

Павлодар облысының мәдениет, тілдерді дамыту
және архив ісі басқармасының
"С. Торайғыров атындағы облыстық
әмбебап ғылыми кітапханасы"
коммуналдық мемлекеттік мекемесі

**ПАВЛОДАР ОБЛЫСЫНДА 2024 ЖЫЛЫ
АТАЛЫП ӨТІЛЕТІН ЖӘНЕ ЕСКЕ АЛЫНАТЫН КҮНДЕР**

ПАВЛОДАР, 2023

ӘОЖ 006.95

КБЖ 22.61

П 12

Құрастырушылары: С.С. Жангазінова, А.А. Кочеткова, Ш.Б. Сәрсенова

Редактор: Ш.Б. Шахметова

Шығаруға жауапты: Т.С Муратова

П 12 Павлодар облысында 2024 жылы аталып өтілетін және еске алынатын күндер / Знаменательные и памятные даты Павлодарской области на 2024 год. –100 б. – казакша, орысша

ISBN

Павлодар облысында аталып өтілетін және еске алынатын күндер күнтізбесі – анықтамалық-библиографиялық құрал. Күнтізбенің мақсаты – көпшілік оқырмандарға Ертістің Павлодар өңіріндегі маңызды және айтулы оқиғалардан ақпарат беру.

Көрсеткіш кітапхана қызметкерлеріне және мәдени-ағарту мекемелеріне, сондай-ақ өлке тарихына қызығушылық танытатын оқырмандарға арналған.

ӘОЖ 006.95

КБЖ 22.61

ISBN

А.А.Кочеткова 2024
С.С. Жангазінова 2024

МАЗМҰНЫ

Оқырманға.....	4
Павлодар облысында 2024 жылы аталып өтілетін және еске алынатын күндердің хронологиялық көрсеткіші.....	6
Айы мен күні белгісіз күндер тізімі.....	18
Қазақстан Республикасының 2024 жылы еске алынатын күндері мен мерейтойлар көрсеткіші.....	21
Айы мен күні белгісіз күндер тізімі.....	28
2024 жылға арналған ТМД және шет елдердің ғылымы, өнері және әдебиеті саласындағы мерейтойлық күндер мен оқиғалардың көрсеткіші.....	31
Қазақстан Республикасының мемлекеттік және ұлттық мерекелерінің көрсеткіші	42
Қазақстан Республикасының 2024 жылға арналған кәсіби және өзге де мерекелер тізбесі	43
Халықаралық мерекелер мен дүниежүзілік күндердің көрсеткіші	44
Күнтізбеде аталып өтілген есімдердің атаулардың алфавиттік көрсеткіші	48
Географиялық атаулар көрсеткіші.....	50

ОҚЫРМАНҒА

Жыл сайын қазақ және орыс тілдерінде басылып шығатын «Павлодар облысында аталып өтілетін және еске алынатын күндер» күнтізбесі С.Торайғыров атындағы облыстық кітапхананың өлкетанулық жобасы болып табылады. Аталған көрсеткіш Ертістің Павлодар өңірінің белгілі тұлғалары мен саяси, қоғамдық, әлеуметтік-экономикалық, ғылыми және мәдени өмірінің айтулы даталарын, сондай-ақ өңірге айтарлықтай үлесін қосқан көрнекті қоғам қайраткерлерінің мерейтой күндерін көрсетеді.

Ертіс-Баян өңірі ежелден қазақ руханиятының ұйтқысы болған еңселі мекен. Биыл әдебиетіміздің маркасқа тұлғалары мен өнер-ғылым қайраткерлері: ғалым-геолог, академик **Қаныш Сәтбаевтың 125 жылдығы**, айтыскер ақын, жыршы, **Қимадиден Нығмановтың 100 жылдығы**, ғалым-археолог **Кемел Ақышевтың 100 жылдығы**, журналист, ақын, жазушы **Мүбәрак Жаманбалиновтың 100 жылдығы**, суретші, Қазақстанның халық суретшісі, Қазақстанның еңбек сіңірген өнер қайраткері **Нағымбек Нұрмұхамедовтің 100 жылдығы** және ғалым-тарихшы, этнограф **Халел Арғынбаевтың 100 жылдық** мерейлі күндері аталып өтіледі.

Атаулы даталар мен қажетті мәліметтерді анықтау үшін, облыстық кітапхана қоры кітапхананың анықтамалық-библиографиялық аппараты, сондай-ақ тарихи оқиғалар мен жеке тұлғалар туралы мәліметтерді анықтап, іздестіруде «Қазақстан» Ұлттық энциклопедиясы», «Қазақ өнері» энциклопедиясы», «Қазақстан жазушылары: анықтамалық», «Қазақстан жазушылары: XX ғасыр». Анықтамалық», «Ертістің Павлодар өңірі. Энциклопедия», «1938-2008 жж. Павлодар облысының хронографы», Павлодар Ертістің өңірінің мәдениеті мен өнері: Адамдар. Оқиғалар. Фактілер», «Павлодар қаласының құрметті азаматтары, облыстық кітапхана шығарған «Павлодар өңірінің ақын-жыраулары», «Жеңісіміздің жұлдыздары. 1941 – 1945» және т.б. библиографиялық құралдар қолданылды, сонымен қатар облыстық мерзімді басылымдар: «Сарыарқа самалы», «Ақбеттау», «Найзатас» және т.б. пайдаланылды.

Сонымен қатар оқырман назарына С. Торайғыров атындағы облыстық кітапхананың ресми сайтында орналасқан электронды ресурстарды ұсынамыз: «Ертістің Павлодар өңірінің әдеби картасы» (<http://map.pavlodarlibrary.kz>), «Павлодар – Қазақстанның индустриялық жүрегі» (<http://tehno.pavlodarlibrary.kz>), «QR-кітапхана», «Павлодар Ертіс өңірінің қазіргі авторлары» (<http://qr.pavlodarlibrary.kz>), «Есімдер шокжұлдызы: Павлодар облысының мәдениеті мен өнері» (<http://esim.pavlodarlibrary.kz>), «Шекарадағы кездесулер» (<http://dialog.pavlodarlibrary.kz>), «Павлодар облысының ғалымдары» цифрлық энциклопедиясы (<http://galym.pavlodarlibrary.kz>), «Ерлікке тағзым» виртуалды мұражайы» (<http://erlik.pavlodarlibrary.kz>), «Салауатты Павлодар» (<http://salauatty.pavlodarlibrary.kz>).

Сондай-ақ, Қазақстан Республикасының 2024 жылғы мемлекеттік және мерейтойлық күндерінің, ТМД-ның және шет елдердің мерейтойлық даталар мен оқиғаларын, Қазақстан Республикасының ұлттық, мемлекеттік, кәсіби және өзге де мерекелі күндердің және халықаралық мейрамдар мен дүниежүзілік күндердің хронологиялық көрсеткіші берілген. Күнтізбе есімдердің алфавиттік көрсеткіші мен географиялық көрсеткішпен қамтылған.

Көрсеткіш мәдениет, ағарту, ғылыми, тарихи, қызмет саласындағы мамандарға, мұғалімдерге, студенттерге, ғылыми, бұқаралық-ақпарат қызметкерлеріне және өлкетану әдебиеттерімен танысқысы келетін барша оқырман қауымға арналған. «Күнтізбенің...» PDF нұсқасы кітапхана сайтында қол жетімді: <http://www.pavlodarlibrary.kz>

Күнтізбе құрастырушылары оқыrmандан өздерінің ескертулері мен түзетулерін, және пікірлері мен тілек-ұсыныстарын мына мекен жай бойынша жіберуді сұрайды:

Павлодар қаласы, 140000
Академик Сәтбаев көшесі, 104
С.Торайғыров атындағы облыстық кітапхана
Өлкетану библиографиясы және цифрлық технологиялар бөлімі
e-mail: ounbibo@mail.ru, ounbpavlib@vandex.kz

ПАВЛОДАР ОБЛЫСЫНДА 2024 ЖЫЛЫ АТАЛЫП ӨТІЛЕТІН ЖӘНЕ ЕСКЕ АЛЫНАТЫН КҮНДЕРДІҢ ХРОНОЛОГИЯЛЫҚ КӨРСЕТКІШІ

ҚАҢТАР

1 – Павлодарда «Голос степи» газетінің бірінші саны шыққанына 105 жыл (1919) (1919 ж. 11 қыркүйекке дейін шығарылды) <http://merzim.pavlodarlibrary.kz>

1 – Павлодарда «Советская деревня» газетінің, Павлодар аудандық БКП (б) және окрисполкомның баспа органының бірінші нөмірі шыққанына 95 жыл (1929) (1930 жылдың 10 ақпанына дейін шығарылды) <http://merzim.pavlodarlibrary.kz>

3 – Екібастұз үшінші көмір разрезінің алғашқы кезегі алынғанына (жылына 1,5 млн. тонна көмір қуаттылығымен) 60 жыл (1964) <https://ru.wikipedia.org> <https://www.erg.kz>

3 – журналист, ақын, Қазақстанның Журналистер одағының мүшесі, «Сарыарқа самалы» (1993-1998) газеті редакторының орынбасары **Төлеубек Төлеуұлы Қоңырдың** туғанына 85 жыл (1939-2019) <http://map.pavlodarlibrary.kz> <https://www.trend.az>

4 – опера әншісі, ҚР еңбек сіңірген әртісі, Абай атындағы Мемлекеттік Академиялық опера және балет театрының солисі **Байымбет Қабылдыұлы Қожабаевтың** туғанына 75 жыл (1949) <http://esim.pavlodarlibrary.kz> <http://www.conservatoire.edu.kz>

4 – Павлодар қаласында қарттар мен мүгедектерге арналған интернат үйінің (қазіргі **Павлодар облысының қарттар мен мүгедектерге арналған жалпы үлгідегі арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету орталығы**) КММ) пайдалануға берілгеніне 50 жыл (1974)

5 – ҚазКСР әділет халық комиссариатының жанынан ҚазКСР Жоғарғы Кеңесі Президиумының Павлодар облысы бойынша ұйымдастыру комитеті басқармасының (қазіргі **Павлодар облыстық Әділет департаменті**) құрылғанына 85 жыл (1939) <https://www.gov.kz>

9 – журналист, аудармашы, мәдениет ардагері, ҚР Журналистер одағының мүшесі, Ақтоғай ауданының Құрметті азаматы **Бәкібай Рамазанұлы Рамазановтың** туғанына 75 жыл (1949-2020) <http://map.pavlodarlibrary.kz>

10 – ҰОС қатысушысы, III-дәрежелі Даңқ орденінің толық кавалері **Павел Пантелеевич Больботтың** туғанына 100 жыл (1924-2013) <http://erlik.pavlodarlibrary.kz>

11 – айтыскер ақын, шежіреші, жыршы, 2-дүниежүзілік соғысқа қатысқан **Қимадиден Нығмановтың** туғанына 100 жыл (1924-1980) <http://map.pavlodarlibrary.kz>

11 – кескіндемеші, Қазақстан Республикасы Суретшілер одағының мүшесі, ҚР өнер академиясының академигі **Қабдылғалым Насырұлы Қаржасовтың** туғанына 70 жыл (1954 – 2016) <http://esim.pavlodarlibrary.kz>

15 – кенші, Социалистік Еңбек ері **Салық Темірбайұлы Темірбаевтың** туғанына 115 жыл (1909-2004) <https://ru.wikipedia.org> <https://warheroes.ru>

16 – орыс ғалымы, Павлодар облысының зерттеушісі, Баянауыл гrottтарын алғашқы ашушы **Пётр Людвигович Драверттің** туғанына 145 жыл (1879-1945) <https://ru.wikipedia.org>

19 – ақын, КСРО Жазушылар одағының мүшесі, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі **Роза Валентиновна Пфлюгтің** туғанына 105 жыл (1919 - 2016) <http://map.pavlodarlibrary.kz>

22 – соғыс және еңбек ардагері, білім беруді ұйымдастырушы, Қазақстан еңбегі сіңірген мұғалімі, өлкетанушы **Василий Иванович Щербинконың** туғанына 100 жыл (1924-2009) <https://pamyat-naroda.ru>

22 – теледидар ардагері, диктор, Қазақстанның еңбек сіңірген әртісі **Ласкер Қалиұлы Сейітовтің** туғанына 85 жыл (1939) <http://esim.pavlodarlibrary.kz>

24 – ғалым-геолог, профессор, геология ғылымдарының докторы, академик, Қазақстанның еңбек сіңірген қайраткері **Рамазан Асланбекұлы Борукаевтың** туғанына 125 жыл (1899-1967) <http://galym.pavlodarlibrary.kz>

24 – Павлодар облыстық қазақ гимназия-интернатына **Ыбырай Алтынсариннің** аты берілгеніне 30 жыл (1994) <https://altynsarin-gymnasium.edu.kz>

29 – журналист, ақын, Қазақстан Журналистер одағының мүшесі, Ұлы Отан соғысының қатысушысы **Баки Шоқыбайұлы Әбдіқадыровтың** туғанына 100 жыл (1924-2013) <http://map.pavlodarlibrary.kz>

Қаңтар - **Екібастұз қонысы** құрылғанына (1899) және алғашқы көмір өндірілуіне 125 жыл (1899) <http://map.pavlodarlibrary.kz> <https://lib-ekb.kz>

Қаңтар - Вокзалы және қонақ үйі бар Павлодар жолаушылар өзен портының пайдалануға берілгеніне 55 жыл (1969) <https://rechport.kz>

Қаңтар - Павлодар қаласында «**Курьер**» атты алғашқы ақпараттық-жарнамалық газетінің бірінші саны шыққанына 35 жыл (1989) (2002 ж. дейін шығарылады) <http://merzim.pavlodarlibrary.kz>

Қаңтар - Баянауыл ауданының Жаңажол ауылында **Мәшһүр Жүсіп Көпейұлы мемориалдық мұражайының** ашылғанына 30 жыл (1994) <https://satpaevmuseum.kz>

АҚПАН

3 – «Облыстық мүмкіндігі шектеулі балаларды оңалту орталығы» мемлекеттік мекемесінің құрылғанына 20 жыл (2004)

<http://salauatty.pavlodarlibrary.kz>

5 – полиция генерал-майоры, ҚР ІІМ еңбек сіңірген қызметкері **Қайрат Ғапуұлы Дюсенбиннің** туғанына 85 жыл (1939-2008) <https://dynamo.kz>

9 – Бірінші тыңшы, ҰОС қатысушысы, Социалистік Еңбек ері **Тимофей Степанович Коноваловтың** туғанына 110 жыл (1914-1988) <https://warheroes.ru>

9 – Баянауылда академик **Қаныш Имантайұлы Сәтбаевтың** ескерткіші ашылғанына 25 жыл (1999)

13 – этнограф, Ертістің Павлодар өңірін зерттеушісі **Федор Андреевич Щербинаның** туғанына 175 жыл (1849-1936) <https://ru.wikipedia.org>

13 – кинотанушы, сценарист, өнертану ғылымдарының кандидаты **Қабыш Сирановтың** туғанына 110 жыл (1914-1976) <http://esim.pavlodarlibrary.kz>

15 – ғалым-металлург, техника ғылымдарының докторы, академик, Қазақстанның еңбек сіңірген ғылым қайраткері **Адриан Лукьянович Цецтын** туғанына 120 жыл (1904-1971) <http://galym.pavlodarlibrary.kz>
<https://wiki.tpu.ru>

15 – актер, театр және кино режиссері, Қазақстанның халық әртісі **Шәкен Кенжетайұлы Аймановтың** туғанына 110 жыл (1914-1970) <http://esim.pavlodarlibrary.kz> <https://ru.wikipedia.org>

15 – «Кеңес Туы» газеті (қазіргі облыстық «Сарыарқа самалы» газеті) алғашқы санының және Ертістің Павлодар өңірінде бірінші қазақ тіліндегі газеттің шығуына 95 жыл (1929) <http://merzim.pavlodarlibrary.kz>

21 – суретші, Қазақстан Суретшілер одағының мүшесі, ҚР Өнер академиясының толық мүше-корреспонденті **Валерий Михайлович Приходьконың** туғанына 75 жыл (1949-2021) <http://esim.pavlodarlibrary.kz>

22 – ақын, журналист, Қазақстан Журналистер одағының мүшесі, Қазақстан Жазушылар одағы Павлодар филиалының төрағасы (2012-2020), Павлодар қаласының, Баянауыл және Май аудандарының Құрметті азаматы, ҚР еңбек сіңірген қайраткері **Арман Бақтанұлы Қанидің** туғанына 70 жыл (1954-2022) <http://map.pavlodarlibrary.kz>

23 – ғалым-конструктор, техника ғылымдарының докторы **Макар Мусаевич Жасимовтың** туғанына 85 жыл (1939) <http://galym.pavlodarlibrary.kz>

25 – өлкетанушы, тарихшы, тарих ғылымдарының кандидаты, 20-шы шақырылым Павлодар қалалық мәслихатының депутаты (1999-2003), публицист, Павлодар қаласының Құрметті азаматы **Мария Серафимовна Терениктің** туғанына 95 жыл (1929-2018) <http://map.pavlodarlibrary.kz>

Ақпан - Баянауылда алғашқы **кәсіптік лицейдің** (қазіргі **Баянауыл агротехникалық колледжі**) ашылғанына 25 жыл (1999) <https://college-pvl.kz>

НАУРЫЗ

6 – Павлодар қаласының алғашқы елтаңбасының бекітілгеніне 55 жыл (1969) <https://geraldika.ru>

6 – Павлодар қаласының **Береговая көшесі Айманов көшесіне** өзгертілгеніне 40 жыл (1984) <https://geodzen.com>

8 – фотожурналист, Қазақстан Журналистер одағының мүшесі, Канада Ұлттық фотоөнер ассоциациясының мүшесі **Владимир Николаевич Бугаевтың** туғанына 70 жыл (1954-2021) <http://esim.pavlodarlibrary.kz>

9 – Павлодар қаласының Тургенев көшесі **Қайырбаев**, Красноармейцев көшесі **Кривенко**, Свердлов көшесі **Ломов көшелері** болып өзгертілгеніне 30 жыл (1994) <https://2gis.kz>

10 – Павлодар қаласының Школьная көшесі **Қамзин**, Вокзальная көшесі **Катаев көшелері** болып өзгертілгеніне 60 жыл (1964) <https://2gis.kz>

13 – Қазақстанның еңбек сіңірген сәулетшісі, Павлодар қаласының бас сәулетшісі (1958-1965), Қазақстан Сәулетшілер одағы Павлодар облыстық бөлімшесінің төрағасы (1978-1988) **Георгий Владимирович Гальченконың** туғанына 95 жыл (1929-2002) <http://esim.pavlodarlibrary.kz>

- 14** – ғалым-селекционер, биология ғылымдарының докторы, академик, ҚР Еңбек сіңірген қайраткері, Павлодар ауданының құрметті азаматы **Еламан Шаханұлы Шахановтың** туғанына 80 жыл (1944-2012) <http://esim.pavlodarlibrary.kz>
- 15** – мал өсіруші, Социалистік Еңбек ері **Мергенбай Жүнісбековтің** туғанына 85 жыл (1939-2002) <https://ru.wikipedia.org>
- 24** – мемлекет және қоғам қайраткері, Павлодар облысы және Қашыр ауданы бойынша «Қазақ тілі» халықаралық қоғамының төрағасы (1992-1996), ҚР Журналистер одағының мүшесі, «Құрмет белгісі» орденінің иегері **Сәрсенбай Қалиұлы Шектыбаевтың** туғанына 90 жыл (1934-2004)
- Наурыз** – Павлодар облысына **Солтүстік Кавказдан арнайы қоныс аударушылардың** келгеніне 80 жыл (1944) <https://articlekz.com>
- Наурыз** – Павлодар облысының «Жас дәурен» балалар үйлері мен интернаттары тәрбиеленушілерінің қауымдастығы құрылғанына 15 жыл (2009)

СӘУІР

- 7** – Павлодар қаласында **механизатор-әйелдердің бірінші облыстық слеті** өткізілгеніне 55 жыл (1969) <https://lifepvl.kz>
- 8** – Павлодар қалалық сотының құрылғанына 25 жыл (1999) <https://pvl.sud.kz>
- 9** – Павлодар қаласында алғашқы «Шапағат» әлеуметтік дүкені ашылғанына 15 жыл (2009) <https://pavon.kz>
- 10** – ғалым-математик, физика-математика ғылымдарының докторы, ҰОС қатысушысы **Сахабиден Елубаевтың** туғанына 100 жыл (1924-1993) <http://galym.pavlodarlibrary.kz>
- 12** – ғалым-геолог, академик, Қазақстан Ғылым Академиясының тұңғыш президенті, геология-минералогия ғылымдарының докторы, қоғам және мемлекет қайраткері, Жезқазған және Сәтбаев қалаларының Құрметті азаматы **Қаныш Имантайұлы Сәтбаевтың** туғанына 125 жыл (1899-1964) <http://galym.pavlodarlibrary.kz>
- 13** – **Қалқаман кентінің** құрылғанына 60 жыл (1964) <https://ru.wikipedia.org>
- 14** – механизатор, комбайншы, Социалистік Еңбек ері **Василий Васильевич Титирконың** туғанына 110 жыл (1914-1995) <https://ru.wikipedia.org>
- 20** – топырақтанушы ғалым, ауылшаруашылық ғылымдарының кандидаты, Қазақстанның еңбек сіңірген ауыл шаруашылығы қызметкері, ҰОС қатысушы **Георгий Григорьевич Берестовскийдің** туғанына 115 жыл (1909-1988) <http://galym.pavlodarlibrary.kz>
- 21** – экономист, экономика ғылымдарының кандидаты, профессор, өлкетанушы, Қазақстан Журналистер одағының мүшесі, Екібастұз қаласының Құрметті азаматы **Серік Имантайұлы Жақсыбаевтың** туғанына 90 жыл (1934-2018) <http://map.pavlodarlibrary.kz>
- 22** – Павлодар облысында **тың игерудің басталған күніне** 70 жыл (1954) <https://ru.wikipedia.org>
- 22** – Павлодарда ҰОС жылдарында қаза тапқан павлодарлық жауынгерлерге Даңқobelіскінің жанында **№1 бекеттің** құрылғанына 45 жыл (1979) <https://lifepvl.kz>

- 22** – Павлодар гуманитарлық-педагогикалық колледжінің құрылғанына 25 жыл (1999) <http://pgpk.edu.kz>
- 25** – суретші, Қазақстан Суретшілер одағының мүшесі, ҚР Өнер академиясының академигі **Александр Иванович Бибиннің** туғанына 85 жыл (1939-2009) <http://esim.pavlodarlibrary.kz>
- 29** – ғалым-химик, химия ғылымдарының докторы, профессор, Нью-Йорк Ғылым академиясының академигі **Маруан Рахметқызы Танашеваның** туғанына 85 жыл (1939-2019) <http://galym.pavlodarlibrary.kz>
- 30** – актер, режиссер, Қазақстанның еңбек сіңірген әртісі, А.П.Чехов атындағы Павлодар облыстық драма театрының директоры (1959-1970), ҰОС қатысушысы **Владимир Иванович Ермаковтың** туғанына 100 жыл (1924-1988) <http://esim.pavlodarlibrary.kz> <http://www.teatr.pavlodar.ru>
- Сәуір** – Павлодар қаласында №1 қалалық емхананың ашылғанына 50 жыл (1974) <http://salauatty.pavlodarlibrary.kz> <https://pol1pvl.kz>
- Сәуір** – Алматы қаласында Қазақстан Суретшілер одағының көрме залында **павлодарлық суретшілер туындыларының бірінші көрмесі** ашылғанына 45 жыл (1979) <http://esim.pavlodarlibrary.kz>

МАМЫР

- 4** – жазушы, драматург, фармацевт, медицина ғылымдарының докторы, фармацевтика ғылымдарының кандидаты **Сәлкен Хасенұлы Сұбханбердиннің** туғанына 110 жыл (1914-1986) <http://map.pavlodarlibrary.kz>
- 4** – Кеңес Одағының батыры **Иван Васильевич Кутурғаның** туғанына 100 жыл (1924-1987) <http://erlik.pavlodarlibrary.kz>
- 8** – Павлодар облысының құрамында **Галкин және Михайловский** аудандары (қазіргі **Шарбақты және Железин** аудандары) құрылғанына 80 жыл (1944) <http://map.pavlodarlibrary.kz> <https://ru.wikipedia.org>
- 9** – Павлодар қаласында Кеңес Одағының батыры **Қанаш Қамзинге** ескерткіш орнатылғанына 45 жыл (1979) <http://erlik.pavlodarlibrary.kz> <https://cbspvl.kz>
- 9** – ауыл шаруашылығын ұйымдастырушы, мемлекет және қоғам қайраткері, мемлекеттік қызмет ардагері, Павлодар облыстық ардагерлер кеңесінің төрағасы, Железин ауданының Құрметті азаматы, Павлодар облысының Құрметті азаматы **Рымтай Шөкеұлы Шөкеевтің** туғанына 80 жыл (1944) <https://www.gov.kz> <https://nomad.su>
- 10** – ҰОС ардагері, Мәскеу қаласында Қызыл Алаңда ардагерлер шеруіне қатысушы (1990, 1995) **Сату Мұхамеджанұлы Баймұхамбетовтің** туғанына 100 жыл (1924-2014) <https://tengrinews.kz>
- 11** – ғалым-археолог, тарихшы, этнограф, әдебиеттанушы, өнертанушы, филология ғылымдарының докторы, академик, профессор, Қазақстанның еңбек сіңірген ғылым қайраткері **Әлкей Хақанұлы Марғұланның** туғанына 120 жыл (1904-1985) <http://galym.pavlodarlibrary.kz>
- 11** – теміржолшы, ҚР транспорт саласына еңбегі сіңген қайраткері, Павлодар облысының Құрметті азаматы **Әби Сарқыншақұлы Сарқыншақовтың** туғанына 90 жыл (1934-2022) <https://ru.wikipedia.org>

12 – ҰОС қатысушысы, III-ші дәрежелі Даңқ орденінің толық кавалері, Павлодар қаласының Құрметті азаматы **Григорий Устинович Ткачевтың туғанына 110 жыл** (1914-1985) <http://erlik.pavlodarlibrary.kz>

14 – суретші, ҚР Өнер академиясының академигі, Қазақстан Суретшілер одағының мүшесі, Қазақстан суретшілер қауымдастығының мүшесі, Қазақстан Суретшілер одағы Павлодар бөлімшесінің төрағасы, ҚР Өнер академиясының эрологиялық органы қорғау Комитетінің мәдениет ескерткіштерін қорғау сарапшысының **Әнуар Есмұханұлы Егімбаевтың туғанына 70 жыл** (1954) <http://esim.pavlodarlibrary.kz>

16 – Павлодар қаласының №12 орта мектебіне **Қ.Бекхожиннің есімі** берілгеніне 25 жыл (1994) <https://goo.edu.kz>

22 – Павлодар қаласында **бірінші облыстық қайырымдылық телемарафоны** өткеніне 25 жыл (1999) <https://pavlodarnews.kz>

23 – ғалым-археолог, тарих ғылымдарының докторы, ҰОС қатысушысы, Қазақстанның еңбек сіңірген ғылым қайраткері **Кемел Ақышұлы Ақышевтың туғанына 100 жыл** (1924-2003) <http://galym.pavlodarlibrary.kz>

24 – ақын-сатирик, публицист, қоғам қайраткері, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі **Сәбит Дөнентаевтың туғанына 130 жыл** (1894-1933) <http://map.pavlodarlibrary.kz>

25 – механизатор, Социалистік Еңбек ері **Петр Федрович Музыканың туғанына 105 жыл** (1919-2000) <https://ru.wikipedia.org>

25 – Екібастұз қаласында **қалалық мәдениет үйінің (қазіргі «Өнер» ҚМО) ашылғанына 65 жыл** (1959) <http://esim.pavlodarlibrary.kz>
<https://3dwarehouse.sketchup.com>

31 – кенші, Қазақстанның Еңбек сіңірген кеншісі, Социалистік Еңбек ері **Станислав Павлович Куржейдің туғанына 100 жыл** (1924-2014) <https://ru.wikipedia.org>

Мамыр – академик **Қаныш Имантайұлы Сәтбаевтың есімі** берілген астероидтың ашылғанына 45 жыл (1979) <http://galym.pavlodarlibrary.kz>

Мамыр – **Қ.И. Сәтбаев атындағы Екібастұз инженерлік-техникалық институтының ашылғанына 30 жыл** (1994) <https://eiti.edu.kz>

Мамыр – Павлодар қаласында **Фрунзе көшесі Академик Марғұлан көшесі болып өзгертілгеніне 20 жыл** (2004) <http://galym.pavlodarlibrary.kz>

МАУСЫМ

1-2 – ақындар мен жазушылардың алғашқы облыстық слеті өткізілгеніне 85 жыл (1939) <http://map.pavlodarlibrary.kz>

1 – Павлодар қаласында алғаш рет «Балдәурен» облыстық балалар шығармашылығының фестивалі өткеніне 25 жыл (1999)

5 – инженер-аграршы, Социалистік Еңбек ері **Антон Иосифович Энгельдің туғанына 95 жыл** (1929-1986) <https://ru.wikipedia.org>

11 – **Ертіс өзені арқылы өтетін теміржол көпірі** пайдалануға берілгеніне 75 жыл (1949)

11 – «Қаһарман» облыстық мамандандырылған кадет мектеп-интернатының (қазіргі «Қабанбай батыр атындағы «Жас Сарбаз» облыстық

- мамандандырылған әскери мектеп-лицей-интернаты» КММ) ашылғанына 25 жыл (1999) <https://patriot.edu.kz>
- 13 - ақын, жазушы, өлкетанушы, Қазақстанның еңбек сіңірген мұғалімі, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі **Ғабит Көпжасарұлы Сапаровтың** туғанына 65 жыл (1959) <http://map.pavlodarlibrary.kz>
- 13 – Павлодар кешкі машина жасау техникумының (қазіргі «Павлодар машина жасау колледжі» КМҚК) ашылғанына 50 жыл (1974) <https://pmk-kolledg.edu.kz>
- 14 – актриса, ҚР еңбек сіңірген әртісі **Жанат Аңсабайқызы Чайкинаның** туғанына 70 жыл (1954) <http://esim.pavlodarlibrary.kz>
- 17 – Павлодар облысының музыкалық білімін ұйымдастырушысы, П.И. Чайковский атындағы Павлодар музыкалық училищесінің алғашқы директоры, скрипкашы **Гильда Эрнестовна Кромердің** туғанына 120 жыл (1904-1982)
- 30 – Павлодарлық ЖЭО-1 қолданысқа берілгеніне 60 жыл (1964) <https://pavlodarenergo.kz>

ШІЛДЕ

- 1 – Павлодар музыкалық училищесі (қазіргі ««Музыкалық колледж – дарынды балаларға арналған музыкалық мектеп-интернат» кешені» ММ) ашылғанына 65 жыл (1959) <https://www.muscomplexpavl.edu.kz>
- 6 – агроном, Социалистік Еңбек ері **Михаил Иванович Трусовтың** туғанына 95 жыл (1929-1998) <https://warheroes.ru>
- 12 – журналист, жазушы-сатирик, Қазақстан Журналистер одағының мүшесі **Жанат Тұрғанбекұлының** туғанына 75 жыл (1949-1997) <http://map.pavlodarlibrary.kz>
- 14 – Павлодар қалалық архиві (қазіргі «Жеке құрам жөніндегі Павлодар қалалық архиві» КММ) ашылғанына 25 жыл (1999) <http://statsnet.co/companies/kz>
- 20 – композитор, Қазақстанның еңбек сіңірген өнер қайраткері, Қазақстанның халық әртісі **Анатолий Владимирович Бычковтың** туғанына 95 жыл (1929-1998) <http://esim.pavlodarlibrary.kz>
- 21 – ҰОС қатысушысы, 3-ші дәрежелі Даңқ орденінің толық кавалері **Василий Степанович Орловтың** туғанына 100 жыл (1924-1994) <http://erlik.pavlodarlibrary.kz>
- 22 – Павлодар облыстық қан құю станциясының (қазіргі «Павлодар облыстық қан құю орталығы» КМҚК) ашылғанына 60 жыл (1964) <http://salauatty.pavlodarlibrary.kz> <https://depzdravgov.kz>
- 23 – мемлекет қайраткері, Павлодар қаласының Құрметті азаматы **Хатип Хабиұлы Демесинның** туғанына 100 жыл (1924-2003) <https://ru.wikipedia.org> <https://nomad.su>
- 25 – Ақсу қаласында дене шынықтыру техникумының (қазіргі «Жаяу Мұса атындағы Ақсу колледжі» КМҚК) құрылғанына 55 жыл (1969) <https://college-pvl.kz>
- 28 – Павлодар қаласында №27 орта мектебінің ашылғанына 60 жыл (1964) <https://goo.edu.kz>

Шілде – Екібастұз екінші көмір разрезін пайдалануға берілгеніне 65 жыл (1959)
<https://www.erg.kz>

Шілде – Павлодарда «Ертіс» мейрамханасының ашылғанына 65 жыл (1959)
<https://irtysh-hotel.kz>

Шілде – «Руқан» жұмсақ рулонды шатыр материалдары зауытының ашылғанына 20 жыл (2004)
<https://www.kbspv.kz>

ТАМЫЗ

4 – өлкетанушы, фотограф Леонид Дмитриевич Багаевтың туғанына 95 жыл (1929-1989)
<http://esim.pavlodarlibrary.kz>

5 – педагог, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, РФ археологиялық ғылымдар Академиясының корреспондент мүшесі, Торайғыров университеті Ғылыми кеңесінің хатшысы Нелли Эмилевна Пфейфердің туғанына 65 жыл (1959)
<http://galym.pavlodarlibrary.kz>

11 – Павлодар облыстық наркологиялық диспансердің (қазіргі «Павлодар облыстық наркологиялық диспансері») ШЖҚ КМК) ашылғанына 45 жыл (1979)
<http://salauatty.pavlodarlibrary.kz> <https://depzdravgov.kz>

13 – Павлодар қаласында Затон және Амангелді көшелерінің пайда болғанына 85 жыл (1939)
<https://2gis.kz>

13 – Павлодар қаласында дарынды балаларға арналған «Жас дарын» мектебінің (қазіргі «Жас дарын мамандандырылған мектебі») ММ) ашылғанына 25 жыл (1999)
<https://jasdarynpvl.edu.kz>

13 – механизатор, Социалистік Еңбек ері Анес Ахмединұлы Ахмединовтың туғанына 85 жыл (1939)
<https://ru.wikipedia.org>

18 – журналист, ақын, Қазақстан Журналистер одағының мүшесі, Қазақстанның Құрметті журналисі Қажымұрат Смағұловтың туғанына 85 жыл (1939-2009)
<http://map.pavlodarlibrary.kz> <https://ertistv.kz>

23 – Павлодар облыстық атқару комитетінің су шаруашылығы басқармасы (қазіргі Павлодар облысының жер қойнауын пайдалану, қоршаған орта және су ресурстары басқармасы) құрылғанына 70 жыл (1954)
<https://www.gov.kz>

Тамыз – Павлодар қаласында бокстан №5 балалар-жасөспірімдер спорт мектебінің ашылғанына 45 жыл (1979)
<https://goo.edu.kz>

Тамыз – Павлодарда балалар темір жолының ашылғанына 45 жыл (1979)

ҚЫРКҮЙЕК

1 – ЖИТС-тің алдын алу және оған қарсы күрес жөніндегі облыстық орталықтың ұйымдастырылуына 35 жыл (1989)
<http://salauatty.pavlodarlibrary.kz>

1 – Павлодар қаласында облыстық қазақ-түрік лицейі (қазіргі «Дарынды ер балаларға арналған «Білім-инновация» лицей-интернаты») КММ) ашылғанына 30 жыл (1994)
<https://bil.edu.kz>

4 – Кеңес Одағының батыры Андрей Николаевич Елгиннің туғанына 125 жыл (1899-1944)
<http://erlik.pavlodarlibrary.kz>

4 – Павлодар №1 музыкалық мектебіне Құрманғазы, облыстық драма театрына А.П.Чехов, облыстық тарихи-өлкетану мұражайына Г.Н.Потаниннің есімдері берілгеніне 65 жыл (1959) <http://esim.pavlodarlibrary.kz> <https://goo.edu.kz>

5 – фотограф, өлкетанушы, Г.Н.Потанин атындағы облыстық тарихи-өлкетану музейінің негізін қалаған және тұңғыш директоры (1942-1958) Дмитрий Поликарпович Багаевтың туғанына 140 жыл (1884-1958) <http://esim.pavlodarlibrary.kz> <http://dialog.pavlodarlibrary.kz>

7 – күйші, домбырашы, Қазақстанның халық әртісі Рүстембек Бейсенұлы Омаровтың туғанына 105 жыл (1919-1988) <http://esim.pavlodarlibrary.kz> <https://filarmonia-pavlodar.kz>

10 – теміржолшы, Қазақстанның құрметті теміржолшысы, Социалистік Еңбек ері Василий Куприянович Литвиновтың туғанына 95 жыл (1929-1981) <https://ru.wikipedia.org>

10 – Павлодар қаласы тарихында тұңғыш рет байк-шоу өткізілгеніне 20 жыл (2004)

21 – ғалым-тарихшы, этнограф, тарих ғылымдарының докторы, профессор Халел Арғынбайұлы Арғынбаевтың туғанына 100 жыл (1924-1998) <http://galym.pavlodarlibrary.kz>

23 – Павлодар қаласында азаматтарды жұмысқа орналастыру бюросының (қазір «Павлодар қаласының халықты жұмыспен қамту орталығы» КММ) ашылғанына 55 жыл (1969) <https://www.enbek.kz>

26 – Нағымбек Нұрмұхаммедов атындағы Павлодар облыстық көркемсурет музейінің құрылғанына 60 жыл (1964) <http://esim.pavlodarlibrary.kz> <https://www.pavlodar-museum.kz>

Қыркүйек – Павлодар облыстық денсаулық сақтау бөлімі жанындағы дәрігерлердің білімін жетілдіру факультетінің (қазіргі «Семей медицина университеті» КЕАҚ Павлодар филиалы) ашылғанына 40 жыл (1984) <http://salauatty.pavlodarlibrary.kz> <https://semeymedicaluniversity.kz>

ҚАЗАН

1 – ғалым, тарих ғылымдарының кандидаты, қоғам қайраткері, Павлодар облыстық мұғалімдерді жетілдіру институтының директоры (1961-1962), ҚР еңбек сіңірген мұғалімі Жұмабай Ахметовтің туғанына 105 жыл (1919-2003) <https://orleu-edu.kz>

1 – педагог, КСРО және ҚазКСР халық ағарту ісінің үздігі, Павлодар қаласының Құрметті азаматы, ҰОС қатысушысы Рақымберді Жақияұлы Аликовтың туғанына 105 жыл (1919-2013) <https://www.gov.kz>

1 – Павлодар қаласында №1 балалар көркемсурет мектебінің ашылғанына 45 жыл (1979) <https://goo.edu.kz>

5 – ғалым-ветеринар, ветеринария ғылымдарының докторы, профессор, РФ еңбек сіңірген жоғары білім қызметкері Иван Игнатьевич Гуславскийдің туғанына 95 жыл (1929) <http://galym.pavlodarlibrary.kz>

8 – Павлодар қаласында алғашқы рет «**Шахмардан достарын шақырады**» атты опера-балет өнерінің бірінші халықаралық фестивалі өткеніне 20 жыл (2004) <http://esim.pavlodarlibrary.kz>

10 – геология-минералогия ғылымдарының докторы, профессор, академик, Қазақстанның еңбек сіңірген ғылым қайраткері **Арықтай Қайыпұлы Қайыповтың** туғанына 110 жыл (1914-1993) <http://galym.pavlodarlibrary.kz>

14 – ғалым, геология-минералогия ғылымдарының докторы **Көшер Мұқанұлы Мұқановтың** туғанына 95 жыл (1929-1996) <http://galym.pavlodarlibrary.kz>

16 – **Лебяжі ауданының (қазіргі Аққұлы ауданы)** құрылғанына 85 жыл (1939) <http://map.pavlodarlibrary.kz> <https://ru.wikipedia.org>

16 – **Май ауданының** құрылғанына 85 жыл (1939) <http://map.pavlodarlibrary.kz> <https://ru.wikipedia.org>

19 – ақын, П.Васильев атындағы әдеби бірлестігінің төрайымы **Татьяна Владимировна Окольничьяның** туғанына 75 жыл (1949) <http://map.pavlodarlibrary.kz>

20 – ақын, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі **Нелли Ваккердің** туғанына 105 жыл (1919-2006) <http://map.pavlodarlibrary.kz>

23 – журналист, «Қазақстан» республикалық телерадиокомпаниясы Павлодар филиалының директоры (1999-2013), Қазақстанның еңбек сіңірген мәдениет қайраткері **Марат Әубәкірұлы Ыбыраевтың** туғанына 65 жыл (1959) <http://esim.pavlodarlibrary.kz>

23 – Павлодар қаласында **Благовещенск кафедралды шіркеуінің** ашылғанына 25 жыл (1999) <https://ru.wikipedia.org> <http://pavlodar-eparhia.ru>

24 – Павлодар қаласында алғашқы облыстық ауыл шаруашылық көрмесінің ашылғанына 70 жыл (1954)

26 – Кеңес Одағының батыры **Иван Игнатьевич Сунтельдің** туғанына 105 жыл (1919-1975) <http://erlik.pavlodarlibrary.kz>

31 – Павлодар алюминий зауытының (қазіргі «Алюминий Қазақстан» АҚ) бірінші кезегі қосылғанына 60 жыл (1964) <https://www.erg.kz>

31 – Аймақтық «**Эльбрус**» қарачай-черкес және кабардино-балкар этно-мәдени орталығының құрылғанына 20 жыл (2004) <http://ankpvl.kz/etno/karachaevno-cherkesskij-i-kabardino-balkarskoe>

Қазан – Павлодар педагогикалық училищесі (қазіргі Б.Ахметов атындағы Павлодар педагогикалық жоғары колледжі) ашылғанына 95 жыл (1929) <https://ped-kollege.edu.kz>

ҚАРАША

1 – журналист, ақын, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі, Қазақстан Журналистер одағының мүшесі **Жұмағали Бижанұлы Қоғабайдың** туғанына 75 жыл (1949) <http://map.pavlodarlibrary.kz>

1 – Павлодар қаласында **Строительная көшесі, Семенченко көшесі** болып өзгертілгеніне 50 жыл (1974) <https://2gis.kz>

4 – әнші, Қазақстанның еңбек сіңірген әртісі, Қазақстанның халық әртісі **Суат Әуезбекұлы Әбусейітовтің** туғанына 95 жыл (1929-1992) <http://esim.pavlodarlibrary.kz>

6 – суретші, Қазақстанның халық суретшісі, Қазақстанның еңбек сіңірген өнер қайраткері, өнертану кандидаты, ҰОС қатысушысы **Нағымбек Нұрмұхамедовтің** туғанына 100 жыл (1924-1986) <http://esim.pavlodarlibrary.kz>

7 – Павлодарда **Байланыс үйінің** (қазіргі «Қазақтелеком») АҚ Павлодар филиалы) ашылғанына 60 жыл (1964) <https://telecom.kz>

7 – малшы, Социалистік Еңбек ері **Шахан Арғынбаевтың** туғанына 105 жыл (1919-2004) <https://ru.wikipedia.org>

7 – журналист, ақын, жазушы, Қазақстан Журналистер одағының мүшесі, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі, Қазақстанның еңбек сіңірген мәдениет қызметкері, Қазақстанның Құрметті журналисі, Ертіс ауданының Құрметті азаматы **Мүбәрак Кәрімұлы Жаманбалиновтың** туғанына 100 жыл (1924-2010) <http://map.pavlodarlibrary.kz>

21 – Қазақ ұлттық шығармашылық орталығы (қазіргі «Шаңырақ» облыстық халық шығармашылығы мен мәдени-сауық орталығы» КМҚК) құрылғанына 25 жыл (1999) <http://esim.pavlodarlibrary.kz>

25 – қоғам қайраткері, Қазақстанның еңбек сіңірген ауыл шаруашылығы қызметкері, ҰОС қатысушысы **Қабиден Әкімбекұлы Жұмабековтің** туғанына 100 жыл (1924-2015) <https://ru.bayanaulcbs.kz>

25 – суретші, ҚР Суретшілер одағының мүшесі **Александр Васильевич Гулиниң** туғанына 75 жыл (1949-2015) <http://esim.pavlodarlibrary.kz> о

29 – Кеңес Одағының батыры **Қанаш Қамзиннің** туғанына 105 жыл (1919-1944) <http://erlik.pavlodarlibrary.kz>

30 – ғалым-тілтанушы, филология ғылымдарының докторы, профессор, Халықаралық ақпараттандыру академиясының мүшесі **Ләззат Қабылдашқызы Жаналинаның** туғанына 80 жыл (1944) <http://galym.pavlodarlibrary.kz>

Қараша – «Баракпаев» совхозы «Пограничник» (қазіргі Ақсу ауданының **Пограничник ауылы**) болып өзгертілгеніне 70 жыл (1954) <https://ru.wikipedia.org>

Қараша – Павлодар облысы клиникалық иммунология облыстық орталықтың құрылғанына 35 жыл (1989) <http://salauatty.pavlodarlibrary.kz>

Қараша – Павлодар қаласында Советов көшесі Академик Бектұров көшесі болып өзгертілгеніне 20 жыл (2004) <https://2gis.kz>

ЖЕЛТОҚСАН

2 – журналист, ақын, аудармашы, Қазақстан Журналистер одағының мүшесі, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі, Баянауыл ауданының Құрметті азаматы **Сүлеймен Баязитовтың** туғанына 80 жыл (1944-2020) <http://map.pavlodarlibrary.kz>

5 – фитопатолог-ғалым, ауыл шаруашылығы ғылымдарының докторы, ҰОС қатысушысы, ара шаруашылығы бойынша қазақ тәжірибе стансасының директоры (1946-1958) **Жазкен Тайшықұлы Жиенбаевтың** туғанына 110 жыл (1914-1978) <http://galym.pavlodarlibrary.kz/index.php>

7-11 – Павлодар қаласында алғашқы **Бүкілодақтық Васильев оқулары** өткізілгеніне 35 жыл (1989) <http://map.pavlodarlibrary.kz>

12 – Қазақстан МҚК генерал-майоры, қоғам қайраткері, Павлодар облысының Құрметті азаматы **Жүкен Баймұхамбетұлы Марденовтің** туғанына 90 жыл (1934) <https://pavlodarica.fandom.com>

12 - мемлекеттік қызмет ардагері, Қазақстанның еңбек сіңірген спорт қайраткері, Павлодар ауданының Құрметті азаматы **Роза Шамкенқызы Шамкенованың** туғанына 70 жыл (1954-2022) <https://ertistv.kz>

14 – Павлодар облысы аумағында алғашқы «**Шарбақты**» кедендік бақылау бірінғай бақылау-өткізу пункті ашылғанына 20 жыл (2004)

16 – философия ғылымдарының кандидаты, мемлекет қайраткері, меценат, Павлодар қаласының Құрметті азаматы **Ғаббас Хамзеұлы Бектұровтың** туғанына 75 жыл (1949) <https://www.gov.kz>

20 – мемлекет қайраткері, Социалистік Еңбек ері **Павел Тихонович Антоновтың** туғанына 120 жыл (1904-1980) <https://ru.wikipedia.org>

21 – Павлодар жүк порты бірінші кезектегі пайдалануға қабылдау туралы мемлекеттік актіге қол қойылғанына 60 жыл (1964) <https://rechport.kz>

22 – актер, ҰОС қатысушысы, Қазақстанның еңбек сіңірген әртісі **Жүсіпбек Тұрсыновтың** туғанына 110 жыл (1914-1979) <http://esim.pavlodarlibrary.kz>

23 – акын, журналист **Павел Николаевич Васильевтің** туғанына 115 жыл (1909-1937) <http://map.pavlodarlibrary.kz>

25 – №1 Ертіс көмір кенінің іске қосылғанына 70 лет (1954) <https://e-history.kz>

28 – ғалым-тілтанушы, түркітанушы, филология ғылымдарының докторы **Нәзипа Қабиқызы Демесинованың** туғанына 95 жыл (1929-2001) <http://galym.pavlodarlibrary.kz>

30 – Павлодар картон-рубероид зауытының пайдалануға берілгеніне 50 жыл (1974) <https://krzpv.satu.kz>

30 – Павлодар облыстық «Ана тілі» мемлекеттік тілді оқыту орталығының (қазіргі «Ана тілі» орталығы ЖШС) құрылғанына 20 жыл (2004) <https://ana-tili.kz>

Желтоқсан – Павлодар қаласында «**Известия Павлодарского ревкома**» газетінің алғашқы саны жарыққа шыққанына 105 жыл (1919) (1920 ж. 29 ақпанға дейін шығарылды) <http://merzim.pavlodarlibrary.kz>

Желтоқсан – «**Ертіс-Қарағанды**» арнасының пайдалануға берілгеніне 50 жыл (1974) <https://ru.wikipedia.org>

Желтоқсан – Павлодар қалалық №2 ауруханасы пайдалануға берілгеніне 20 жыл (2004) <http://salauatty.pavlodarlibrary.kz>

АЙЫ МЕН КҮНІ БЕЛГІСІЗ КҮНДЕР ТІЗІМІ

- Шоң би Едігеұлы** туғанына 270 жыл (1754-1836) <https://ru.wikipedia.org>
- Шорман би Күшікұлы** туғанына 225 жыл (1799-1837) <https://kk.wikipedia.org>
- Екібастұз көмір кендерін алғаш рет ашқандардың бірі **Қасым Пшембаевтың** туғанына 180 жыл (1844-1932) <https://ru.wikipedia.org>
- Жамантұз көмір кен орнының** ашылғанына 160 жыл (1864) <https://nomad.su>
- Суырыпсалма ақын, әнші, Қазақстанның халық композиторы **Кұдайберген Әлсейітовтің** туғанына 140 жыл (1884-1933) <http://esim.pavlodarlibrary.kz>
- Жазушы, драматург, ақын, аудармашы, әдебиеттанушы, педагог, қоғам қайраткері **Жүсіпбек Аймауытовтың** туғанына 135 жыл (1889-1931) <http://map.pavlodarlibrary.kz>
- Халық суырыпсалма ақын, қоюшы режиссер **Темірболат Арғынбаевтың** туғанына 135 жыл (1889-1940) <http://esim.pavlodarlibrary.kz>
- Әнші, Қазақстан еңбек сіңірген әртісі **Жабай Тоғандықовтың** туғанына 135 жыл (1889-1978) <http://esim.pavlodarlibrary.kz>
- Публицист, облыстағы денсаулық сақтауды ұйымдастырушы, қоғам қайраткері **Асылбек Жұманұлы Сейітовтің** туғанына 130 жыл (1894-1937) <http://salauatty.pavlodarlibrary.kz> <https://alash.semeylib.kz>
- Мемлекет және қоғам қайраткері, публицист, журналист **Мұхтар Саматовтың** туғанына 130 жыл (1894-1938) <https://alash.semeylib.kz>
- Кеңес Одағының батыры **Иван Васильевич Бабиннің** туғанына 125 жыл (1899-1944) <http://erlik.pavlodarlibrary.kz>
- Ертіс өңірінің Павлодар аумағында алғашқы **Воскресенск темір жолы** салынғанына 125 жыл (1899) <http://map.pavlodarlibrary.kz>
- Журналист, қазақ тіліндегі мерзімді баспасөзді ұйымдастырушы, Ертіс аудандық «Колхоз тілі» газетінің тұңғыш редакторы (1930-1938), Павлодар облыстық «Қызыл ту» газетінің тұңғыш редакторы (1938) **Әубәкір Аялбергеновтің** туғанына 120 жыл (1904-1938) <http://map.pavlodarlibrary.kz>
- Жолқудық аулының** (Ақсу ауданы) құрылғанына 120 жыл (1904) <https://ru.wikipedia.org>
- Әскери басшы, полковник **Әбілқайыр Баймолдиннің** туғанына 115 жыл (1909-1944) <https://ru.wikipedia.org>
- Ғалым-геодезист, алғашқы қазақ инженері **Айтыбай Әбішевтің** туғанына 115 жыл (1909-1990) <https://centrasia.org>
- Ертіс ауданының **Голубовка**, Павлодар ауданының **Луганск**, **Розовка**, Успен ауданының **Лозовое**, **Ковалевка**, **Константиновка**, **Ольгино**, **Новопокровка**, **Успенка**, Шарбақты ауданының **Красиловка**, Ақтоғай ауданының **Харьковское**, **Черноярка** ауылдық округінің **Сычевка** ауылдарының құрылғанына 115 жыл (1909) <https://ru.wikipedia.org>
- Актер, режиссер, Қазақстанның еңбек сіңірген әртісі **Ануар Қармысұлы Шаймерденовтің** туғанына 110 жыл (1914) <http://esim.pavlodarlibrary.kz>
- Қашыр ауданының **Калиновка**, **Львовка**, Успен ауданының **Богатырь**, Шарбақты ауданының **Богодаровка**, **Назаровка**, **Татьяновка** ауылдарының құрылғанына 110 жыл (1914) <https://ru.wikipedia.org>

Опера әншісі, музыкант, ҰОС қатысушысы **Несіпбек Баязитовтың** туғанына 105 жыл (1919-1943) <http://esim.pavlodarlibrary.kz>

ҰОС қатысушысы, III дәрежелі Даңқ орденінің толық Кавалері **Бақыт Қайдарұлы Қайдаровтың** туғанына 105 жыл (1919-1945) <http://erlik.pavlodarlibrary.kz>

ҰОС қатысушысы III дәрежелі Даңқ орденінің толық Кавалері **Сапар Рубаевтың** туғанына 105 жыл (1919-1945) <http://erlik.pavlodarlibrary.kz>

ҰОС қатысушысы II, III дәрежелі Даңқ ордендерінің Кавалері **Марки Жанайұлы Мақауовтың** туғанына 100 жыл (1924-2007) <http://erlik.pavlodarlibrary.kz>

Славгород-Құлынды-Павлодар темір жолының пайдалануға берілгеніне 100 жыл (1924) <https://nomad.su>

Қарқаралы-Баянауыл-Павлодар автобус қатынасының ашылғанына 95 жыл (1929) **Майқайың** кенішінде (қазіргі «Майкаинзолото» АҚ) бірінші алтын табылғанына 90 жыл (1934) <https://www.maikainzoloto.kz>

Павлодар нан комбинатының ашылғанына 85 жыл (1939) <https://phbk.kz>

Аққулы ауылында аудандық аурухананың ашылғанына 85 жыл (1939) <http://salauatty.pavlodarlibrary.kz>

Көркем өнерпаздардың бірінші облыстық олимпиадасы өткеніне 80 жыл (1944)

Павлодар қаласында екіжылдық медбикелер мектебінің (қазіргі Павлодар медициналық жоғары колледжі) ашылғанына 75 жыл (1949) <http://salauatty.pavlodarlibrary.kz>

Павлодар-Екібастұз теміржол қатынасы басталғанына 75 жыл (1949) <https://rasp.vandex.kz>

Павлодар мен Мәскеу арасындағы авиациялық жолаушылар қатынасының ашылғанына 75 жыл (1949)

Конькимен жүгіру спортынан еңбек сіңірген жаттықтырушы, Қазақстанның еңбек сіңірген мәдениет қайраткері, Павлодардың Құрметті азаматы **Борис Петрович Андреев**ның туғанына 70 жыл (1954-2012) <https://www.gov.kz>

Ғалым-вирусолог, биология ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА мүшесі **Қайнар Хамзаұлы Жұматовтың** туғанына 70 жыл (1954) <http://galym.pavlodarlibrary.kz>

Успенка аудандық балалар кітапханасының ашылғанына 70 жыл (1954) <https://detbibl.okusp.ru>

Бозшакөл темір жол станциясының ашылғанына 70 жыл (1954)

Железин ауданында **Уәлиханов ауылының** құрылғанына 65 жыл (1959) <https://ru.wikipedia.org>

Облыстық балалар кітапханасының (қазіргі **С.Торайғыров** атындағы ОӘФК **Сүлеймен Баязитов** атындағы балалар оқу орталығы) құрылғанына 65 жыл (1959) <http://pavlodarlibrary.kz>

Павлодарда дербес жедел жәрдем станциясының ашылғанына 65 жыл (1959) <http://salauatty.pavlodarlibrary.kz>

Облыста алғашқы **Шарбақты ауыл шаруашылығын механикаландыру және электрлендіру техникумының** (қазіргі **Шарбақты аграрлық-техникалық колледжі**) құрылғанына 60 жыл (1964) <https://kolledg22.edu.kz>

Кенжекөл ауылдық кітапханасы ашылғанына 60 жыл (1964) <https://cbspvl.kz>

Павлодар қаласында №2 қалалық аурухананың ашылғанына 60 жыл (1964)
<http://salauatty.pavlodarlibrary.kz>

Акмолинская көшесі Сейфуллин көшесі болып өзгертілгеніне 60 жыл (1964)
<https://2gis.kz>

Қонақ үйі мен вокзалы бар Павлодар жолаушылар өзені портының ашылғанына 55 жыл (1969) <https://rechport.kz>

Павлодар қаласында ас құралдары зауытының ашылғанына 50 жыл (1974)
<https://podstakanoff.net>

Павлодарда Ю. Гагарин атындағы мәдениет және демалыс саябағының (қазіргі Ю. Гагарин атындағы Жастар паркі) ашылғанына 50 жыл (1974) <https://pavon.kz>

Екібастұз қаласында ГРЭС-1 пайдалануға берілгеніне 40 жыл (1984)
<http://gres1.dvline.kz>

Облыстық стоматологиялық емхананың пайдалануға берілгеніне 40 жыл (1984)
<http://salauatty.pavlodarlibrary.kz>

Павлодар қаласында «Дельфин» су-спорт клубының ашылғанына 40 жыл (1984)

Павлодарда алғашқы Наурыз мерекесі тойланғанына (көп уақыт ұмытылғаннан кейін) 35 жыл (1989) <https://pavlodarnews.kz>

Павлодар облысында «Невада-Семей» қоғамдық қозғалысы басталғанына 35 жыл (1989)
<https://e-history.kz>

Павлодар қаласында Бебель көшесі Естай көшесі болып өзгертілгеніне 30 жыл (1994)
<https://2gis.kz>

Павлодарда облыстық перинаталдық орталықтың (қазіргі «Павлодар облыстық перинаталдық орталығы» ШЖҚ КМК) ашылғанына 25 жыл (1999)
<http://salauatty.pavlodarlibrary.kz>

Павлодарда «Эльпида» грек ұлттық мәдени бірлестігі (қазіргі «Эльпида» облыстық грек ұлттық мәдени орталығы» қоғамдық бірлестігі) құрылғанына 25 жыл (1999)
<http://ankpvl.kz>

Павлодар қаласында тірек-қимыл аппараты бұзылған балаларға және церебральды сал ауруына шалдыққан балаларға арналған «Самал» арнайы жалпы білім беретін мектебінің ашылғанына 25 жыл (1999)

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ 2024 ЖЫЛЫ ЕСКЕ АЛЫНАТЫН КҮНДЕРІ МЕН МЕРЕЙТОЙЛАР КӨРСЕТКІШІ

ҚАҢТАР

- 1 – график-суретші, Қазақстанның халық суретшісі **Әбілхан Қастеевтің** туғанына 120 жыл (1904-1973)
- 1 – әнші, Қазақстан халық әртісі **Ғарифолла Құрманғалиевтің** туғанына 115 жыл (1909-1993)
- 1 – актриса, Қазақстанның халық әртісі **Сәбира Майқанованың** туғанына 110 жыл (1914-1995)
- 5 – әнші, Қазақстанның халық әртісі **Рабиға Есімжанованың** туғанына 110 жыл (1914 - 1986)
- 7 – ғалым-химик, профессор, Қазақстанның еңбек сіңірген қызметкері, Қазақстанның жоғары және орта арнаулы білім министрі (1987-1988), ҚР Білім министрі (1988-1993) **Шайсұлтан Шаяхметұлы Шаяхметовтің** туғанына 85 жыл (1939-2000)
- 7 – Халықаралық инженерлік академиясының академигі, ҚР Ұлттық Ғылым академиясының академигі, ҚР Білім және ғылым министрі (2000-2002), қоғам қайраткері **Нұралы Сұлтанұлы Бектұрғановтың** туғанына 75 жыл (1949)
- 10 – «Қазақ әдебиеті» газетінің бірінші нөмірі шыққанына 90 жыл (1934)
- 13 – **Абай атындағы мемлекеттік академиялық опера және балет театрының** ашылғанына 90 жыл (1934)
- 15 – **әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық мемлекеттік университетінің** ашылғанына 90 жыл (1934)
- 15 – тарихшы, тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА корреспондент-мүшесі **Мәлік-Айдар Хантемірұлы Асылбековтің** туғанына 95 жыл (1929-2015)
- 23 – филология ғылымдарының докторы, профессор **Байынқол Қалиұлы Қалиевтың** туғанына 85 жыл (1939)
- 30 – жазушы **Саттар Ерубаетың** туғанына 110 жыл (1914-1937)
- 30 – кинооператор, Қазақстан еңбек сіңірген өнер қайраткері **Марк Исаакович Берковичтың** туғанына 110 жыл (1914-1986)
- Қаңтар – «Түркістан» халықаралық апталық газетінің** бірінші нөмірі шыққанына 30 жыл (1994)

АҚПАН

- 4 – **Алматы қаласының** құрылғанына 170 жыл (1854)
- 4 – ақын, драматург, әдебиеттанушы **Әбділдә Тәжібаевтың** туғанына 115 жыл (1909-1998)
- 11 – жазушы, драматург, Қазақстанның халық жазушысы **Сәкен Нұмақұлы Жүнісовтің** туғанына 90 жыл (1934)
- 18 – филология ғылымдарының докторы, әдебиеттанушы, ҚР ҒА корреспондент-мүшесі **Әнуар Жақсығалиұлы Дербісәлиннің** туғанына 95 жыл (1929-1986)
- 20 – мемлекет және қоғам қайраткері **Ораз Қыйқымұлы Жандосовтың** туғанына 125 жыл (1899-1938)

- 20** – педагог-әдебиетші, қазақ мектебіне арналған қазақ әдебиеті бойынша оқулықтар мен әдістемелік құралдардың авторы **Сәукім Тлешеваның** туғанына 100 жыл (1924)
28 – «Невада-Семей» антиядролық қозғалысының құрылғанына 35 жыл (1989)

НАУРЫЗ

- 8** – актриса, Қазақстан халық әртісі **Әмина Ерғожақызы Өмірзақованың** туғанына 105 жыл (1919-2006)
8 – этнограф, қазақ өнерін зерттеуші **Александр Викторович Затаевичтің** туғанына 155 жыл (1869-1936)
14 – **Қазақ мемлекеттік заң институтының (қазіргі М.С. Нарықбаев атындағы Қазақ мемлекеттік заң университеті)** құрылғанына 30 жыл (1994)
17 – физика-математика ғылымдарының кандидаты, профессор, халықаралық Жоғары мектеп академиясының, Ұлттық білім академиясының академигі **Базар Қабдошұлы Дамитовтың** туғанына 80 жыл (1944)
18 – тарих ғылымдарының докторы, профессор, Қазақстан жоғары мектебінің еңбек сіңірген қызметкері, ҰОС қатысушысы **Қадыр Жаманбайұлы Жаманбаевтың** туғанына 110 жыл (1914-1986)
18 – Қазақстанның халық жазушысы, аудармашы **Морис Давыдович Симашконың** туғанына 100 жыл (1924-2000)
20 – опера әншісі, Қазақстанның халық әртісі, КСРО мемлекеттік сыйлығының лауреаты **Әнуарбек Бейсембайұлы Үмбетбаевтың** туғанына 110 жыл (1914-1973)
22 – Орта Азияның көрнекті математигі, астрономы, ағартушысы, ақын, қоғам қайраткері **Ұлықбек Мұхаммед Тарағайдың** туғанына 630 жыл (1394-1449)
25 – жазушы **Қалаубек Құдайбергенұлы Тұрсынқұловтың** туғанына 90 жыл (1934)
31 – Кеңес Одағының батыры **Нүркен Әбдіровтің** туғанына 105 жыл (1919-1942)

СӘУІР

- 1** – жазушы, тарихшы-этнограф, Қазақстанның еңбек сіңірген қайраткері, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі **Қойшығара Салғараұлының** туғанына 85 жыл (1939)
1 – жазушы, журналист, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі, Қазақстанның еңбек сіңірген қайраткері **Қоғабай Сәрсекеевтің** туғанына 85 жыл (1939)
4 – Революциялық қайраткер **Мұхаметқали Қойшыбайұлы Тәтімовтің** туғанына 130 жыл (1894-1938)
8 – жазушы, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі, «Простор» журналының бас редакторы (1985-1992, 1995-1999) **Геннадий Иванович Толмачевтің** туғанына 85 жыл (1939-2006)
12 – ақын, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі **Кенесжан Шалқарұлының** туғанына 85 жыл (1939)
14 – журналист, жазушы, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі **Алмамбет Әлішевтің** туғанына 85 жыл (1939)
15 – Қазақстанның халық жазушысы **Зия Ибадатұлы Самадидің** туғанына 110 жыл (1914-2000)
15 – жазушы-сатирик, журналист, аудармашы, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі **Балғабек Қыдырбекұлының** туғанына 95 жыл (1929-1995)

- 20** – Кеңес Одағының батыры **Әлия Молдағұлованың** туғанына 100 жыл (1924-1944)
23 – тарих ғылымдарының докторы, ғалым-қоғамтанушы **Ғазиз Оразайұлы Батырбековтің** туғанына 65 жыл (1959-2003)
25 – композитор, Қазақстанның еңбек сіңірген өнер қайраткері **Тілес Шамғоңұлы Қажығалиевтің** туғанына 75 жыл (1949-1996)

МАМЫР

- 1** – ақын, қоғам қайраткері, педагог **Ілияс Жансүгіровтің** туғанына 130 жыл (1894 - 1937)
1 – жазушы, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі **Қарауылбек Қазиевтің** туғанына 85 жыл (1939-1984)
3 – ақын **Шолпан Иманбаеваның** туғанына 120 жыл (1904-1926)
6 – жазушы, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі **Әли Әпекұлы Ысқабаевтың** туғанына 80 жыл (1939)
8 – тілтанушы, ЖОО оқытушысы, Қазақстан жоғары мектебінің еңбек сіңірген қызметкері, ҰОС қатысушысы **Хайрулла Хабибулович Махмудовтың** туғанына 115 жыл (1909-1983)
9 – кинооператор, кинорежиссер, Қазақстанның халық әртісі **Ескендір Мұхамеджанұлы Тынышбаевтың** туғанына 115 жыл (1909-1995)
10 – жазушы, мемлекет қайраткері, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі **Кәкімжан Қазыбаевтың** туғанына 95 жыл (1929-1989)
10 – жазушы, аудармашы, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі **Баймұхамбет Тоқтаровтың** туғанына 95 жыл (1929-1970)
10 – ақын, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі **Владимир Георгиевич Шестериковтың** туғанына 85 жыл (1939-2010)
12 – қоғам қайраткері, педагог, этнограф, тұңғыш қазақ темір жол инженері **Мұхамеджан Тынышбаевтың** туғанына 145 жыл (1879-1937)
12 – ақын, Қазақстан ақындар одағының бірінші төрағасы **Көкен Шәкеевтің** туғанына 100 жыл (1924-2000)
12 – **Абай атындағы Семей музыкалық-драма театрының** ашылғанына 90 жыл (1934)
15 – ақын, аудармашы, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі **Сағи Жиенбаевтың** туғанына 90 жыл (1934-1994)
18 – жазушы, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі **Кәмілә Құдабаеваның** туғанына 85 жыл (1939)
20 – актер, кинорежиссер, Қазақстанның халық әртісі **Тұраш Ыбыраевтың** туғанына 95 жыл (1929-1991)
20 – жазушы, ақын, шығыстанушы филолог, филология ғылымдарының докторы, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі **Өтеген Күмісбайұлы Күмісбаевтың** туғанына 85 жыл (1939-2016)
20 – жазушы, аудармашы, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі **Хайдолла Әбдірахманұлы Тілемісовтің** туғанына 95 жыл (1929-2000)
25 – Кеңес Одағының батыры **Сағадат Қожахметұлы Нұрмағамбетовтің** туғанына 100 жыл (1924-2013)

26 – публицист, жазушы, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі **Өтепберген Әлімгереевтің** туғанына 75 жыл (1949)

29 – педагог, Қазақстанның еңбек сіңірген ұстазы, Социалистік Еңбек ері, КСРО және Қазақстан ағарту ісінің үздігі **Жақия Шайжүнісовтің** туғанына 110 жыл (1914-1983)

МАУСЫМ

1 – күйші, ҚР халық әртісі **Бақыт Тоқсанбайқызы Қарабалинаның** туғанына 85 жыл (1939-1990)

2 – мемлекет және қоғам қайраткері **Әліби Тоғжанұлы Жангелдиннің** туғанына 140 жыл (1884-1953)

2 – түркітанушы, филология ғылымдарының докторы, профессор **Алтай Сәрсенұлы Аманжоловтың** туғанына 90 жыл (1934-2012)

9 – **Көкшетау** қаласының құрылғанына 200 жыл (1824)

10 – жазушы, аудармашы, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі **Нұрғазы Шәкеевтің** туғанына 95 жыл (1929)

12 – ақын, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі **Изим Бақниязовтың** туғанына 95 жыл (1929-1990)

12 – жазушы, аудармашы, журналист, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі **Байұзақ Рахымұлы Қожабектің** туғанына 95 жыл (1929-2001)

12 – **Қазақстан жазушылары I съезінің** ашылғанына 90 жыл (1934)

13 – жазушы, филология ғылымдарының докторы, профессор, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі **Кәкен Хамзаұлы Қамзиннің** туғанына 75 жыл (1949)

13 – ақын, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі **Александр Шмидттің** туғанына 75 жыл (1949)

15 – журналист, жазушы, Қазақстан Журналистер одағының мүшесі, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі **Саламат Хайдаровтың** туғанына 105 жыл (1919-2015)

15 – ғалым-ұйғыртанушы, филология ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҒА корреспондент-мүшесі **Ғожахмет Сәдуақасұлы Сәдуақасовтың** туғанына 95 жыл (1929-1991)

16 – әнші, Қазақстанның халық әртісі **Ольга Давыдовна Андрееваның** туғанына 105 жыл (1919-2007)

18 – жазушы, аудармашы, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі **Төлек Тілеухановтың** туғанына 85 жыл (1939)

19 – әнші, композитор, Қазақстанның халық ақыны **Кенен Әзірбаевтың** туғанына 140 жыл (1884-1976)

20 – жазушы, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі **Борис Васильевич Щербаковтың** туғанына 85 жыл (1939)

25 – Құрманғазы атындағы **Қазақ мемлекеттік халық аспаптар оркестрінің** құрылғанына 90 жыл (1934)

26 – педагогика ғылымдарының докторы, Қазақстан Республикасы Білім беру жүйесінің ең көне қызметкері **Серғазы Қалиұлы Қалиевтің** туғанына 95 жыл (1929)

29 – прозашы, журналист, Қазақстан Журналистер одағының мүшесі, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі **Ханбibi Есенқарақызының** туғанына 75 жыл (1949)

ШІЛДЕ

12 – жазушы, аудармашы, әдебиеттанушы **Николай Раевскийдің** туғанына 130 жыл (1894-1988)

15 – ғалым, тарих ғылымдарының докторы **Сағымбай Қабашұлы Қозыбаевтың** туғанына 80 жыл (1944)

22 – эстрада әншісі, ҚР халық әртісі **Лаки (Пантелей) Константинович Кесоглудың** туғанына 85 жыл (1939)

ТАМЫЗ

7 – ақын, журналист, аудармашы **Павел Николаевич Кузнецовтың** туғанына 115 жыл (1909-1957)

9 – ақын, публицист, сатирик, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі **Хасен Қожа-Ахметтің** туғанына 75 жыл (1949)

10 – ақын, «Қазақ тілі және әдебиеті», «Ұлағат» (1989-1991) журналдарының бас редакторы **Зернебек Шільдебаевтың** туғанына 75 жыл (1949)

15 – жазушы, әдебиет сыншысы, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі **Виктор Владимирович Бадиковтың** туғанына 85 жыл (1939-2008)

15 – **Қазақ мемлекеттік қыздар педагогика институтының (қазіргі Қазақ ұлттық қыздар педагогикалық университеті)** ашылғанына 80 жыл (1944)

17 – тілтанушы ғалым, лингвист, филология ғылымдарының докторы, профессор, академик, Қазақстанның еңбек сіңірген ғылым қайраткері **Рабиға Ғалиқызы Сыздықованың** туғанына 100 жыл (1924-2020)

23 – ақын, қоғам қайраткері, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі, Қазақстанның еңбек сіңірген қайраткері **Ақұштап Бақтыгереваның** туғанына 80 лет (1944)

25 – жазушы, Қазақстанның еңбек сіңірген мәдениет қызметкері **Олег Мацкевичтің** туғанына 105 жыл (1919-1987)

26 – жазушы, ғалым-филолог, профессор, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі **Хасен Әдібаевтың** туғанына 100 жыл (1924-2012)

28 – әнші, Қазақстанның халық әртісі **Жүсіпбек Елебековтің** туғанына 120 жыл (1904-1977)

31 – жазушы, әдебиеттанушы, сыншы, аудармашы, филология ғылымдарының докторы **Зоя Сергеевна Кедрианың** туғанына 120 жыл (1904-1998)

ҚЫРКҮЙЕК

5 – композитор, Қазақстанның халық әртісі **Сыдық Мұхамеджановтың** туғанына 100 жыл (1924-1991)

9 – кинорежиссер, Қазақстан еңбек сіңірген өнер қайраткері **Игорь Николаевич Верещагиннің** туғанына 105 жыл (1919-1989)

- 9** – ақын, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі **Шәріпбай Медетбаевтың** туғанына 85 жыл (1939)
- 10** – ағартушы, педагог, мемлекет және қоғам қайраткері, Халық ағарту комиссары **Сұлтанбек Қожановтың** туғанына 130 жыл (1894-1939)
- 12** – қазақтың тұңғыш сәулетшісі, Қазақстанның сәулет мектебінің негізін қалаушы, Қазақстанның еңбек сіңірген құрылысшысы **Төлеу Құлқаманұлы Басеновтің** туғанына 115 жыл (1909-1976)
- 16** – жазушы, кинодраматург, киноактер, қоғам қайраткері, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі **Сәтімжан Қамзеұлы Санбаевтың** туғанына 85 жыл (1939-2013)
- 17** – педагог-ағартушы, қоғам қайраткері, ғалым-әдебиеттанушы, Қаз АССР Халық ағарту комиссары **Нұғман Сәрсенұлы Манаевтың** туғанына 130 жыл (1894-1942)
- 17** – тіл ғалымы, филология ғылымдарының докторы, профессор **Ғабдолла Қалиевтің** туғанына 95 жыл (1929)
- 21** – актер, Қазақстанның халық әртісі **Қапан Оралұлы Бадыровтың** туғанына 120 жыл (1904-2000)
- 22** – **Қ.Сәтбаев атындағы Қазақ ұлттық техникалық университетінің (қазіргі Сәтбаев университеті)** ашылғанына 90 жыл (1934)
- 24** – **Ұйғыр музыкалық-драма театрының (қазіргі К. Кужамьяров атындағы мемлекеттік республикалық ұйғыр музыкалық комедия театры)** ашылғанына 90 жыл (1934)
- Қыркүйек** – **Ж.Шанин атындағы Шымкент академиялық драма театры** ашылғанына 90 жыл (1934)

ҚАЗАН

- 3** – жазушы, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі **Әлдіхан Қалдыбаевтың** туғанына 85 жыл (1939-2015)
- 4** – жазушы, әдебиеттанушы, аудармашы, филология ғылымдарының докторы, профессор, Қазақ мемлекеттік әдеби баспасының (1941-1944) бас редакторы **Бейсембай Кенжебаевтың** туғанына 120 жыл (1904-1987)
- 5** – жазушы-сатирик, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі **Шона Смаханұлының** туғанына 100 жыл (1924-1988)
- 10** – ақын, жазушы, аудармашы, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі **Шаймерген Алдібекұлының** туғанына 85 жыл (1939-2008)
- 11** – экономист, экономика ғылымдарының докторы, профессор, ҚР еңбек сіңірген ғылым қайраткері **Аманжол Қошанұлы Қошановтың** туғанына 90 жыл (1934)
- 13** – жазушы, ақын, сценарист, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі **Бердібек Ыдырысұлы Соқпақбаевтың** туғанына 100 жыл (1924-1991)
- 13** – пианист, Қазақстанның халық әртісі **Гүлжәмилә Ихсанқызы Қадырбекованың** туғанына 75 жыл (1949)
- 14** – **Ақмола облысының** құрылғанына 85 жыл (1939)
- 15** – ақын, мемлекеттік қайраткер, Қазақстан Жазушылар одағының негізін қалаушы **Сәкен Сейфоллаұлы Сейфуллиннің** туғанына 130 жыл (1894-1938)
- 15** – жазушы, ақын, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі **Әбен Дәуренбековтің** туғанына 85 жыл (1939)

- 16** – Семей орыс драма театрының (қазіргі **Ф.М. Достоевский** атындағы мемлекеттік орыс драма театры) құрылғанына 90 жыл (1934)
- 18** – жазушы, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі **Мұхамеджан Дүзеновтің** туғанына 100 жыл (1924)
- 19** – ҰОС ардагері, Халық Қаһарманы **Рақымжан Қошқарбаевтың** туғанына 100 жыл (1924-1988)
- 21** – халықаралық «**Қазақ тілі**» қоғамының құрылғанына 35 лет (1989)
- 22** – жазушы, аудармашы, Қазақстанның халық жазушысы, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі **Әбдіжәміл Кәрімұлы Нұрпейісовтің** туғанына 100 жыл (1924-2022)
- 23** – хор дирижері, педагог, ҚР халық әртісі **Анатолий Васильевич Молодовтың** туғанына 95 жыл (1929-2017)
- 27** – актриса, Қазақстанның халық әртісі **Тамара Ивановна Кучинаның** туғанына 105 жыл (1919-1975)
- 28** – жазушы, аудармашы, әдебиеттанушы, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі **Герольд Карлович Бельгердің** туғанына 90 жыл (1934-2015)
- Қазан** – Қостанай облыстық тарихи-өлкетану мұражайының құрылғанына 105 жыл (1919)

ҚАРАША

- 3** – Қазақстан композиторлар одағының құрылғанына 85 жыл (1939)
- 7** – «**Қыз Жібек**» операсының қойылғанына 90 жыл (1934)
- 11** – жазушы, ақын, аудармашы, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі **Берқайыр Сәлімұлы Аманшиннің** туғанына 100 жыл (1924-1986)
- 14** – Қазақ мемлекеттік дене шынықтыру институтының (қазіргі Қазақ спорт және туризм академиясы) ашылғанына 80 жыл (1944)
- 15** – орыс саяхатшысы, Орта Азия зерттеушісі **Василий Владимирович Бартольдтың** туғанына 155 жыл (1869-1930)
- 15** – жазушы, ақын, драматург **Бейімбет Жармағамбетұлы Майлиннің** туғанына 130 жыл (1894-1939)
- 15** – педагогика ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі **Ажес Петрович Сейтешевтің** туғанына 95 жыл (1929)
- 20** – ақын, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі **Мағираш Аппазқызы Сарықованың** туғанына 85 жыл (1939)
- 22** – театр және кино суретшісі, сценарист, Қазақстанның еңбек сіңірген өнер қайраткері **Құлахмет Қоңырқожаұлы Қожықовтың** туғанына 110 жыл (1914-1986)
- 23** – ақын, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі **Зайда Елғондинованың** туғанына 75 жыл (1949)

ЖЕЛТОҚСАН

- 2** – жазушы, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі **Қаратай Құттыбаевтың** туғанына 95 жыл (1929-1994)
- 6** – жазушы, ҚР қоғам және саяси қайраткері, Қазақстанның халық жазушысы, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі, Қазақстанның еңбек сіңірген мәдениет қайраткері, Қазақстанның Еңбек ері **Әбіш Кекілбаевтың** туғанына 85 жыл (1939-2015)

- 9** – тарихшы-ғалым, профессор, академик, ҰОС қатысушысы **Ақай Нүсіпбекұлы Нүсіпбековтің** туғанына 115 жыл (1909-1983)
- 12** – театр және кино актері, Қазақстанның халық әртісі, Қазақстанның еңбек сіңірген әртісі **Қасым Әбенұлы Жақыбаевтың** туғанына 95 жыл (1929-2011)
- 13** – тілтанушы-түркітанушы, Қазақстан ҒА академигі, ҰОС қатысушысы **Әбдуәлі Туғанбайұлы Қайдаровтың** туғанына 100 жыл (1924-2019)
- 15** – тілтанушы-түркітанушы, профессор, педагог **Әзиза Нұрмаханқызы Нұрмаханованың** туғанына 100 жыл (1924)
- 15** – суретші-кескіндемеші, театр суретшісі, актриса, Қазақстанның халық суретшісі, Қазақстанның еңбек сіңірген өнер қайраткері **Гүлфайрус Мансұрқызы Исмаилованың** туғанына 95 жыл (1929-2013)
- 16** – әнші, актриса, педагог, Социалистік Еңбек ері, Қазақстанның халық әртісі **Бибігүл Ахметқызы Төлегенованың** туғанына 95 жыл (1929)
- 17** – «Егемен Қазақстан» газетінің жарыққа шыққанына 105 жыл (1919)
- 19** – ғалым-түркітанушы, профессор **Құдайберген Қуанұлы Жұбановтың** туғанына 125 жыл (1899-1938)
- 20** – ғалым-педагог, педагогика ғылымдарының докторы, профессор **Қартбай Бекенұлы Бержановтың** туғанына 100 жыл (1924-1976)
- 21** – ақын, жазушы, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі **Өкім Жайлауовтың** туғанына 95 жыл (1929-2008)
- 24** – ақын, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі **Совет Разаевтың** туғанына 85 жыл (1939-1999)
- 25** – ақын, қоғам қайраткері, Қазақстанның халық жазушысы, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі **Фариза Оңғарсынованың** туғанына 85 жыл (1939-2014)
- 26** – саяси және қоғам қайраткері, Орталық Азия халықтарының ұлт-азаттық көтерілісіне қатысушы, дипломат **Тұрар Рысқұловтың** туғанына 130 жыл (1894-1943)
- 29** – ақын, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі **Күлән Алпысбайқызы Шілдебаеваның** туғанына 95 жыл (1929-2000)
- 31** – ақын, аудармашы, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі **Нора Густавовна Пфедфердің** туғанына 105 жыл (1919-2012)

АЙЫ МЕН КҮНІ БЕЛГІСІЗ КҮНДЕР ТІЗІМІ

- Ғалым-филолог **Махмұд Қашқаридің** туғанына 995 жыл (1029-1101)
- Ғалым, ағартушы, ақын, философ **Ахмет Яссауидің** туғанына 930 жыл (1094-1116)
- Тарихшы, қолбасшы, этнограф **Мұхаммед Хайдар Дулатидің** туғанына 525 жыл (1499-1551)
- Орал қаласының** құрылғанына 410 жыл (1614)
- Мемлекет қайраткері **Әйтеке би Байбекұлының** туғанына 380 жыл (1644-1700)
- Батыр, би **Сенкібай Оразғұлының** туғанына 315 жыл (1709-1786)
- Батыр **Олжабай Толыбайұлының** туғанына 315 жыл (1709-1783)
- Ақын, батыр **Жанқиса Қошеқұлының** туғанына 290 жыл (1734-1817)
- Кіші жүз хан (1805-1809), мемлекет қайраткері, дипломат **Жантөре Айшуақұлының** туғанына 265 жыл (1759-1809)

Ридер қаласының құрылғанына 230 жыл (1794)
Ақын **Махамбет Өтемісұлының** туғанына 220 жыл (1804-1846)
Қарқаралы қаласының құрылғанына 200 жыл (1824)
Ақын **Біржан сал Қожағұловтың** туғанына 190 жыл (1834-1897)
Ақтау қаласының құрылғанына 190 жыл (1834)
Күйші, композитор **Қазанғап Тілепбергенұлының** туғанына 170 жыл (1854-1921)
Ұлт-азаттық қозғалысының қатысушысы, ақын **Мүрсәлім Бектенұлының** туғанына 165 жыл (1759-1922)
Ақын, ағартушы **Нұржан Наушабайұлының** туғанына 165 жыл (1859-1919)
Ақын **Нарманбет Орманбетұлының** туғанына 165 жыл (1859-1918)
Атақты балуан, әнші, композитор, ақын **Балуан Шолақтың (Нұрмағамбет Баймырзақұлы)** туғанына 160 жыл (1864-1919)
Ақтөбе қаласының құрылғанына 155 жыл (1869)
Ақын **Түмен Балтабайұлының** туғанына 140 жыл (1884-1957)
Сәулетші **Сералы Еманұлының** туғанына 140 жыл (1884-1953)
Жазушы, драматург, педагог **Таир Жомартбаевтың** туғанына 140 жыл (1884-1937)
Жыршы-ақын **Орынбай Таймановтың** туғанына 140 жыл (1884-1946)
Жазушы, драматург, фольклоршы, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі **Рақметжан Сәрсенбайұлы Малабаевтың** туғанына 140 жыл (1884-1961)
Ақын, журналист **Мұхамбетәлім Әбдірахманұлы Қашымовтың** туғанына 140 жыл (1884-1935)
Саяси және қоғам қайраткері **Санжар Асфендияровтың** туғанына 135 жыл (1889-1938)
Мемлекет және қоғам қайраткері **Нұғыман Залиевтің** туғанына 135 жыл (1889-1938)
Педагог-ағартушы, әдебиеттанушы, тарихшы **Телжан Шонановтың** туғанына 130 жыл (1894-1938)
Қоғам қайраткері, аудармашы **Ахмет Баржаксиннің** туғанына 130 жыл (1894-1935)
Мемлекет және қоғам қайраткері **Ораз Жанұзақұлы Исаевтың** туғанына 125 жыл (1899-1938)
Ақын, драматург, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі **Нығмет Баймұхамедовтің** туғанына 120 жыл (1907-1969)
Күйші, ақын, композитор, Қазақстанның еңбек сіңірген өнер қайраткері **Мұрат Өскенбаевтың** туғанына 120 жыл (1904-1970)
Қазақстанның еңбек сіңірген әртісі, домбырашы, күйші **Оқап Қабиғожиннің** туғанына 120 жыл (1904-1942)
Ақын, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі **Жұмабай Жақыповтың** туғанына 120 жыл (1904-1970)
Алғашқы қазақ геологы **Мардан Ноғметұлы Әзірбаевтың** туғанына 115 жыл (1909-1938)
Қазақстанның мемлекеттік қайраткері **Даниял Керімбайұлы Керімбаевтың** туғанына 115 жыл (1909-1982)
Қазақ қыздар педагогикалық институтының бірінші ректоры (1945-1959), ҚР Халық ағарту ісінің үздігі, Қазақстанның еңбек сіңірген мұғалімі **Тұрсын Мырзабекқызы Мырзабекованың** туғанына 110 жыл (1914-1996)
Домбырашы, күйші-композитор, Қазақстанның еңбек сіңірген әртісі **Темірбек Ахметовтің** туғанына 105 жыл (1919-1952)

Мемлекет және қоғам қайраткері **Тұрғанбек Қатайұлы Қатаевтың** туғанына 105 жыл (1919-2004)

Жазушы, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі **Саид Мақсатұлы Баязитовтың** туғанына 95 жыл (1929-1981)

Ақтөбе орыс драма театрының ашылғанына 90 жыл (1934)

Қазақстан Жазушылар одағының ұйымдастырылуына 90 жыл (1934)

Ақын, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі **Қажытай Ілиясұлының** туғанына 85 жыл (1939-2022)

«**ҚазКСР Ұлттық ғылым академиясының хабаршысы**» журналының шыққанына 80 жыл (1944)

Құрманғазы атындағы қазақ ұлттық консерваторияның ашылғанына 80 жыл (1944)

«**Жалын**» журналының жарыққа шыққанына 50 жыл (1969)

Ұлттық бірыңғай тестілеу (ҰБТ) енгізілгеніне 20 жыл (2004)

2024 ЖЫЛҒА АРНАЛҒАН ШЕТЕЛДІК ҒЫЛЫМ, ӨНЕР ЖӘНЕ ӘДЕБИЕТ ҚАЙРАТКЕРЛЕРІНІҢ МЕРЕЙТОЙЛЫҚ КҮНДЕРІНІҢ КӨРСЕТКІШІ

ҚАҢТАР

- 1** – ресейлік жазушы **Даниил Александрович Граниннің** туғанына 105 жыл (1919-2017)
- 1** – ресейлік актер, режиссер **Игорь Петрович Владимировтың** туғанына 105 жыл (1919-1999)
- 1** – американдық жазушы **Джэррол Дэвид Сэлинджердің** туғанына 105 жыл (1919-2010)
- 1** – **Евро валютасының енгізілгеніне** 25 жыл (1999)
- 2** – орыс суретшісі **Василий Григорьевич Перовтың** туғанына 190 жыл (1834-1882)
- 4** – француз тифлопедагогі **Луи Брайльдің** туғанына 215 жыл (1809-1852)
- 4** – ресейлік суретші, мүсінші **Зураб Константинович Церетелидің** туғанына 90 жыл (1934)
- 7** – ресейлік ақын **Степан Петрович Щипачевтың** туғанына 125 жыл (1899-1979)
- 9** – ресейлік және армян кинорежиссері **Сергей Иосифович Параджановтың** туғанына 100 жыл (1924-1990)
- 16** – ресейлік театр және кино әртісі **Василий Семенович Лановойдың** туғанына 90 жыл (1934-2021)
- 18** – француз философы, жазушы **Шарль Луи де Монтескьенің** туғанына 335 жыл (1689-1755)
- 18** – ресейлік театр және кино актері **Борис Андреевич Бабочкиннің** туғанына 120 жыл (1904-1975)
- 19** – американдық жазушы **Эдгар Аллан Поның** туғанына 215 жыл (1809-1849)
- 19** – француз суретшісі **Поль Сезанның** туғанына 185 жыл (1839-1906)
- 21** – ресейлік әлеуметтанушы және мәдениеттанушы **Питирим Александрович Сорокиннің** туғанына 135 жыл (1889-1968)
- 21** – ресейлік және американдық киноактер, режиссер **Родион Нахапетовтің** туғанына 80 жыл (1944)
- 22** – неміс жазушысы **Готхольд Эфраим Лессингтің** туғанына 295 жыл (1729-1781)
- 22** – орыс жазушы **Аркадий Петрович Гайдардың** туғанына 120 жыл (1904-1941)
- 25** – шотланд ақыны **Роберт Бернстың** туғанына 265 жыл (1759-1796)
- 25** – ағылшын жаузышысы **Уильям Сомерсет Моэмның** туғанына 150 жыл (1874-1965)
- 27** – орыс жазушысы **Павел Петрович Бажовтың** туғанына 145 жыл (1879-1950)
- 27** – **Ленинградтың блокададан босағанына** 80 жыл (1944)
- 31** – грузин кинорежиссері **Тенгиз Евгеньевич Абуладзенің** туғанына 100 жыл (1924-1994)
- 31** – **Алғашқы КСРО Конституциясына** 100 жыл (1924)

АҚПАН

- 1** – орыс жазушысы **Евгений Иванович Замятиннің** туғанына 140 жыл (1884-1937)
- 1** – ресейлік балерина **Екатерина Сергеевна Максимованың** туғанына 85 жыл (1939-2009)

- 1 – неміс зоологы **Альфред Эдмунд Бремнің** туғанына 195 жыл (1829-1884)
- 2 – орыс ақыны **Николай Иванович Рыленковтың** туғанына 115 жыл (1909-1969)
- 2 – грузин кинорежиссері **Отар Давидович Иоселианидің** туғанына 90 жыл (1934)
- 3 – неміс композиторы **Феликс Мендельсонның** туғанына 215 жыл (1809-1847)
- 7 – **РҒА қоғамдық ғылымдар жөніндегі ғылыми ақпарат институтының (ҚҒҒАИ)** құрылғанына 55 жыл (1969)
- 8 – **Ресей Ғылым Академиясының (РҒА)** негізі қаланғанына 300 жыл (1724)
- 8 – орыс химигі **Дмитрий Иванович Менделеевтің** туғанына 190 жыл (1834-1907)
- 8 – ресейлік театр және кино актрисасы **Ирина Владимировна Муравьеваның** туғанына 75 лет (1949)
- 8 – **Севастополь** бекінісінің құрылғанына 240 жыл (1784)
- 9 – театр режиссері, актер, педагог **Всеволод Эмильевич Мейерхольдтың** туғанына 150 жыл (1874-1940)
- 11 – орыс жазушысы **Виталий Валентинович Бианкидің** туғанына 130 жыл (1894-1959)
- 11 – **Ватикан Мемлекетінің** құрылғанына 95 жыл (1929)
- 12 – американдық мемлекет қайраткері **Авраам Линкольндың** туғанына 215 жыл (1809-1865)
- 12 – ағылшын жаратылыс зерттеушісі **Чарльз Дарвиннің** туғанына 215 жыл (1809-1882)
- 13 – ресейлік жазушы және ертегіші **Иван Андреевич Крыловтың** туғанына 255 жыл (1769-1844)
- 14 – ресейлік кино актері **Николай Николаевич Еременконың** туғанына 75 жыл (1949-2001)
- 15 – итальяндық ғалым **Галилео Галилейдің** туғанына 500 жыл (1564-1642)
- 15 – **Ауғанстан Республикасынан кеңес әскерінің** шыққанына 35 жыл (1989)
- 19 – орыс педагогі **Константин Дмитриевич Ушинскийдің** туғанына 200 жыл (1824-1871)
- 19 – ресейлік және австриялық опера әншісі **Владимир Андреевич Атлантовтың** туғанына 85 жыл (1939)
- 23 – Мәскеу және Бүкіл Ресей Патриархы **Алексей II** туғанына 95 жыл (1929-2008)
- 23 – ресейлік композитор **Евгений Павлович Крылатовтың** туғанына 90 жыл (1934-2019)
- 23 – ресейлік театр және кино актері **Олег Иванович Янковскийдің** туғанына 80 жыл (1944-2009)
- 27 – композитор **Борис Андреевич Мокроусовтың** туғанына 115 жыл (1909-1968)

НАУРЫЗ

- 3 – орыс жазушысы **Юрий Карлович Олешаның** туғанына 125 жыл (1899-1960)
- 3 – ресейлік жазушы **Ирина Петровна Токмакованың** туғанына 95 жыл (1929-2018)
- 4 – орыс ақыны **Алексей Иванович Фатьяновтың** туғанына 105 жыл (1919-1959)
- 6 – француз жазушысы **Сирано де Бержерактың** туғанына 405 жыл (1619-1655)
- 6 – ресейлік жазушы, ақын, журналист, қоғам қайраткері **Фазиль Абдулович Искандердің** туғанына 85 жыл (1929-2016)
- 6 – жапон жазушысы **Абэ Кобоның** туғанына 100 жыл (1924-1993)
- 9 – итальян теңізшісі **Америго Веспуччидің** туғанына 570 жыл (1454-1512)

- 9** – украиндық жазушы және ақын **Тарас Григорьевич Шевченконың** туғанына 210 жыл (1814-1861)
- 9** – ұшқыш-космонавт **Юрий Алексеевич Гагариннің** туғанына 90 жыл (1934-1968)
- 9** – молдавия актері **Михай Ермолаевич Волонтирдің** туғанына 90 жыл (1934-2015)
- 14** – австриялық композитор **Йоганн Штраустың** туғанына 220 жыл (1804-1849)
- 14** – неміс физигі **Альберт Эйнштейннің** туғанына 145 жыл (1879-1955)
- 15** – орыс жазушысы **Юрий Васильевич Бондаревтың** туғанына 100 жыл (1924-2020)
- 15** – ресейлік актер **Владимир Яковлевич Самойловтың** туғанына 100 жыл (1924-1999)
- 16** – тарихшы **Алексей Иванович Мусин-Пушкиннің** туғанына 280 жыл (1744-1817)
- 16** – физик, өнертапқыш **Александр Степанович Поповтың** туғанына 165 жыл (1859-1906)
- 16** – жазушы **Александр Романович Беляевтың** туғанына 140 жыл (1884-1942)
- 18** – философ **Николай Александрович Бердяевтың** туғанына 150 жыл (1874-1948)
- 18** – композитор **Николай Андреевич Римский-Корсаковтың** туғанына 180 жыл (1844-1908)
- 19** – ресейлік кинорежиссер **Лев Александрович Кулиджановтың** туғанына 100 жыл (1924-2002)
- 21** – ресейлік композитор **Модест Петрович Мусоргскийдің** туғанына 185 жыл (1839-1881)
- 21** – орыс әртісі, ақын, композитор **Александр Николаевич Вертинскийдің** туғанына 135 жыл (1889-1957)
- 22** – фламандық суретші **Антонис Ван Дейктің** туғанына 425 жыл (1599-1641)
- 23** – француз математигі **Пьер-Симон Лапласың** туғанына 275 жыл (1749-1827)

СӘУІР

- 1** – украин және орыс жазушысы **Николай Васильевич Гогольдің** туғанына 215 жыл (1809-1852)
- 3** – орыс драматургі, ақын **Денис Иванович Фонвизиннің** туғанына 280 жыл (1744-1792)
- 3** – американдық актер **Марлон Брандоның** туғанына 100 жыл (1924-2004)
- 5** – орыс актері **Борис Васильевич Щукиннің** туғанына 130 жыл (1894-1939)
- 6** – ресейлік композитор **Эдисон Васильевич Денисовтың** туғанына 95 жыл (1929-1996)
- 7** – американдық кинорежиссер **Фрэнсис Форд Копполаның** туғанына 85 жыл (1939)
- 10** – орыс дирижері **Юрий Васильевич Силантьевтің** туғанына 105 жыл (1919-1983)
- 12** – орыс саяхатшы, географ **Николай Михайлович Пржевальскийдің** туғанына 185 жыл (1839-1888)
- 12** – ресейлік айуандарды үйретуші, клоун **Юрий Дмитриевич Куклачевтың** туғанына 75 жыл (1949)
- 12** – ресейлік айуандарды үйретуші **Наталья Юрьевна Дурованың** туғанына 90 жыл (1934-2007)
- 15** – кеңес мемлекет қайраткері **Никита Сергеевич Хрущевтің** туғанына 130 жыл (1894-1971)
- 15** – итальяндық актриса **Клаудия Кардиналенің** туғанына 85 жыл (1939)
- 15** – ресейлік эстрада әншісі **Алла Борисовна Пугачеваның** туғанына 75 жыл (1949)

- 16 – француз жазушысы **Анатоль Франстың** туғанына 180 жыл (1844-1924)
 16 – **Үлкен Кремль сарайының** ашылғанына 175 жыл (1849)
 16 – американдық актер **Чарльз Чаплиннің** туғанына 135 жыл (1889-1977)
 21 – неміс әлеуметтенушысы **Макс Вебердің** туғанына 160 жыл (1864-1920)
 22 – орыс жазушысы **Вадим Михайлович Кожевниковтың** туғанына 120 жыл (1909-1984)
 22 – неміс философы **Иммануил Канттың** туғанына 300 жыл (1724-1804)
 22 – орыс және американдық жазушы **Владимир Владимирович Набоковтың** туғанына 125 жыл (1899-1977)
 26 – ағылшын драматургы, ақын **Уильям Шекспирдің** туғанына 500 жыл (1564-1616)
 26 – ресейлік театр және кино әртісі **Владислав Вацлавович Дворжецкийдің** туғанына 85 жыл (1939-1978)
 28 – литва актері **Донатас Банионистің** туғанына 100 жыл (1924-2014)
 29 – американдық композитор, пианист **Дюк Эллингтонның** туғанын 125 жыл (1899-1974)

МАМЫР

- 1 – орыс жазушысы **Виктор Петрович Астафьевтің** туғанына 100 жыл (1924-2001)
 2 – ресейлік патшаханымы **Екатерина II** туғанына 295 жыл (1729-1796)
 2 – ағылшын жазушысы **Джером Клапки Джеромның** туғанына 165 жыл (1859-1927)
 3 – итальяндық саяси қайраткер **Николло Макиавеллидің** туғанына 555 жыл (1469-1527)
 4 – ресей композиторы **Марк Григорьевич Фрадкиннің** туғанына 110 жыл (1914-1990)
 4 – ресейлік кинотриса **Татьяна Евгеньевна Самойлованың** туғанына 90 жыл (1934-2014)
 4 – американдық киноактрисасы **Одри Хепберннің** туғанына 95 жыл (1929-1993)
 7 – орыс ақыны **Борис Абрамович Слуцкийдің** туғанына 105 жыл (1919-1986)
 9 – орыс библиофилы, библиограф **Василий Андреевич Верещагиннің** туғанына 165 жыл (1859-1931)
 9 – ресейлік ақын **Булат Шалвович Окуджаваның** туғанына 100 жыл (1924-1997)
 10 – ресейлік ақын **Юлия Владимировна Друнинаның** туғанына 100 жыл (1924-1991)
 11 – ағылшындық жазушы **Этель Лилиан Войничтің** туғанына 160 жыл (1864-1960)
 11 – испан суретшісі **Сальвадор Далидің** туғанына 120 жыл (1904-1989)
 12 – орыс жазушысы **Юрий Осипович Домбровскийдің** туғанына 115 жыл (1909-1978)
 15 – француз физигі **Пьер Кюридің** туғанына 165 жыл (1859-1906)
 18 – дагестан ақыны **Сулейман Стальскийдің** туғанына 155 жыл (1869-1937)
 20 – француз жазушысы **Оноре де Бальзактың** туғанына 225 жыл (1799-1850)
 20 – орыс суретшісі **Александр Александрович Дейнеканың** туғанына 125 жыл (1899-1969)
 20 – орыс ақыны **Николай Петрович Майоровтың** туғанына 105 жыл (1919-1942)
 21 – ресейлік кинорежиссер **Глеб Анатольевич Панфиловтың** туғанына 90 жыл (1934)
 21 – ресейлік жазушысы **Борис Львович Васильевтің** туғанына 100 жыл (1924-2013)
 22 – ағылшын жазушысы **Артур Конан-Дойлдың** туғанына 165 жыл (1859-1930)
 22 – француз әншісі **Шарль Азнавурдың** туғанына 100 жыл (1924-2022)

28 – ағылшын ақыны **Томас Мурдың** туғанына 245 жыл (1779-1852)

31 – ресейлік жазушы **Леонид Максимович Леоновтың** туғанына 125 жыл (1899-1994)

МАУСЫМ

1 – орыс композиторы **Михаил Иванович Глинканың** туғанына 220 жыл (1804-1857)

1 – орыс суретшісі **Василий Дмитриевич Поленовтың** туғанына 180 жыл (1844-1927)

2 – орыс жазушысы, аудармашы **Николай Корнеевич Чуковскийдің** туғанына 120 жыл (1904-1965)

6 – испан суретшісі **Диего Веласкестің** туғанына 425 жыл (1599-1660)

6 – орыс ақыны **Александр Сергеевич Пушкиннің** туғанына 225 жыл (1799-1837)

6 – орыс актрисасы **Татьяна Ивановна Пельтцердің** туғанына 120 жыл (1904-1992)

6 – орыс жазушысы **Виктор Викторович Конецкийдің** туғанына 95 жыл (1929-2002)

10 – орыс әншісі **Людмила Георгиевна Зыкинаның** туғанына 95 жыл (1929-2009)

10 – орыс ғалым-кардиологы **Евгений Иванович Чазовтың** туғанына 95 жыл (1929-2021)

14 – орыс жазушысы **Владимир Алексеевич Солоухиннің** туғанына 100 жыл (1924-1997)

15 – ресейлік жазушы **Анатолий Андреевич Кимнің** туғанына 85 жыл (1939)

19 – белорус жазушысы **Василь Владимирович Быковтың** туғанына 100 жыл (1924-2003)

20 – француз композиторы **Жак Оффенбахтың** туғанына 205 жыл (1819-1880)

21 – орыс халық әндерін жинаушы және орындаушы **Митрофан Ефимович Пятницкийдің** туғанына 160 жыл (1864-1927)

23 – орыс ақыны **Анна Андреевна Ахматованың** туғанына 135 жыл (1889-1966)

28 – орыс кинорежиссері **Абрам Матвеевич Роомның** туғанына 130 жыл (1894-1976)

30 – ресейлік режиссер, актер **Юрий Александрович Завадскийдің** туғанына 130 жыл (1894-1977)

ШІЛДЕ

1 – неміс композиторы **Кристоф Виллибальд Глюктың** туғанына 310 жыл (1714-1787)

1 – француз жазушысы **Жорж Сандтың** туғанына 220 жыл (1804-1876)

1 – орыс мүсіншісі **Вера Игнатьевна Мухинаның** туғанына 135 жыл (1889-1953)

1 – американдық кинорежиссер **Сидни Поллактың** туғанына 90 жыл (1934-2008)

2 – орыс суретшісі **Константин Егорович Маковскийдің** туғанына 185 жыл (1839-1915)

5 – француз ақыны **Жан Коктоның** туғанына 135 жыл (1889-1963)

7 – неміс жазушысы **Лион Фейхтвангердің** туғанына 140 жыл (1884-1958)

7 – чех эстрада әншісі **Карел Готтың** туғанына 85 жыл (1939)

8 – **Полтава шайқасының** болғанына 315 жыл (1709)

10 – орыс мүсіншісі **Сергей Тимофеевич Коненковтың** туғанына 150 жыл (1874-1971)

10 – орыс ақыны **Николай Николаевич Асеевтің** туғанына 135 жыл (1889-1963)

12 – итальяндық суретші **Амедео Модильянидің** туғанына 140 жыл (1884-1920)

12 – чили ақыны **Пабло Неруданың** туғанына 120 жыл (1904-1973)

- 12** – орыс актері **Петр Мартынович Алейниковтың** туғанына 110 жыл (1914-1965)
12 – ресейлік жазушы **Исаак Эммануилович Бабельдің** туғанына 130 жыл (1894-1940)
15 – ағылшындық жазушы және философ **Айрис Мердоктың** туғанына 105 жыл (1919-1999)
15 – шешен бишісі **Махмуд Алисултанович Эсамбаевтың** туғанына 100 жыл (1924-2000)
19 – француз суретшісі **Эдгар Дега**ның туғанына 190 жыл (1834-1917)
19 – орыс суретшісі **Марк Захарович Шагалдың** туғанына 135 жыл (1889-1985)
19 – ресейлік актер **Александр Анатольевич Ширвиндтың** туғанына 90 жыл (1934)
20 – итальяндық ақын **Франческо Петрарканың** туғанына 720 жыл (1304-1374)
20 – ресейлік кинорежиссер **Татьяна Михайловна Лиознованың** туғанына 100 жыл (1924-2011)
21 – американдық жазушы **Эрнест Хемингуэйдің** туғанына 125 жыл (1899-1961)
21 – орыс актер **Петр Иванович Щербаковтың** туғанына 95 жыл (1929-1992)
23 – орыс суретшісі **Юрий Павлович Анненковтың** туғанына 135 жыл (1889-1974)
24 – орыс ақыны **Николай Гаврилович Полетаевтың** туғанына 135 жыл (1889-1935)
25 – орыс жазушысы, актер, режиссер **Василий Макарович Шукшинның** туғанына 95 жыл (1929-1974)
27 – француз жазушысы **Александр Дюманың** туғанына 200 жыл (1824-1895)
28 – неміс философы **Людвиг Андреас Фейербахтың** туғанына 220 жыл (1804-1872)
31 – француз киноактері **Луи де Фюнестің** туғанына 110 жыл (1914-1983)

ТАМЫЗ

- 1** – американдық жазушы **Герман Мелвиллдің** туғанына 205 жыл (1819-1891)
1 – **Бірінші дүниежүзілік соғыстың** басталғанына 110 жыл (1914)
3 – орыс жазушысы **Анатолий Георгиевич Алексиннің** туғанына 100 жыл (1924-2017)
5 – орыс суретшісі **Илья Ефимович Репиннің** туғанына 180 жыл (1844-1930)
10 – орыс жазушысы **Михаил Михайлович Зощенконың** туғанына 130 жыл (1894-1958)
10 – ресей актері **Олег Александрович Стриженовтың** туғанына 95 жыл (1929)
11 – орыс жазушысы **Владимир Федорович Одоевскийдің** туғанына 220 жыл (1804-1869)
13 – орыс ғалым-физиологы **Иван Михайлович Сеченовтің** туғанына 195 жыл (1829-1905)
13 – американдық кинорежиссер **Альфред Хичкоктың** туғанына 125 жыл (1899-1980)
15 – француз императоры **Наполеон Бонапарттың** туғанына 255 жыл (1769-1821)
16 – француз актері **Пьер Ришардың** туғанына 90 жыл (1934)
18 – орыс жазушысы **Анатолий Васильевич Кузнецовтың** туғанына 95 жыл (1929-1979)
18 – **Пулков обсерваториясының** ашылғанына 185 жыл (1839)
21 – латвиялық актриса **Вия Фрицевна Артманеның** туғанына 95 жыл (1929-2008)
21 – орыс ақыны **Геннадий Николаевич Айгидің** туғанына 90 жыл (1934-2006)
22 – неміс философы **Макс Шелердің** туғанына 150 жыл (1874-1928)
25 – ресейлік кинорежиссер **Сергей Александрович Соловьевтің** туғанына 80 жыл (1944-2021)

- 26** – аргентиналық жазушы **Хулио Кортасардың** туғанына 110 жыл (1914-1984)
28 – неміс ақыны **Иоганн Вольфганг фон Гетенің** туғанына 275 жыл (1749-1832)
28 – орыс жазушысы **Андрей Платонович Платоновтың** туғанына 125 жыл (1899-1951)
28 – ресей актері **Владимир Сергеевич Ивашовтың** туғанына 85 жыл (1939-1995)
28 – КСРО-да бірінші атом бомбасын сыналғанына 75 жыл (1949)
30 – ресей актері **Анатолий Алексеевич Солоницынның** туғанына 90 жыл (1934-1982)
31 – орыс жазушысы, ақын, философ **Александр Николаевич Радищевтің** туғанына 275 жыл (1749-1802)

ҚЫРКҮЙЕК

- 1** – С.А. Герасимов атындағы Бүкілресейлік мемлекеттік кинематография институтының (БМКИ) ашылғанына 105 жыл (1919)
1 – Екінші дүниежүзілік соғыстың басталғанына 85 жыл (1939)
2 – ресейлік актер **Александр Георгиевич Филиппенконың** туғанына 80 жыл (1944)
4 – ресейлік актриса **Нина Николаевна Урганттың** туғанына 95 жыл (1929-2021)
8 – орыс театр және киноактрисасы **Людмила Васильевна Целиковскаяның** туғанына 105 жыл (1919-1992)
10 – Украин кинорежиссері **Александр Петрович Довженконың** туғанына 130 жыл (1894-1956)
11 – орыс ақыны **Александр Иванович Полежаевтың** туғанына 220 жыл (1804-1838)
12 – ресейлік скрипкашы **Владимир Теодорович Спиваковтың** туғанына 80 жыл (1944)
12 – ресейлік коньки тебуші **Ирина Константиновна Родинаның** туғанына 75 жыл (1949)
13 – поляк ақыны **Юлиан Тувимның** туғанына 130 жыл (1894-1953)
15 – американдық жазушы **Джеймс Фенимор Купердің** туғанына 235 жыл (1789-1851)
17 – ресейлік актер, кинорежиссер **Владимир Валентинович Меньшовтың** туғанына 85 жыл (1939-2021)
19 – орыс ақыны **Виктор Федорович Боковтың** туғанына 110 жыл (1914-2009)
19 – итальяндық киноактриса **Софи Лореннің** 90 жыл (1934)
21 – орыс ақыны **Иван Саввич Никитиннің** туғанына 200 жыл (1824-1861)
21 – орыс жазушысы **Юза Алешковскийдің** туғанына 95 жыл (1929-2022)
26 – ғалым-физиолог **Иван Петрович Павловтың** туғанына 175 жыл (1849-1936)
26 – ресейлік театр және кино актері **Олег Валерианович Башилавилдің** туғанына 90 жыл (1934)
27 – орыс ақыны **Анастасия Ивановна Цветаеваның** туғанына 130 жыл (1894-1993)
28 – француз киноактрисасы **Бриджит Бардоның** туғанына 90 жыл (1934)
29 – жазушы **Николай Алексеевич Островскийдің** туғанына 120 жыл (1904-1936)
29 – кинодраматург **Евгений Иосифович Габриловичтың** туғанына 125 жыл (1899-1993)

КАЗАН

- 1 – орыс ақыны **Алексей Александрович Сурковтың** туғанына 125 жыл (1899-1983)
1 – **Қытай Халық Республикасына** 75 жыл (1949)
2 – үндістанның саяси қайраткері **Махатма Гандидің** туғанына 155 жыл (1869-1948)
2 – ағылшындық жазушы **Грэм Гриннің** туғанына 120 жыл (1904-1991)
3 – орыс ақыны **Сергей Сергеевич Наровчатовтың** туғанына 105 жыл (1919-1981)
6 – норвегиялық саяхатшы **Тур Хейердалдың** туғанына 110 жыл (1914-2002)
6 – поляк жазушысы **Мария Домбровскаяның** туғанына 135 жыл (1889-1965)
9 – орыс суретшісі **Николай Константинович Рерихтың** туғанына 150 жыл (1874-1947)
10 – орыс ақыны **Николай Алексеевич Клюевтың** туғанына 140 жыл (1884-1937)
10 – ресейлік актер **Бруно Артурович Фрейдлихтың** туғанына 115 жыл (1909-2002)
11 – орыс суретшісі **Филипп Андреевич Малаяиннің** туғанына 155 жыл (1869-1940)
11 – орыс жазушысы **Борис Андреевич Пильняктың** туғанына 130 жыл (1894-1938)
12 – ресейлік актер, режиссер **Ролан Антонович Быковтың** туғанына 95 жыл (1929-1998)
14 – поляк жазушысы **Стефан Жеромскийдің** туғанына 160 жыл (1864-1925)
14 – ресейлік актер, режиссер **Михаил Михайлович Козаковтың** туғанына 90 жыл (1934-2011)
15 – орыс ақыны **Алексей Васильевич Кольцовтың** туғанына 215 жыл (1809-1842)
15 – орыс ақыны **Михаил Юрьевич Лермонтовтың** туғанына 210 жыл (1814-1841)
15 – осетин ақыны **Коста Леванович Хетагуровтың** туғанына 165 жыл (1859-1906)
15 – неміс философы **Фридрих Ницшенің** туғанына 180 жыл (1844-1900)
15 – **Орыс библиографиялық қоғамының** құрылғанына 135 жыл (1889-1930)
16 – ағылшын жазушысы **Оскар Уайльдтың** туғанына 170 жыл (1854-1900)
17 – ағылшын балалар жазушысы **Алан Гарнердің** туғанына 90 жыл (1934)
18 – орыс жазушысы **Юрий Николаевич Тыняновтың** туғанына 130 жыл (1894-1943)
18 – орыс жазушысы **Кир Булычевтың** туғанына 90 жыл (1934-2003)
20 – орыс кітап шығарушысы **Флорентий Федорович Павленковтың** туғанына 185 жыл (1839-1900)
20 – француз ақыны **Артиур Рембонның** туғанына 170 жыл (1854-1891)
20 – американдық педагог **Джон Дьюидің** туғанына 165 жыл (1859-1952)
22 – француз актрисасы **Сара Бернардың** туғанына 180 жыл (1844-1923)
22 – ресейлік футболшы **Лев Иванович Яшинның** туғанына 95 жыл (1929-1990)
24 – орыс ақыны **Илья Львович Сельвинскийдің** туғанына 125 жыл (1899-1968)
26 – **Ресей мемлекеттік академиялық шағын театрдың** ашылғанына 200 жыл (1824)
27 – орыс актері **Михаил Иванович Жаровтың** туғанына 125 жыл (1899-1981)
27 – ресейлік актер **Николай Петрович Караченцовтың** туғанына 80 жыл (1944-2018)
29 – орыс ақыны, жазушы, аудармашы **Георгий Владимирович Ивановтың** туғанына 130 жыл (1894-1958)
29 – ресейлік мемлекеттік қайраткер **Евгений Максимович Примаковтың** туғанына 95 жыл (1929-2015)

ҚАРАША

- 2 – француз суретшісі **Жан-Батист Симеон Шарденнің** туғанына 325 жыл (1699-1779)
- 3 – шотланд химигі **Даниель Резефордтың** туғанына 275 жыл (1749-1819)
- 3 – орыс жазушысы **Леонид Генрихович Зориннің** туғанына 100 жыл (1924-2020)
- 5 – **Қазан федералды университетінің** құрылғанына 220 жыл (1804)
- 5 – украин кинорежиссері, Украинаның халық әртісі, актриса, сценарист **Кира Георгиевна Муратованың** туғанына 90 жыл (1934-2018)
- 7 – ресейлік саяси қайраткер **Лев Давыдович Троцкийдің** туғанына 145 жыл (1879-1940)
- 8 – орыс актрисасы **Вера Федоровна Комиссаржевскаяның** туғанына 160 жыл (1864-1910)
- 8 – ресейлік театр және кино актері **Олег Иванович Борисовтың** туғанына 95 жыл (1929-1994)
- 9 – ресейлік композитор **Александра Николаевна Пахмутованың** туғанына 95 жыл (1929)
- 10 – неміс ақыны **Фридрих Шиллердің** туғанына 265 жыл (1759-1805)
- 10 – ресейлік атыс қаруының конструкторы, техника ғылымдарының докторы, генерал-лейтенант **Михаил Тимофеевич Калашниковтың** туғанына 105 жыл (1919-2013)
- 14 – Үндістанның саяси және қоғам қайраткері **Джавархалал Нерудің** туғанына 135 жыл (1889-1964)
- 14 – ресейлік скрипкашы **Леонид Борисович Коганның** туғанына 100 жыл (1924-1982)
- 14 – **КСРО журналистер одағының** құрылғанына 65 жыл (1959)
- 16 – орыс адмиралы, мемлекет, саяси, әскери қайраткер, океанограф ғалымы, полярлық зерттеуші **Александр Васильевич Колчактың** туғанына 150 жыл (1874-1920)
- 16 – **Суэц каналының** ашылғанына 155 жыл (1869)
- 18 – орыс ұшқышы **Михаил Васильевич Водопьяновтың** туғанына 125 жыл (1899-1980)
- 19 – орыс композиторы **Михаил Михайлович Ипполитов-Ивановтың** туғанына 165 жыл (1859-1935)
- 19 – орыс ақыны **Мирра Александровна Лохвицкаяның** туғанына 155 жыл (1869-1905)
- 20 – орыс ақыны **Зинаида Николаевна Гиппиустың** туғанына 155 жыл (1869-1945)
- 21 – француз ақыны **Франсуа-Мари Аруэ Вольтердің** туғанына 330 жыл (1694-1778)
- 22 – ағылшын жазушысы **Джордж Элиоттың** туғанына 205 жыл (1819-1880)
- 23 – грузин ақыны **Ираклий Виссарионович Абашидзенің** туғанына 115 жыл (1909-1992)
- 24 – орыс қолбасшысы **Александр Васильевич Суворовтың** туғанына 295 жыл (1729-1800)
- 24 – француз суретшісі **Анри де Тулуз-Лотректің** туғанына 160 жыл (1864-1901)
- 24 – ресейлік композитор **Альфред Гарриевич Шниткенің** туғанына 90 жыл (1934-1998)
- 26 – **Святой Георгий Орденінің** қабылданғанына 255 жыл (1769)
- 26 – орыс полярлық зерттеушісі **Иван Дмитриевич Папаниннің** туғанына 130 жыл (1894-1986)

- 28** – орыс суретшісі **Зинаида Евгеньевна Серебрякованың** туғанына 140 жыл (1884-1967)
- 28** – орыс композиторы **Антон Григорьевич Рубинштейннің** туғанына 195 жыл (1829-1894)
- 30** – ағылшын мемлекет қайраткері **Уинстон Черчилльдің** туғанына 150 жыл (1874-1965)
- 30** – ресейлік актер, Ресей халық әртісі **Вячеслав Михайлович Невинныйдың** туғанына 90 жыл (1934-2009)
- 30** – **Кеңес-фин соғысының** басталғанына 85 жыл (1939)
- Қараша** – ағылшын философы **Роджер Бэконның** туғанына 810 жыл (1214-1294 жуық)

ЖЕЛТОҚСАН

- 5** – орыс жазушысы **Николай Павлович Задорновтың** туғанына 115 жыл (1909-1992)
- 6** – ресейлік ақын **Николай Константинович Старшиновтың** туғанына 100 жыл (1924-1998)
- 7** – «Эрмитаж» Ресей мемлекеттік бейнелеу және сәндік-қолданбалы өнер мұражайының (қазіргі Ресей мемлекеттік көркемсурет және тарихи-мәдени мұражай) құрылғанына 260 жыл (1764)
- 8** – ресейлік театр және кино актрисасы **Алиса Бруновна Фрейдлихтың** туғанына 90 жыл (1934)
- 12** – орыс суретші **Карл Павлович Брюлловтың** туғанына 225 жыл (1799-1852)
- 14** – үнді актері **Раджи Капурдың** туғанына 100 жыл (1924-1989)
- 18** – орыс ақыны **Яков Петрович Полонскийдің** туғанына 205 жыл (1819-1898)
- 19** – ресейлік актриса **Анастасия Александровна Вертинскаяның** туғанына 80 жыл (1944)
- 22** – француз драматургы **Жан Расиннің** туғанына 385 жыл (1639-1699)
- 29** – орыс патшайымы **Елизавета Петровнаың** туғанына 315 жыл (1709-1762)
- 30** – орыс композитор **Дмитрий Борисович Кабалевскийдің** туғанына 120 жыл (1904-1987)

АЙЫ МЕН КҮНІ БЕЛГІСІЗ КҮНДЕРДІҢ ТІЗІМІ

- Кунсткамераның (Санкт-Петербург, Ресей)** ашылғанына 310 жыл (1714)
- Даниель Дефоның «Робинзон Крузо» романының жарыққа шыққанына** 305 жыл (1719)
- Жазушы Иван Сергеевич Тургеневтің «Дворянское гнездо» шығармасының жарыққа шыққанына** 165 жыл (1859)
- Жазушы Иван Александрович Гончаровтың «Обломов» романының жарыққа шыққанына** 165 жыл (1859)
- Журналист Джон Ридтің «Десять дней, которые потрясли мир» кітабының жарыққа шыққанына** 105 жыл (1919)
- Жазушы Эрнест Хемингуэйдің «Прощай, оружие!» романының жарыққа шыққанына** 95 жыл (1929)
- «Вопросы экономики» журналының шыққанына** 95 жыл (1929)
- «Литературная газета» газетінің шыққанына** 95 жыл (1929)

Жазушы **Николай Островский**дің «**Как закалялась сталь**» романының шыққанына 90 жыл (1934)

Жазушы **Антуан де Сент-Экзюперидің** «**Планета людей**» шығармасының шыққанына 85 жыл (1939)

«**Дружба народов**» журналының жарыққа шыққанына 85 жыл (1939)

«**Собеседник**» газетінің шыққанына 40 жыл (1984)

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК ЖӘНЕ ҰЛТТЫҚ МЕРЕКЕЛЕРІНІҢ КӨРСЕТКІШІ

1-2 қаңтар – Жаңа жыл

8 наурыз – Халықаралық әйелдер күні

21-23 наурыз – Наурыз мейрамы

1 мамыр – Қазақстан халқының бірлігі мерекесі

7 мамыр – Отан қорғаушылар күні

9 мамыр – Жеңіс күні

6 шілде – Астана күні

30 тамыз – Қазақстан Республикасының Конституциясы күні

25 қазан – Қазақстан Республикасы күні

16 желтоқсан – Қазақстан Республикасының Тәуелсіздік күні

2024 ЖЫЛҒА АРНАЛҒАН ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ КӘСІБИ ЖӘНЕ БАСҚА МЕРЕКЕЛЕР ТІЗІМІ

- 10 қаңтар** – Ұлттық гвардия күні
- 2 ақпан** - Ұлттық баспасөз күні
- 1 наурыз** – Алғыс білдіру күні
- 10 наурыз** – Жерге орналастыру, геодезия және картография күні (наурыздың екінші сенбісі)
- 7 сәуір** – Геолог күні (сәуірдің бірінші жексенбісі)
- 12 сәуір** – Ғылым қызметкерлері күні
- 21 сәуір** – ҚР Мемлекеттік күзет қызметі күні
- 12 мамыр** – Аналар күні (мамырдың екінші жексенбісі)
- 17 мамыр** – Байланыс және ақпараттандыру қызметкерлері күні
- 21 мамыр** – Мәдениет және өнер қызметкерлерінің күні
- 26 мамыр** – Химия өнеркәсібі қызметкерлері күні (мамырдың соңғы жексенбісі)
- 31 мамыр** – Саяси қуғын-сүргін мен аштық құрбандарын еске алу күні
- 4 маусым** – Қазақстан Республикасының мемлекеттік рәміздер күні
- 5 маусым** – Эколог күні
- 7 маусым** – Монополияға қарсы орган қызметкерлерінің күні
- 9 маусым** – Мемлекеттік органдардың арнайы мақсаттағы бөлімшелерінің әскери қызметшісі мен қызметкерінің күні
- 9 маусым** – Жеңіл өнеркәсіп қызметкерлері күні (маусымның екінші жексенбісі)
- 9 маусым** – Мал өсірушілер күні (маусымның екінші жексенбісі)
- 16 маусым** – медицина қызметкерлері күні (маусымның үшінші жексенбісі)
- 16 маусым** – Әкелер күні (маусымның үшінші жексенбісі)
- 23 маусым** – Полиция күні, Мемлекеттік қызметкерлер күні
- 24 маусым** – Судья және сот қызметкері күні
- 28 маусым** – Бұқаралық ақпарат құралдары қызметкерлерінің күні
- 2 шілде** – Дипломатиялық қызмет күні
- 7 шілде** – Ұлттық домбыра күні (шілденің бірінші жексенбісі)
- 9 шілде** – Су шаруашылығы қызметкерлері күні
- 13 шілде** – Ұлттық қауіпсіздік органдары қызметкерлерінің күні
- 14 шілде** – Балық шаруашылығы қызметкерлері күні (шілденің екінші жексенбісі)
- 21 шілде** – Металлургтер күні (шілденің үшінші жексенбісі)
- 28 шілде** – Сауда қызметкерлері күні (шілденің төртінші жексенбісі)
- 4 тамыз** – Көлік қызметкерлері күні (тамыздың бірінші жексенбісі)
- 10 тамыз** – Абай күні
- 11 тамыз** – Құрылысшылар күні (тамыздың екінші жексенбісі)
- 18 тамыз** – Спорт күні (тамыздың үшінші жексенбісі)
- 18 тамыз** – Шекарашы күні
- 25 тамыз** – Кенші күні (тамыздың соңғы жексенбісі)
- 29 тамыз** – Семей ядролық полигонының жабылу күні
- 1 қыркүйек** – Білім күні
- 1 қыркүйек** – Мұнай-газ кешені қызметкерлерінің күні (қыркүйектің бірінші жексенбісі)
- 8 қыркүйек** – Отбасы күні (қыркүйектің екінші жексенбісі)

- 15 қыркүйек** – Қазақстан халқы тілдерінің күні (қыркүйектің үшінші жексенбісі)
28 қыркүйек – Атомдық сала қызметкерлері күні
29 қыркүйек – Машина жасаушы күні, Еңбек күні (қыркүйектің соңғы жексенбісі)
30 қыркүйек – Әділет органдары қызметкерлері күні
1 қазан - Радио қызметкерлері күні
5 қазан – Мұғалімдер күні
6 қазан – Қорғаныс өнеркәсібі қызметкерлері күні
10 қазан – Қазақстанның Кәсіптік одақтар күні
19 қазан – Құтқарушы күні
20 қазан – Ауыл шаруашылығы қызметкерлерінің күні (қазанның үшінші жексенбісі)
24 қазан – Кітапханашы күні
27 қазан – Өлеуметтік қорғау жүйесі қызметкерлерінің күні (қазанның соңғы жексенбісі)
29 қазан – Күзет ұйымдары қызметкерлері күні
5 қараша – Сыртқы барлау күні
8 қараша – Статистика қызметкері күні
10 қараша – Цифрландыру және ақпараттық технологиялар қызметкерлері күні
11 қараша – Энергия үнемдеу күні
15 қараша – ҚР ұлттық валютасы – теңге күні, ҚР қаржылық жүйе қызметкерлерінің кәсіби мерекесі
17 қараша – Ауылшаруашылық қызметкерлері күні (қарашаның үшінші жексенбісі)
6 желтоқсан – Прокуратура күні
15 желтоқсан – Энергетик күні (желтоқсанның үшінші жексенбісі)
20 желтоқсан – ҚР Мемлекеттік фельдъегерлік қызмет күні
22 желтоқсан – Мұрағатшылар күні

ХАЛЫҚАРАЛЫҚ МЕРЕКЕЛЕР МЕН ДҮНИЕЖҮЗІЛІК КҮНДЕР КӨРСЕТКІШІ

- 1 қаңтар** – Дүниежүзілік бейбітшілік күні
5 қаңтар – Халықаралық бойсқауттар күні
15 қаңтар – Дүниежүзілік дін күні
17 қаңтар – Балалар өнертабыстары күні
26 қаңтар – Дүниежүзілік кеден күні
27 қаңтар – Халықаралық Холокост құрбандарын еске алу күні
28 қаңтар – Халықаралық дербес деректерді қорғау күні
29 қаңтар – Халықаралық ядролық соғысқа қарсы жұмылдыру күні
31 қаңтар – Халықаралық зергер күні
2 ақпан – Дүниежүзілік сулы-батпақты жерлер күні
4 ақпан – Дүниежүзілік қатерлі ісікке қарсы күрес күні
9 ақпан – Халықаралық стоматолог күні
11 ақпан – Ғылымдағы халықаралық әйелдер мен қыздар күні
13 ақпан – Халықаралық радио күні
14 ақпан – Дүниежүзілік компьютерщик күні, Халықаралық кітап беру күні
15 ақпан – Ауғанстан Демократиялық Республикасынан кеңес әскерлерінің шектеулі құрамын шығару күні

- 19 ақпан** – Дүниежүзілік киттер күні (теңіз сүтқоректілерін қорғау күні)
- 20 ақпан** – Әлеуметтік әділеттілік күні
- 21 ақпан** – Халықаралық туған тіл күні, Дүниежүзілік экскурсовод күні
- 1 наурыз** – Дүниежүзілік азаматтық қорғаныс күні
- 3 наурыз** – Дүниежүзілік жазушылар күні
- 5 наурыз** – Халықаралық балалар теледидары және радиохабарлары күні
- 8 наурыз** – Халықаралық әйелдер күні
- 12 наурыз** – Халықаралық планетарийлер күні
- 15 наурыз** – Дүниежүзілік тұтынушылар күні
- 20 наурыз** – Халықаралық бақыт күні, Көктемгі күн мен түннің теңелу күні
- 21 наурыз** – Нәсілдік кемсітушілікті жою үшін халықаралық күрес күні. Дүниежүзілік әлеуметтік жұмыс күні
- 21 наурыз** – Дүниежүзілік су күні
- 23 наурыз** – Дүниежүзілік метеорология күні
- 24 наурыз** – Дүниежүзілік туберкулезге қарсы күрес күні
- 27 наурыз** – Халықаралық театр күні
- 30 наурыз** – Жерді қорғау күні
- 1 сәуір** – Халықаралық құстар күні
- 1 сәуір** – Күлкі күні
- 2 сәуір** – Халықаралық балалар кітабы күні
- 6 сәуір** – Даму мен бейбітшілік үшін халықаралық спорт күні
- 7 сәуір** – Дүниежүзілік денсаулық күні
- 12 сәуір** – Космонавтика және авиация күні
- 15 сәуір** – Халықаралық мәдениет күні, Экологиялық білім күні
- 18 сәуір** – Халықаралық тарихи жерлер мен ескерткіштер күні
- 22 сәуір** – Жер күні
- 23 сәуір** – Дүниежүзілік кітап және авторлық құқық күні
- 24 сәуір** – Халықаралық жастар ынтымақтастығы күні
- 26 сәуір** – Халықаралық зияткерлік меншік күні
- 28 сәуір** – Дүниежүзілік еңбекті қорғау күні
- 28 сәуір** – Дүниежүзілік бауырлас қалалар күні (сәуірдің соңғы жексенбісі)
- 29 сәуір** – Халықаралық би күні
- 3 мамыр** – Дүниежүзілік еркін баспа күні
- 3 мамыр** – Күн күні
- 5 мамыр** – Халықаралық мүгедектердің құқықтары үшін күрес күні, Халықаралық акушер күні
- 8 мамыр** – Дүниежүзілік Қызыл Крест пен Қызыл Жарты Ай күні
- 12 мамыр** – Халықаралық медбикелер күні
- 15 мамыр** – Халықаралық отбасы күні
- 17 мамыр** – Халықаралық ақпараттық қоғамдастық күні
- 18 мамыр** – Халықаралық мұражайлар күні
- 21 мамыр** – Халықаралық мәдени даму күні
- 22 мамыр** – Халықаралық биологиялық әртүрлілік күні
- 29 мамыр** – Халықаралық бітімгерлер күні
- 31 мамыр** – Халықаралық шылымсыз күн
- 1 маусым** – Халықаралық балаларды қорғау күні

- 5 маусым** – Дүниежүзілік қоршаған ортаны қорғау күні
- 9 маусым** – Халықаралық мұрағаттар күні
- 14 маусым** – Дүниежүзілік донор күні
- 17 маусым** – Шөлейттену мен құрғақшылыққа қарсы халықаралық күн
- 23 маусым** – Халықаралық Олимпиада күні
- 26 маусым** – Халықаралық нашақорлық пен есірткі бизнесіне қарсы күрес күні
- 26 маусым** – Халықаралық азаптау құрбандарын қорғау күні
- 27 маусым** – Халықаралық балық аулау күні
- 1 шілде** – Дүниежүзілік сәулет күні
- 1 шілде** – Халықаралық кооперативтер күні
- 11 шілде** – Дүниежүзілік халықтардың қоныстану күні
- 20 шілде** – Халықаралық шахмат күні
- 30 шілде** – Халықаралық достық күні
- 6 тамыз** – Дүниежүзілік ядролық қаруға қарсы күрес күні
- 9 тамыз** – Дүниежүзілік байырғы халықтар күні
- 12 тамыз** – Халықаралық жастар күні
- 19 тамыз** – Дүниежүзілік гуманитарлық көмек күні
- 23 тамыз** – Халықаралық құлдыққа сату туралы еске алу және оны жою күні
- 5 қыркүйек** – Халықаралық қайырымдылық күні
- 8 қыркүйек** – Халықаралық журналистер ынтымақтастығы күні
- 8 қыркүйек** – Дүниежүзілік сауаттылықты тарату күні
- 9 қыркүйек** – Дүниежүзілік сұлулық күні
- 10 қыркүйек** – Халықаралық фашизм құрбандарын еске алу күні (қыркүйектің екінші жексенбісі)
- 16 қыркүйек** – Халықаралық озон қабатын қорғау күні
- 21 қыркүйек** – Халықаралық бейбітшілік күні
- 27 қыркүйек** – Халықаралық туризм күні
- 29 қыркүйек** – Халықаралық саңыраулар күні (қыркүйектің соңғы жексенбісі)
- 1 қазан** – Халықаралық қарттар күні
- 1 қазан** – Халықаралық музыка күні
- 2 қазан** – Халықаралық әлеуметтік педагог күні
- 5 қазан** – Халықаралық мұғалімдер күні
- 7 қазан** – Халықаралық тұрғын үй күні (қазан айының бірінші дүйсенбісі)
- 9 қазан** – Дүниежүзілік пошта күні
- 9 қазан** – Халықаралық табиғи апаттар қаупін азайту күні (қазанның екінші сәрсенбісі)
- 10 қазан** – Халықаралық психикалық денсаулық күні
- 14 қазан** – Дүниежүзілік стандарттау күні
- 15 қазан** – Халықаралық ауыл әйелдерінің күні
- 16 қазан** – Дүниежүзілік азық-түлік күні
- 24 қазан** – Халықаралық Біріккен Ұлттар Ұйымы күні
- 25 қазан** – Халықаралық әйелдер бейбітшілік үшін күрес күні
- 10 қараша** – Дүниежүзілік жастар күні, Бүкіләлемдік ғылым күні
- 13 қараша** – Халықаралық зағиптар күні
- 14 қараша** – Дүниежүзілік сапа күні (қарашаның екінші бейсенбісі)
- 14 қараша** – Дүниежүзілік диабетке қарсы күрес күні
- 16 қараша** – Халықаралық толеранттылық (төзімділік) күні

- 17 қараша** – Халықаралық студенттер күні немесе халықаралық студенттердің ынтымақтастығы күні
- 20 қараша** – Дүниежүзілік бала күні
- 21 қараша** – Халықаралық темекі шегуден бас тарту күні (қарашаның үшінші бейсенбісі)
- 21 қараша** – Дүниежүзілік теледидар күні
- 21 қараша** – Дүниежүзілік сәлемдесу күні
- 25 қараша** – Халықаралық әйелдерге көрсетілген зорлыққа қарсы күрес күні
- 1 желтоқсан** – Дүниежүзілік ЖИТС-қа қарсы күрес күні
- 3 желтоқсан** – Халықаралық мүгедектер күні
- 5 желтоқсан** – Халықаралық экономикалық және әлеуметтік даму еріктілер күні
- 7 желтоқсан** – Халықаралық азаматтық авиация күні
- 9 желтоқсан** – Халықаралық сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес күні
- 10 желтоқсан** – Адам құқықтарының күні
- 10 желтоқсан** – Халықаралық жануарлар құқығы күні
- 20 желтоқсан** – Халықаралық адамдар ынтымақтастығы күні
- 28 желтоқсан** – Халықаралық кино күні

КҮНТІЗБЕДЕ КӨРСЕТІЛГЕН ЕСІМДЕРДІҢ АЛФАВИТТІК КӨРСЕТКІШІ

- Айманов Ш. – 8
Аймауытов Ж. – 18
Ақышев К.А. – 4, 11
Аликов Р. Ж. – 14
Аманшин Б.С. – 27
Андреевко Б.Н.19
Антонов П.Т.17
Арғынбаев Ш. – 16
Арғынбаев Х.А. – 4, 14
Арғынбаев Т. – 18
Ахмединов А.А – 13
Ахметов Б. – 15
Ахметов Ж.А. – 14
Аяпбергенов Ә. – 18
Әбдіқадыров Б.Ш.7
Әбішев А.А. – 18
Әбусейітов С.А.15
Әдібаев Х. – 25
Әзірбаев К. – 24
Әлсейітов Қ. – 18
Бабин И.В. – 18
Багаев Д.Н. – 14
Багаев Л.Д. – 13
Бадыров Қ. – 26
Баймолдин Ә. – 18
Баймұхамбетов С.М. – 10
Баязитов Н.Б. – 19
Баязитов С. – 16
Бектұров Ғ. – 17.
Бекхожин Қ. – 11
Бельгер Г. – 27
Берестовский Г.Г. – 9
Беркович М. – 21
Бибин А.И. – 10
Борукаев Р.А. – 7
Больбот П.П. – 6
Бугаев В.Н. – 8
Бычков А.В. – 12
Ваккер Н. – 15
Васильев П. – 17
Гагарин Ю.А. – 33
Гальченко Г.В. – 8
Гайдар А. – 31
Гулин А.В. – 16
Гуславский И.Г. – 14
Демесинов Х.Қ. – 12
Демесинова Н.Қ. – 17
Дөнентаев С. – 11
Драверт П.Л. – 7
Дүйсенбин Қ.Ғ. – 7
Елгин А.Н. – 13
Елебеков Ж. – 25
Елубаев С. – 9
Ермаков В.И. – 10
Ерубаев С. – 21
Есімжанова Р. – 21
Жақсыбаев С. – 9
Жаманбалинов М. – 4, 16
Жаналина Л.Қ. – 16
Жандосов О. – 21
Жансүгіров І. – 23
Жасымов М.М. – 8
Жиенбаев Ж.Т. – 16
Жұмабеков Қ.Ә. – 16
Жұматов Қ.Х. – 19
Жүнісбеков М. – 9
Завадский Ю. – 35
Затаевич А.В. – 22
Егімбаев Ә.Е. – 11
Иманбаева Ш. – 23
Кедрина З. – 25
Коновалов Т.С. – 7
Кромер Г.Э. – 12
Кузнецов П.Н. – 25
Куржей С.П. – 11
Кутурга И.В. – 10
Қабанбай батыр – 11
Қабиғожин О. – 29
Қайдаров Ә.Т. – 28
Қайдаров Б.Қ. – 19
Қайыпов А.Қ. – 15
Камзин Қ. – 8
Қани А.Б. – 8
Қастеев А. – 2
Қаржасов Қ.Н. – 6
Қожабаев Б.К. – 6
Қожағұлов Б. – 29

- Қоңыр Т. – 6
 Қошқарбаев Р. – 27
 Құрманғазы – 14, 24, 30
 Құрманғалиев Ғ. – 21
 Литвинов К. 14
 Майқанова С. – 21
 Майлин Б27
 Мақауов М. – 19
 Марғұлан Ә.Х. – 10
 Марденов Ж.Б. – 17
 Мацкевич Ә25
 Молдағұлова Ә. – 23
 Музыка П.Ф. – 11
 Мұқанов К. – 15
 Мұхамеджанов С25
 Нүрпейісов Ә27
 Нұрмағамбетов С23
 Нұрмұхаммедов Н4, 14, 16
 Нығманов Қ4, 6
 Окольничья Т.В. – 15
 Омаров Р.Б. – 14
 Орлов В.С. – 12
 Өмірзақова А. – 22
 Өскенбаев М. – 29
 Өтемісов М. – 29
 Потанин Г.И. 14
 Пішембаев Қ. – 18
 Приходько В.М. – 8
 Пфлюг Р. – 7
 Пфейфер Н.Э. – 13
 Пфеффер Н.Г. – 28
 Раевский Н. – 25
 Рамазанов Б.Р. – 6
 Рубаев С. – 19
 Рысқұлов Т. – 28
 Самади З. – 22
 Саматов М.С. – 18
 Сарқыншақов Ә.С. – 10
 Сәтбаев Қ.И. – 4, 7, 9, 11, 26
 Сейітов А.Ж. – 18
 Сейітов Л.Қ. – 7
 Сейфуллин С. – 26
 Симашко М. – 22
 Сиранов Қ.С. – 7
 Смағұлов Қ. – 13
 Смаханұлы Ш. – 26
 Соқпақбаев Б. – 26
 Сұбханбердин С.Х. – 10
 Танашева М.Р. – 10
 Тәжібаев Ә. – 21
 Тәтімов М. – 22
 Темірбаев С.Т. – 6
 Тереник М.С. – 8
 Титирко В.В. – 9
 Ткачев Г.У. – 11
 Тоғандықов Ж. – 18
 Торайғыров С. – 4, 5, 13, 19
 Трусов М.И. – 12
 Тургенев И.С. – 40
 Тұрғанбеков Ж. – 12
 Тұрсынов Ж. – 17
 Тұрсынқұлов Қ. – 22
 Цефт А.Л. – 8
 Чайкина Ж. – 12
 Чайковский П.И. – 12
 Чехов А.П. – 10, 14
 Шаймерденов А.Қ. – 18
 Шамкенова Р.Ш. – 17
 Шанин Ж. – 26
 Шаханов Е.Ш. – 9
 Шәкеев К. – 23
 Шектыбаев С.К. – 9
 Шөкеев Р.Ш. – 10
 Шорман би – 18
 Шоң би – 18
 Щербинко В.И. – 7
 Щербина Ф.А. – 7
 Ыбыраев М.Ә. – 15
 Энгель А.И. – 11
 Яссауи Қ.А. – 28

ГЕОГРАФИЯЛЫҚ АТАУЛАР КӨРСЕТКІШІ

- Айманов көшесі – 8
Ақмола облысы – 26
Ақмола көшесі – 20
Аксу – 12
Ақтоғай ауданы – 6, 18
Алматы – 10, 21
Амангелді көшесі – 13
Астана – 42
Барақшаев совхозы – 16
Баянауыл ауданы – 7, 8, 16
Баянауыл, ауыл – 7
Бибель көшесі – 20
Береговая көшесі – 8
Богатырь, ауыл – 18
Богодаровка, ауыл – 18
Бозшакөл, станция – 19
Галкино ауданы – 10
Голубовка, ауыл – 18
Екібастұз – 7, 9, 11, 19, 20
Екібастұз көмір бассейні – 6, 13
Ертіс – 13
Ертіс-Қарағанды, канал – 17
Ертіс ауданы – 16, 18
Ертістің Павлодар өңірі – 4, 7, 8
Естай көшесі – 20
Жаңажол, ауыл – 7
Жамантұз көмір кен орны – 18
Жезказған – 9
Железин ауданы – 10, 19
Жолқұдық, ауыл – 18
Затон көшесі – 13
Калиновка, ауыл – 18
Канада – 8
Катаев көшесі – 8
Кенжекөл, ауыл – 19
Ковалевка, ауыл – 18
Константиновка, ауыл – 18
Красилровка, ауыл – 18
Красноармейцев көшесі – 8
Кривенко көшесі – 8
Қазақстан – 4, 15
Қазақстан Республикасы – 4, 6
Қайырбаев көшесі – 8
Қалқаман – 9
Қамзин көшесі – 8
Қарағанды – 17
Қарқаралы – 19, 29
Қашыр (қазіргі Теренкөл), ауданы – 9, 18
Құлынды – 19
Лебяжі (қазіргі Аққулы), ауданы – 15
Лозовое, ауыл – 18
Ломов көшесі – 8
Луганск, ауыл – 18
Львовка, ауыл – 18
Майқайың кеніші – 19
Май ауданы – 8, 15
Мәскеу – 10, 19, 32
Михайловский ауданы – 10
Назаровка, ауыл – 18
Новопокровка, ауыл – 18
Нью-Йорк – 10
Ольгино, ауыл – 18
Орал қаласы – 28
Павлодар – 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20
Павлодар облысы – 3, 4, 6, 7, 9, 10, 13, 17
Павлодар ауданы – 6, 9, 17, 18
Пограничник, ауыл – 16
Ресей – 32, 38, 40
Розовка, ауыл – 18
Сәтбаев қаласы – 9
Свердлов көшесі – 8
Сейфуллин көшесі – 20
Семей – 14, 20, 22, 23, 27, 43
Семенченко көшесі – 15
Славгород – 19
Советов көшесі – 16
Солтүстік Кавказ – 9
Строительная көшесі – 15
Сычевка, ауыл – 18
Татьяновка, ауыл – 18
Тургенев көшесі – 8
Уәлиханов, ауыл – 19
Успенка, ауыл – 18
Успен ауданы – 18
Харьковское, ауыл – 18
Черноярка ауылдық округы – 18
Шарбақты ауданы – 10, 17, 18, 19
Школьная көшесі – 8

Коммунальное Государственное учреждение
«Областная универсальная научная библиотека
имени С. Торайгырова»
управления культуры, развития языков и архивного дела
Павлодарской области

ЗНАМЕНАТЕЛЬНЫЕ И ПАМЯТНЫЕ ДАТЫ ПАВЛОДАРСКОЙ ОБЛАСТИ НА 2024 ГОД

ПАВЛОДАР, 2023

СОДЕРЖАНИЕ

К читателю	53
Хронологический указатель знаменательных и памятных дат по Павлодарской области на 2024 год	55
Указатель памятных дат и юбилейных событий Республики Казахстан на 2024 год	69
Указатель юбилейных дат и событий в области науки, искусства и литературы СНГ и зарубежья на 2024 год	79
Указатель государственных и национальных праздников Республики Казахстан	91
Перечень профессиональных и иных праздников Республики Казахстан на 2024 год	92
Указатель международных праздников и всемирных дней	93
Алфавитный указатель имен, отмеченных в календаре	97
Указатель географических названий	99

К ЧИТАТЕЛЮ

Ежегодный указатель «Знаменательные и памятные даты Павлодарской области», издаваемый на двух языках – краеведческий проект областной библиотеки имени С. Торайгырова. Указатель, рассказывающий об известных личностях нашего края и событиях политической, социально-экономической и культурной жизни Павлодарского Прииртышья, представляет хронологию знаменательных и памятных дат.

В 2024 году будут отмечаться юбилеи видных деятелей науки и культуры: 125-летие первого академика Казахстана, первого президента Академии наук Казахстана, доктора геолого-минералогических наук **Каныша Имантаевича Сатпаева**, 100-летие айтыскера-акына, составителя шежире **Кимадидена Ныгманова**, 100-летие ученого-археолога, доктора исторических наук **Кемеля Акишевича Акишева**, 100-летие ученого-историка, этнографа, доктора исторических наук **Халела Аргынбаевича Аргынбаева**, 100-летие поэта, журналиста **Мубарака Каримовича Жаманбалинова**, 100-летие живописца, народного художника Казахстана **Нагимбека Нурмухаммедова** и др.

Для выявления дат и необходимых сведений использовался справочно-библиографический аппарат областной библиотеки имени С. Торайгырова.

При поиске нужных сведений о тех или иных событиях, персоналиях можно использовать множество справочно-библиографической литературы и других источников, имеющихся в фондах библиотеки. Это «Национальная энциклопедия «Казахстан», «Литература Казахстана. Энциклопедический справочник», энциклопедия «Писатели Казахстана», энциклопедия «Павлодарское Прииртышье», «1938-2008. Хронограф Павлодарской области», «Культура и искусство Павлодарского Прииртышья: Люди. События. Факты», «Кто есть кто в Павлодарской области», «Почетные граждане города Павлодара», областные газеты «Сарыарқа самалы», «Звезда Прииртышья» и др.

Рекомендуем электронные ресурсы, находящиеся на официальном сайте областной библиотеки имени С. Торайгырова: «Литературная карта Павлодарского Прииртышья» (<http://map.pavlodarlibrary.kz>), «Павлодар-индустриальное сердце Казахстана» (<http://tehno.pavlodarlibrary.kz>), QR-библиотека «Современные авторы Павлодарского Прииртышья» (<http://qr.pavlodarlibrary.kz>), «Созвездие имен: культура и искусство Павлодарской области» (<http://esim.pavlodarlibrary.kz>), «Встречи на границах» (<http://dialog.pavlodarlibrary.kz>), Цифровая энциклопедия «Ученые Павлодарской области» (<http://galym.pavlodarlibrary.kz>), «Виртуальный музей «Ерлікке тағзым»» (<http://erlik.pavlodarlibrary.kz>), «Салуатты Павлодар» (<http://saluatty.pavlodarlibrary.kz>).

Календарь включает хронологический указатель государственных и юбилейных дат Республики Казахстан на 2024 год, хронологический указатель юбилейных дат и событий СНГ и зарубежья, указатель государственных и национальных праздников Республики Казахстан, перечень профессиональных и иных праздников Республики Казахстан, указатель международных праздников и всемирных дней. Календарь снабжен алфавитным указателем имен, отмеченных в календаре и географическим указателем.

Указатель адресован работникам библиотек, учреждений культуры и широкому кругу читателей. PDF-версия «Календаря...» доступна на сайте библиотеки: <http://www.pavlodarlibrary.kz>

Свои замечания просим высылать по адресу:
140000 г. Павлодар
Ул. Академика Сатпаева, 104,
Областная библиотека имени С. Торайгырова,
Отдел краеведения и цифровых технологий
e-mail: ounbibo@mail.ru, ounbpavlib@yandex.kz

ХРОНОЛОГИЧЕСКИЙ УКАЗАТЕЛЬ ЗНАМЕНАТЕЛЬНЫХ И ПАМЯТНЫХ ДАТ ПО ПАВЛОДАРСКОЙ ОБЛАСТИ НА 2024 ГОД

ЯНВАРЬ

- 1** - 105 лет (1919) со дня выхода в свет в Павлодаре первого номера газеты «Голос степи» (издавалась до 11 сентября 1919 г.) <http://merzim.pavlodarlibrary.kz>
- 1** - 95 лет (1929) со дня выхода в свет в Павлодаре первого номера газеты «Советская деревня», печатного органа Павлодарского окружного ВКП(б) и окрисполкома (издавалась до 10 февраля 1930 г.) <http://merzim.pavlodarlibrary.kz>
- 3** - 60 лет (1964) со дня принятия первой очереди **Экибастузского третьего угольного разреза** мощностью 1,5 млн тонн угля в год <https://ru.wikipedia.org> <https://www.erg.kz>
- 3** - 85 лет (1939-2019) со дня рождения журналиста, поэта, члена Союза журналистов Казахстана, заместителя редактора газеты «Сарыарқа самалы» (1993-1998) **Тулеубека Тулеувича Коныра** <http://map.pavlodarlibrary.kz> <https://www.trend.az>
- 4** - 75 лет (1949) со дня рождения оперного певца, Заслуженного артиста РК, солиста Государственного Академического театра оперы и балета имени Абая **Баимбета Кабылдиновича Кожабаява** <http://esim.pavlodarlibrary.kz> <http://www.conservatoire.edu.kz>
- 4** – 50 лет (1974) со дня открытия в Павлодаре **Дома-интерната для престарелых и инвалидов (ныне КГУ «Центр оказания специальных социальных услуг для престарелых и инвалидов общего типа Павлодарской области»)** <https://qazvolunteer.kz> <https://www.gov.kz>
- 5** - 85 лет (1939) со дня образования Управления Народного Комиссариата юстиции КазССР при оргкомитете Президиума Верховного Совета КазССР по Павлодарской области (**ныне Департамент юстиции Павлодарской области**) <https://www.gov.kz>
- 9** - 75 лет (1949-2020) со дня рождения журналиста, ветерана культуры, переводчика, члена Союза журналистов РК, Почетного гражданина Актогайского района **Бакибая Рамазановича Рамазанова** <http://map.pavlodarlibrary.kz>
- 10** - 100 лет (1924-2013) со дня рождения участника ВОВ, полного Кавалера ордена Славы 3-х степеней **Павла Пантелеевича Больбота** <http://erlik.pavlodarlibrary.kz>
- 11** - 100 лет (1924-1980) со дня рождения айтыскера-акына, составителя шежира, участника Великой Отечественной войны **Кимадидена Ныгманова** <http://map.pavlodarlibrary.kz>
- 11** - 70 лет (1954-2016) со дня рождения живописца, члена Союза художников РК, академика Академии художеств РК **Кабыл-Галыма Насыровича Каржасова** <http://esim.pavlodarlibrary.kz>
- 15** - 115 лет (1909-2004) со дня рождения шахтера, Героя Социалистического Труда **Салика Темербаевича Темирбаева** <https://ru.wikipedia.org> <https://warheroes.ru>
- 16** - 145 лет (1879-1945) со дня рождения русского ученого, исследователя Павлодарской области, первооткрывателя баянаульских гротов **Петра Людвиговича Драверта** <https://ru.wikipedia.org>
- 19** - 105 лет (1919-2016) со дня рождения поэтессы, члена Союза писателей СССР, члена Союза писателей Казахстана **Розы Валентиновны Пфлюг** <http://map.pavlodarlibrary.kz>

22 - 100 лет (1924–2009) со дня рождения ветерана войны и труда, организатора образования, Заслуженного учителя Казахстана, краеведа **Василия Ивановича Щербинко** <https://pamyat-naroda.ru>

22 - 85 лет (1939) со дня рождения ветерана телевидения, диктора, Заслуженного артиста Казахстана **Ласкера Калиевича Сеитова** <http://esim.pavlodarlibrary.kz>

24 - 125 лет (1899-1967) со дня рождения ученого-геолога, профессора, доктора геологических наук, академика, Заслуженного деятеля науки Казахстана **Рамазана Асламбековича Борукаева** <http://galym.pavlodarlibrary.kz>

24 – 30 лет (1994) со дня присвоения Павлодарской областной казахской гимназии-интернату имени **Ыбрая Алтынсарина** <https://altynsarin-gymnasium.edu.kz>

29 - 100 лет (1924-2013) со дня рождения журналиста, поэта, участника Великой Отечественной войны, члена Союза журналистов Казахстана **Баки Шокыбаевича Абдыкадырова** <http://map.pavlodarlibrary.kz>

Январь - 125 лет (1899) со дня основания поселения **Экибастуз** и с начала разработки угля <http://map.pavlodarlibrary.kz> <https://lib-ekb.kz>

Январь - 55 лет (1969) со дня вступления в строй **Павлодарского пассажирского речного порта** с вокзалом и гостиницей <https://rechport.kz>

Январь - 35 лет (1989) со дня выхода в свет в г. Павлодаре первой **рекламно-информационной газеты «Курьер»** (издавалась до 2002 г.) <http://merzim.pavlodarlibrary.kz>

Январь - 30 лет (1994) со дня открытия **мемориального музея Машхур Жусупа Копеева** в селе Жанажол Баянаульского района <http://esim.pavlodarlibrary.kz> <https://satpaevmuseum.kz>

ФЕВРАЛЬ

3 - 20 лет (2004) со дня создания государственного учреждения «**Областной центр реабилитации детей с ограниченными возможностями**» <http://salauatty.pavlodarlibrary.kz>

5 – 85 лет (1939-2008) со дня рождения генерал-майора полиции, Заслуженного работника МВД РК **Кайрата Гапуовича Дюсенбина** <https://dynamo.kz>

9 – 110 лет (1914-1988) со дня рождения первоцелинника, участника ВОВ, Героя Социалистического Труда **Тимофея Степановича Коновалова** <https://warheroes.ru>

9 - 25 лет (1999) со дня открытия **памятника академику Канышу Имангаевичу Сагпаеву** в Баянауле

13 - 175 лет (1849-1936) со дня рождения этнографа, исследователя Павлодарского Прииртышья **Федора Андреевича Щербины** <https://ru.wikipedia.org>

13 - 110 лет (1914-1976) со дня рождения киноведа, сценариста, кандидата искусствоведческих наук **Кабыша Сиранова** <http://esim.pavlodarlibrary.kz>

15 - 120 лет (1904-1971) со дня рождения ученого-металлурга, доктора технических наук, академика, Заслуженного деятеля науки Казахстана **Адриана Лукьяновича Цефта** <http://galym.pavlodarlibrary.kz> <https://wiki.tpu.ru>

15 - 110 лет (1914-1970) со дня рождения режиссера театра и кино, актера, Народного артиста Казахстана **Шакена Кенжетасевича Айманова** <http://esim.pavlodarlibrary.kz> <https://ru.wikipedia.org>

15 - 95 лет (1929) со дня выхода первого номера газеты «**Кенес туы**», первой в Павлодарском Прииртышье газеты на казахском языке (**ныне областная газета «Сарыарка самалы»**) <http://merzim.pavlodarlibrary.kz> <https://saryarka-samaly.kz>

21 - 75 лет (1949-2021) со дня рождения художника, члена Союза художников Казахстана, действительного члена-корреспондента Академии художеств РК **Валерия Михайловича Приходько** <http://esim.pavlodarlibrary.kz>

22 - 70 лет (1954-2022) со дня рождения поэта, журналиста, члена Союза журналистов Казахстана, председателя павлодарского филиала Союза писателей Казахстана (2012-2020), Почетного гражданина г. Павлодара, Баянаульского и Майского районов, Заслуженного деятеля РК **Армана Бактановича Кани** <http://map.pavlodarlibrary.kz>

23 - 85 лет (1939) со дня рождения ученого-конструктора, доктора технических наук **Макара Мусаевича Жасимова** <http://galym.pavlodarlibrary.kz>

25 - 95 лет (1929-2018) со дня рождения краеведа, историка, кандидата исторических наук, депутата Павлодарского гормаслихата 20-го созыва (1999-2003), публициста, Почетного гражданина г. Павлодара **Марии Серафимовны Тереник** <http://map.pavlodarlibrary.kz>

Февраль - 25 лет (1999) со дня открытия в Баянауле первого профессионального лица (**ныне Баянаульский агротехнический колледж**) <https://college-pvl.kz>

МАРТ

6 - 55 лет (1969) со дня утверждения **первого герба г. Павлодара** <https://geraldika.ru>

6 - 40 лет (1984) со дня переименования в г. Павлодаре улицы Береговая в **улицу Айманова** <https://geodzen.com>

8 - 70 лет (1954-2021) со дня рождения фотожурналиста, члена Союза журналистов Казахстана, члена Национальной Ассоциации фотоискусства Канады **Владимира Николаевича Бугаева** <http://esim.pavlodarlibrary.kz>

9 - 30 лет (1994) со дня переименования в г. Павлодаре улиц Тургенева в **улицу Капрбаева**, Красноармейцев в **улицу Кривенко**, Свердлова в **улицу Ломова** <https://2gis.kz>

10 - 60 лет (1964) со дня переименования в г. Павлодаре улицы Школьная в **улицу Камзина**, улицы Вокзальная в **улицу Катаева** <https://2gis.kz>

13 - 95 лет (1929-2002) со дня рождения Заслуженного архитектора Казахстана, главного архитектора г. Павлодара (1958-1965), председателя Павлодарского областного отделения Союза архитекторов Казахстана (1978-1988) **Георгия Владимировича Гальченко** <http://esim.pavlodarlibrary.kz>

14 – 80 лет (1944-2012) со дня рождения ученого-селекционера, доктора биологических наук, академика, Заслуженного деятеля РК, Почетного гражданина Павлодарского района **Еламана Шахановича Шаханова** <http://galym.pavlodarlibrary.kz>

15 – 85 лет (1939-2002) со дня рождения животновода, Героя Социалистического Труда **Мергенбая Жунусбекова** <https://ru.wikipedia.org>

24 - 90 лет (1934-2004) со дня рождения государственного и общественного деятеля, председателя международного общества «Қазақ тілі» по Павлодарской области и по Качирскому району (1992-1996), члена Союза журналистов РК, обладателя знака «Құрмет Белгісі» **Сарсенбая Калиевича Шектыбаева**

Март - 80 лет (1944) со дня прибытия в Павлодарскую область **спецпереселенцев** с Северного Кавказа <https://articlekz.com>

Март – 15 лет (2009) со дня создания **ассоциация воспитанников детских домов и интернатов Павлодарской области «Жас даурен»** <https://zhas-dauren.kz>

АПРЕЛЬ

7 - 55 лет (1969) со дня проведения первого **слета женщин-механизаторов** в городе Павлодаре <https://lifepvl.kz>

8 - 25 лет (1999) со дня образования **Павлодарского городского суда** <https://pvl.sud.kz>

9 - 15 лет (2009) со дня открытия в Павлодаре первого **социального магазина «Шапагат»** <https://pavon.kz>

10 - 100 лет (1924-1993) со дня рождения ученого-математика, доктора физико-математических наук, участника ВОВ **Сахабидена Елубаева**
<http://galym.pavlodarlibrary.kz>

12 - 125 лет (1899-1964) со дня рождения ученого-геолога, академика, первого президента Академии наук Казахстана, доктора геолого-минералогических наук, государственного и общественного деятеля, Почетного гражданина города Джезказгана и города Сатпаева **Каньша Имантаевича Сатпаева** <http://galym.pavlodarlibrary.kz>

13 - 60 лет (1964) со дня образования **поселка Калкаман** <https://ru.wikipedia.org>

14 - 110 лет (1914-1995) со дня рождения механизатора, комбайнера, Героя Социалистического Труда **Василия Васильевича Титирко** <https://ru.wikipedia.org>

20 - 115 лет (1909-1988) со дня рождения ученого-почвовед, кандидата сельскохозяйственных наук, Заслуженного работника сельского хозяйства Казахстана, участника ВОВ **Георгия Григорьевича Берестовского**
<http://galym.pavlodarlibrary.kz>

21 - 90 лет (1934-2018) со дня рождения экономиста, кандидата экономических наук, профессора, краеведа, члена Союза журналистов Казахстана, Почетного гражданина города Экибастуза **Серика Имантаевича Джаксыбаева** <http://map.pavlodarlibrary.kz>

22 - 70 лет (1954) со дня начала освоения целины в **Павлодарской области**
<https://ru.wikipedia.org>

22 - 45 лет (1979) со дня учреждения в Павлодаре **поста № 1** у обелиска Славы воинам-павлодарцам, погибшим в годы ВОВ <https://lifepvl.kz>

22 - 25 лет (1999) со дня создания **Павлодарского гуманитарно-педагогического колледжа** <http://pgpk.edu.kz>

25 - 85 лет (1939-2009) со дня рождения художника, члена Союза художников Казахстана, академика Академии художеств РК **Александра Ивановича Бибина**
<http://esim.pavlodarlibrary.kz>

29 - 85 лет (1939-2019) со дня рождения ученого-химика, доктора химических наук, профессора, академика Нью-Йоркской академии наук **Маруан Рахметовны Танашевой** <http://galym.pavlodarlibrary.kz>

30 - 100 лет (1924-1988) со дня рождения актера, режиссера, Заслуженного артиста Казахстана, директора драмтеатра имени А. П. Чехова (1959-1970), участника ВОВ **Владимира Ивановича Ермакова**
<http://esim.pavlodarlibrary.kz> <http://www.teatrpavlodar.ru>

Апрель - 50 лет (1974) со дня открытия в Павлодаре **городской поликлиники № 1**
<http://salauatty.pavlodarlibrary.kz> <https://pol1pvl.kz>

Апрель - 45 лет (1979) со дня открытия в Алматы в выставочном зале Союза художников Казахстана **первой выставки работ павлодарских художников**
<http://esim.pavlodarlibrary.kz>

МАЙ

4 – 110 лет (1914-1986) со дня рождения писателя, драматурга, фармацевта, доктора медицинских наук, кандидата фармацевтических наук **Салькена Хасеновича Субханбердина** <http://map.pavlodarlibrary.kz>

4 - 100 лет (1924-1987) со дня рождения Героя Советского Союза **Ивана Васильевича Кутурги** <http://erlik.pavlodarlibrary.kz>

8 – 80 лет (1944) со дня образования в составе Павлодарской области новых районов: **Галкинского и Михайловского (ныне Щербактинский и Железинский районы)**
<http://map.pavlodarlibrary.kz> <https://ru.wikipedia.org>

9 – 45 лет (1979) со дня открытия в Павлодаре **памятника Герою Советского Союза Канышу Камзину** <http://erlik.pavlodarlibrary.kz> <https://cbbspvl.kz>

9 – 80 лет (1944) со дня рождения организатора сельского хозяйства, государственного и общественного деятеля, ветерана государственной службы, председателя Павлодарского областного совета ветеранов, Почетного гражданина Железинского района, Почетного гражданина Павлодарской области **Рымтая Шокеевича Шокеева**
<https://www.gov.kz> <https://nomad.su>

10 – 100 лет (1924-2014) со дня рождения ветерана ВОВ, участника Парадов ветеранов на Красной площади в Москве (1990, 1995) **Сату Мухамеджановича Баймухамбетова**
<https://tengrinews.kz>

11 – 120 лет (1904-1985) со дня рождения ученого-археолога, историка, этнографа, литературоведа, искусствоведа, доктора филологических наук, академика, профессора, Заслуженного деятеля науки Казахстана **Алькея Хакановича Маргулана**
<http://galym.pavlodarlibrary.kz>

11 - 90 лет (1934-2022) со дня рождения железнодорожника, Заслуженного работника транспорта РК, Почетного гражданина Павлодарской области **Аби Саркыншаковича Саркыншакова** <https://ru.wikipedia.org>

12 - 110 лет (1914-1985) со дня рождения участника ВОВ, полного Кавалера ордена Славы 3-х степеней, Почетного гражданина г. Павлодара **Григория Устиновича Ткачева** <http://erlik.pavlodarlibrary.kz>

14 - 70 лет (1954) со дня рождения художника, академика Академии художеств РК, члена Союза художников Казахстана, Казахстанской Ассоциации художников, председателя Павлодарского отделения Союза художников Казахстана, эксперта охраны памятников культуры Комитета по охране экологической среды Академии Художеств РК **Ануара Есумхановича Игембаева** <http://esim.pavlodarlibrary.kz>

16 - 25 лет (1994) со дня присвоения павлодарской средней школе № 12 имени Х. Бекхожина <https://goo.edu.kz>

22 - 25 лет (1999) со дня проведения первого **областного благотворительного телемарафона** <https://pavlodarnews.kz>

23 - 100 лет (1924-2003) со дня рождения ученого-археолога, доктора исторических наук, участника ВОВ, Заслуженного деятеля науки Казахстана **Кемеля Акишевича Акишева** <http://galym.pavlodarlibrary.kz>

24 - 130 лет (1894-1933) со дня рождения поэта-сатирика, публициста, общественного деятеля **Сабита Донентаева** <http://map.pavlodarlibrary.kz>

25 - 105 лет (1919-2000) со дня рождения механизатора-комбайнера, Героя Социалистического Труда **Петра Федоровича Музыки** <https://ru.wikipedia.org>

25 - 65 лет (1959) со дня открытия в г. Экибастузе городского **Дома культуры (ныне ГЦК «Өнер»)** <http://esim.pavlodarlibrary.kz> <https://3dwarehouse.sketchup.com>

31 - 100 лет (1924-2014) со дня рождения шахтера, Героя Социалистического Труда, Заслуженного шахтера Казахстана **Станислава Павловича Куржея** <https://ru.wikipedia.org>

Май - 45 лет (1979) со дня открытия **астероида**, названного в честь академика **Каньша Имантаевича Сатпаева** <http://galym.pavlodarlibrary.kz>

Май - 30 лет (1994) со дня открытия **Экибастузского инженерно-технического института имени К. И. Сатпаева** <https://eiti.edu.kz>

Май - 20 лет (2004) со дня переименования в г. Павлодаре улицы Фрунзе в улицу **Академика Маргулана** <http://galym.pavlodarlibrary.kz>

ИЮНЬ

1-2 - 85 лет (1939) со дня проведения первого **областного слета акынов и писателей** <http://map.pavlodarlibrary.kz>

1 - 25 лет (1999) со дня проведения в Павлодаре первого **областного детского фестиваля «Балдаурен»**

5 – 95 лет (1929-1986) со дня рождения инженера-агрария, Героя Социалистического Труда **Антоня Иосифовича Энгеля** <https://ru.wikipedia.org>

11 – 75 лет (1949) со дня сдачи в эксплуатацию **железнодорожного моста через р. Иртыш**

11 – 25 лет (1999) со дня открытия **областной специализированной кадетской школы-интерната «Қаһарман» (ныне КГУ «Областная специализированная военная школа-лицей-интернат «Жас Сарбаз» имени Кабанбай батыра)** <https://patriot.edu.kz>

13 – 65 лет (1959) со дня рождения поэта, писателя, краеведа, Заслуженного учителя Казахстана, члена Союза писателей Казахстана **Габита Копжасаровича Сапарова** <http://map.pavlodarlibrary.kz>

13 – 50 лет (1974) со дня открытия **Павлодарского вечернего машиностроительного техникума (ныне КГКП «Павлодарский машиностроительный колледж»)** <https://pmk-kolledg.edu.kz>

14 – 70 лет (1954) со дня рождения актрисы, Заслуженной артистки РК **Жанат Ансабаевны Чайкиной** <http://esim.pavlodarlibrary.kz>

17 - 120 лет (1904-1982) со дня рождения организатора музыкального образования в Павлодарской области, первого директора Павлодарского музыкального училища имени П. И. Чайковского, скрипачки **Гильды Эрнестовны Кромер** <http://esim.pavlodarlibrary.kz>

30 - 60 лет (1964) со дня вступления в строй **Павлодарской ТЭЦ-1** <https://pavlodarenergo.kz>

ИЮЛЬ

1 - 65 лет (1959) со дня открытия **Павлодарского музыкального училища (ныне ГУ «Комплекс Музыкальный колледж – музыкальная школа-интернат для одаренных детей»)** <https://www.muscomplexpavl.edu.kz>

6 - 95 лет (1929-1998) со дня рождения агронома, Героя Социалистического Труда **Михаила Ивановича Трусова** <https://warheroes.ru>

12 - 75 лет (1949-1997) со дня рождения журналиста, писателя-сатирика, члена Союза журналистов Казахстана **Жаната Турганбековича Турганбекова**
<http://map.pavlodarlibrary.kz>

14 - 25 лет (1999) со дня открытия Павлодарского городского архива (ныне КГУ «Павлодарский городской архив по личному составу»)
<https://statsnet.co/companies/kz>

20 - 95 лет (1929-1998) со дня рождения композитора, Заслуженного деятеля искусств Казахстана, Народного артиста Казахстана **Анатолия Владимировича Бычкова**
<http://esim.pavlodarlibrary.kz>

21 - 100 лет (1924-1994) со дня рождения участника ВОВ, полного Кавалера ордена Славы 3-х степеней **Василия Степановича Орлова** <http://erlik.pavlodarlibrary.kz>

22 - 60 лет (1964) со дня открытия Павлодарской областной станции переливания крови (ныне КГКП «Павлодарский областной центр крови»)
<http://salauatty.pavlodarlibrary.kz> <https://depzdravgov.kz>

23 – 100 лет (1924-2003) со дня рождения государственного деятеля, Почетного гражданина г. Павлодара **Хатипа Хабиевича Демесинова**
<https://ru.wikipedia.org> <https://nomad.su>

25 – 55 лет (1969) со дня создания в г. Аксу техникума физической культуры (ныне КГКП «Аксуский колледж имени Жаяу Мусы») <https://college-pvl.kz>

28 - 60 лет (1964) со дня открытия в г. Павлодаре средней школы № 27
<https://goo.edu.kz>

Июль - 65 лет (1959) со дня сдачи в эксплуатацию в Экибастузе второго угольного разреза <https://www.erg.kz>

Июль - 65 лет (1959) со дня открытия в Павлодаре ресторана «Иртыш»
<https://irtysh-hotel.kz>

Июль – 20 лет (2004) со дня открытия завода мягких рулонных кровельных материалов «Рукан» <https://www.kbspv.kz>

АВГУСТ

4 - 95 лет (1929-1989) со дня рождения краеведа, фотографа **Леонида Дмитриевича Багаева** <http://esim.pavlodarlibrary.kz>

5 - 65 лет (1959) со дня рождения педагога, доктора педагогических наук, профессора, члена-корреспондента Академии археологических наук РФ, секретаря Ученого совета Торайгыров университета **Нэлли Эмильевны Пфейфер**
<http://galym.pavlodarlibrary.kz>

11 - 45 лет (1979) со дня открытия Павлодарского областного наркологического диспансера (ныне КГП на ПХВ «Павлодарский областной наркологический диспансер») <http://salauatty.pavlodarlibrary.kz> <https://depzdravgov.kz>

13 - 85 лет (1939) со дня присвоения новым улицам г. Павлодара названия **Затонская** и имени **Амангельды** <https://2gis.kz>

13 - 25 лет (1999) со дня открытия в г. Павлодаре **школы для одаренных детей «Жас дарын»** (ныне ГУ «Специализированная школа-лицей «Жас дарын») <https://jasdarynpvl.edu.kz>

13 - 85 лет (1939) со дня рождения механизатора-тракториста, Героя Социалистического Труда **Анеса Ахмединовича Ахмединова** <https://ru.wikipedia.org>

18 - 85 лет (1939-2009) со дня рождения журналиста, поэта, члена Союза журналистов Казахстана, Почетного журналиста Казахстана **Кажымурата Смагулова** <http://map.pavlodarlibrary.kz> <https://ertistv.kz>

23 - 70 лет (1954) со дня образования **Управления водного хозяйства при Павлодарском облысполкоме** (ныне **Управление недропользования, окружающей среды и водных ресурсов Павлодарской области**) <https://www.gov.kz>

Август - 45 лет (1979) со дня открытия в г. Павлодаре **детско-юношеской спортивной школы № 5 по боксу** <https://goo.edu.kz>

СЕНТЯБРЬ

1 - 35 лет (1989) со дня организации **областного центра по профилактике и борьбе со СПИДом** <http://salauatty.pavlodarlibrary.kz> <https://depzdrazgov.kz>

1 - 30 лет (1994) со дня открытия в г. Павлодаре **областного казахско-турецкого лицея** (ныне **КГУ «Лицей-интернат «Білім-инновация» для одаренных юношей**) <https://bil.edu.kz>

4 - 125 лет (1899-1944) со дня рождения Героя Советского Союза **Андрея Николаевича Елгина** <http://erlik.pavlodarlibrary.kz>

4 - 65 лет (1959) со дня присвоения имени **Курмангазы Павлодарской музыкальной школе № 1**; имени **А. П. Чехова** областному драматическому театру; имени **Г. Н. Потанина** областному историко-краеведческому музею <http://esim.pavlodarlibrary.kz> <https://goo.edu.kz>

5 - 140 лет (1884-1958) со дня рождения фотографа, краеведа, основателя и первого директора Павлодарского областного историко-краеведческого музея имени **Г. Н. Потанина** (1942-1958) **Дмитрия Поликарповича Багаева** <http://esim.pavlodarlibrary.kz> <http://dialog.pavlodarlibrary.kz>

7 - 105 лет (1919-1988) со дня рождения кюйши-домбриста, Народного артиста Казахстана **Рустембека Бейсеновича Омарова** <http://esim.pavlodarlibrary.kz> <https://filarmonia-pavlodar.kz>

10 - 95 лет (1929-1981) со дня рождения железнодорожника, Почетного железнодорожника Казахстана, Героя Социалистического Труда **Василия Куприяновича Литвинова** <https://ru.wikipedia.org>

10 – 20 лет (2004) со дня проведения первого в истории г. Павлодара **байк-шоу**

21 - 100 лет (1924-1998) со дня рождения ученого-историка, этнографа, доктора исторических наук, профессора **Халела Аргынбаевича Аргынбаева** <http://galym.pavlodarlibrary.kz>

23 - 55 лет (1969) со дня открытия в Павлодаре **бюро по трудоустройству граждан** (ныне **КГУ «Центр занятости населения города Павлодара»**) <https://www.enbek.kz>

26 - 60 лет (1964) со дня основания **Павлодарского областного художественного музея имени Н. Нурмухаммедова**

<http://esim.pavlodarlibrary.kz> <https://www.pavlodar-museum.kz>

Сентябрь - 40 лет (1984) со дня открытия **факультета усовершенствования врачей** при Павлодарском областном отделе здравоохранения (**ныне Павлодарский филиал НАО «Медицинский университет Семей»**)

<http://salauatty.pavlodarlibrary.kz> <https://semeymedicaluniversity.kz>

ОКТАБРЬ

1 - 105 лет (1919-2003) со дня рождения ученого, кандидата исторических наук, общественного деятеля, директора Павлодарского областного института усовершенствования учителей (1961-1962), Заслуженного учителя РК **Жумабая Ахметова** <https://orleu-edu.kz>

1 - 105 лет (1919-2013) со дня рождения педагога, Отличника просвещения СССР и народного просвещения КазССР, Почетного гражданина г. Павлодара, участника ВОВ **Рахимберды Жакияновича Аликова** <https://www.gov.kz>

1 - 45 лет (1979) со дня открытия в Павлодаре **детской художественной школы № 1** <https://goo.edu.kz>

5 - 95 лет (1929) со дня рождения ученого-ветеринара, доктора ветеринарных наук, профессора, Заслуженного работника высшего образования РФ **Ивана Игнатьевича Гуславского** <http://galym.pavlodarlibrary.kz>

8 - 20 лет (2004) со дня проведения в г. Павлодаре первого **международного фестиваля оперно-балетного искусства «Шахимардан приглашает друзей»**

<http://esim.pavlodarlibrary.kz>

10 - 110 лет (1914-1993) со дня рождения доктора геолого-минералогических наук, профессора, академика, Заслуженного деятеля науки Казахстана **Арыктая Каюповича Каюпова** <http://galym.pavlodarlibrary.kz>

14 - 95 лет (1929-1996) со дня рождения ученого, доктора геолого-минералогических наук **Кошера Муқановича Муқанова** <http://galym.pavlodarlibrary.kz>

16 - 85 лет (1939) со дня образования **Лебяжинского района (ныне район Аккулы)** <http://map.pavlodarlibrary.kz> <https://ru.wikipedia.org>

16 - 85 лет (1939) со дня образования **Майского района** <http://map.pavlodarlibrary.kz> <https://ru.wikipedia.org>

19 - 75 лет (1949) со дня рождения поэтессы, председателя литобъединения имени П. Васильева **Татьяны Владимировны Окольниковой** <http://map.pavlodarlibrary.kz>

20 - 105 лет (1919-2006) со дня рождения поэтессы, члена Союза писателей Казахстана **Нелли Ваккер** <http://map.pavlodarlibrary.kz>

23 - 65 лет (1959) со дня рождения журналиста, директора Павлодарского филиала республиканской телерадиокомпании «Қазақстан» (1999-2013), Заслуженного деятеля культуры Казахстана **Марата Аубакировича Ибраева** <http://esim.pavlodarlibrary.kz> **23**

- 25 лет (1999) со дня открытия **Благовещенского кафедрального собора** в г. Павлодаре <https://ru.wikipedia.org> <http://pavlodar-eparhia.ru>

24 - 70 лет (1954) со дня открытия в г. Павлодаре **первой областной сельскохозяйственной выставки**

26 - 105 лет (1919-1975) со дня рождения Героя Советского Союза **Ивана Игнатьевича Сугтеля** <http://erlik.pavlodarlibrary.kz>

31 - 60 лет (1964) со дня пуска первой очереди **Павлодарского алюминиевого завода (ныне АО «Алюминий Казахстана»)** <https://www.erg.kz>

31 - 20 лет (2004) со дня образования регионального **карачаево-черкесского и кабардино-балкарского национально-культурного центра «Эльбрус»**
<http://ankpvl.kz/etno/karachaevo-cherkesskij-i-kabardino-balkarskoe>

Октябрь - 95 лет (1929) со дня образования **Павлодарского педагогического училища (ныне Педагогический высший колледж имени Б. Ахметова)**
<https://ped-kollege.edu.kz>

НОЯБРЬ

1 - 75 лет (1949) со дня рождения журналиста, поэта, члена Союза писателей Казахстана, члена Союза журналистов Казахстана **Жумагали Бижановича Когабая**
<http://map.pavlodarlibrary.kz>

1 - 50 лет (1974) со дня переименования в г. Павлодаре улицы Строительная в улицу **Семенченко** <https://2gis.kz>

4 - 95 лет (1929-1992) со дня рождения певца, Заслуженного артиста Казахстана, Народного артиста Казахстана **Суата Ауэзбековича Абусейтова**
<http://esim.pavlodarlibrary.kz>

6 - 100 лет (1924-1986) со дня рождения живописца, народного художника Казахстана, Заслуженного деятеля искусств Казахстана, кандидата искусствоведения, участника ВОВ **Нагимбека Нурмухаммедова** <http://esim.pavlodarlibrary.kz>

7 - 60 лет (1964) со дня открытия в Павлодаре **Дома связи (ныне Павлодарский филиал АО «Қазақтелеком»)** <https://telecom.kz>

7 - 105 лет (1919-2004) со дня рождения животновода, Героя Социалистического Труда **Шахана Аргинбаева** <https://ru.wikipedia.org>

7 - 100 лет (1924-2010) со дня рождения журналиста, писателя и поэта, члена Союза журналистов Казахстана, Союза писателей Казахстана, Заслуженного работника культуры Казахстана, Почетного журналиста Казахстана, Почетного гражданина Иртышского района **Мубарака Каримовича Жаманбалинова**
<http://map.pavlodarlibrary.kz>

21 - 25 лет (1999) со дня организации **Центра казахского национального творчества (ныне КГКП Областной центр народного творчества и культурно-досуговой деятельности «Шанырақ»)** <http://esim.pavlodarlibrary.kz>

25 - 100 лет (1924-2015) со дня рождения общественного деятеля, Заслуженного работника сельского хозяйства Казахстана, участника ВОВ **Кабидена Акимбековича Жумабекова** <https://ru.bayanaulcbs.kz>

25 - 75 лет (1949-2015) со дня рождения художника, члена Союза художников РК **Александра Васильевича Гулина** <http://esim.pavlodarlibrary.kz>

29 - 105 лет (1919-1944) со дня рождения Героя Советского Союза **Канаша Камзина**
<http://erlik.pavlodarlibrary.kz>

30 - 80 лет (1944) со дня рождения ученого-языковеда, доктора филологических наук, профессора, члена Международной академии информатизации **Ляззат Кабылдашевны Жанаалиной** <http://galym.pavlodarlibrary.kz>

Ноябрь - 70 лет (1954) со дня переименования совхоза «Баракпаевский» в «Пограничник» (ныне село **Пограничник, Аксуский район**) <https://ru.wikipedia.org>

Ноябрь - 35 лет (1989) со дня открытия областного Центра клинической иммунологии Павлодарской области <http://salauatty.pavlodarlibrary.kz>
Ноябрь - 20 лет (2004) со дня переименования в г. Павлодаре улицы Советов в улицу Академика Бектурова <https://2gis.kz>

ДЕКАБРЬ

2 - 80 лет (1944-2020) со дня рождения журналиста, поэта, переводчика, члена Союза журналистов Казахстана, члена Союза писателей Казахстана, Почетного гражданина Баянаульского района Сулеймена Баязитова <http://map.pavlodarlibrary.kz>
5 - 110 лет (1914-1978) со дня рождения ученого-фитопатолога, доктора сельскохозяйственных наук, участника ВОВ, директора Казахской опытной станции по пчеловодству (1946-1958) Жазкена Тайчиковича Жиенбаева <http://galym.pavlodarlibrary.kz/index.php>
7-11 - 35 лет (1989) со дня проведения в г. Павлодаре первых Всесоюзных Васильевских чтений <http://map.pavlodarlibrary.kz>
12 - 90 лет (1934) со дня рождения генерал-майора КГБ-КНБ Казахстана, общественного деятеля, Почетного гражданина Павлодарской области Жукена Баймухамбетовича Марденова <https://pavlodarica.fandom.com>
12 - 70 лет (1954-2022) со дня рождения ветерана государственной службы, Заслуженного деятеля спорта Казахстана, Почетного гражданина Павлодарского района Розы Шамкеновны Шамкеновой <https://ertistv.kz>
14 - 20 лет (2004) со дня открытия первого на территории Павлодарской области единого контрольно-пропускного пункта таможенного контроля «Шарбакты»
16 - 75 лет (1949) со дня рождения кандидата философских наук, государственного деятеля, мецената, Почетного гражданина г. Павлодара Габбаса Хамзиевича Бектурова <https://www.gov.kz>
20 - 120 лет (1904-1980) со дня рождения государственного деятеля, Героя Социалистического Труда Павла Тихоновича Антонова <https://ru.wikipedia.org>
21 - 60 лет (1964) со дня подписания государственного акта о приеме в эксплуатацию первой очереди Павлодарского грузового порта <https://rechport.kz>
22 - 110 лет (1914-1979) со дня рождения актера, участника ВОВ, Заслуженного артиста Казахстана Жусипбека Турсынова <http://esim.pavlodarlibrary.kz>
23 - 115 лет (1909-1937) со дня рождения поэта, журналиста Павла Николаевича Васильева <http://map.pavlodarlibrary.kz>
23 - 125 лет (1899) со дня основания судоремонтных мастерских <https://umihelp.com>
25 - 70 лет (1954) со дня сдачи в эксплуатацию Иртышского угольного разреза №1 <https://e-history.kz>
28 - 95 лет (1929-2001) со дня рождения ученого-языковеда, тюрколога, доктора филологических наук Назипы Хабиевны Демесиновой <http://galym.pavlodarlibrary.kz>
30 - 50 лет (1974) со дня сдачи в эксплуатацию Павлодарского картонно-рубероидного завода <https://krzpv.satu.kz>
30 - 20 лет (2004) со дня создания Павлодарского областного центра обучения государственному языку «Ана тілі» (ныне ТОО «Центр «Ана тілі») <https://ana-tili.kz>

Декабрь - 105 лет (1919) со дня выхода в свет в г. Павлодаре первого номера газеты «**Известия Павлодарского ревкома**» (издавалась до 29 февраля 1920 г.)

<http://merzim.pavlodarlibrary.kz>

Декабрь - 50 лет (1974) со дня сдачи в эксплуатацию канала **Иртыш-Караганда**

<https://ru.wikipedia.org>

Декабрь – 20 лет (2004) со дня сдачи в эксплуатацию **Павлодарской городской больницы №2** <http://salauatty.pavlodarlibrary.kz>

ДАТЫ, ЧИСЛО И МЕСЯЦ КОТОРЫХ НЕ УСТАНОВЛЕННЫ

270 лет (1754-1836) со дня рождения **Шон би Едыгеулы** <https://ru.wikipedia.org>

225 лет (1799-1837) со дня рождения **Шорман би Кушукулы** <https://kk.wikipedia.org>

180 лет (1844-1932) со дня рождения открывателя Экибастузского угольного бассейна **Касыма Пшембаева** <https://ru.wikipedia.org>

160 лет (1864) со дня открытия **Джамантузского угольного месторождения** <https://nomad.su>

140 лет (1884-1933) со дня рождения поэта-импровизатора, певца, народного композитора Казахстана **Кудайбергена Альсеитова** <http://esim.pavlodarlibrary.kz>

135 лет (1889-1931) со дня рождения писателя, драматурга, поэта, переводчика, литературоведа, педагога, общественного деятеля **Жусупбека Аймаутова** <http://map.pavlodarlibrary.kz>

135 лет (1889-1940) со дня рождения народного акына-импровизатора, режиссера-постановщика **Темирбулата Аргынбаева** <http://esim.pavlodarlibrary.kz>

135 лет (1889-1978) со дня рождения певца, Заслуженного артиста Казахстана **Жабая Тогандыкова** <http://esim.pavlodarlibrary.kz>

130 лет (1894-1937) со дня рождения публициста, организатора здравоохранения в области, общественного деятеля **Асылбека Жумановича Сеитова** <http://salauatty.pavlodarlibrary.kz> <https://alash.semeylib.kz>

130 лет (1894-1938) со дня рождения государственного и общественного деятеля, публициста, журналиста **Мухтара Саматова** <https://alash.semeylib.kz>

125 лет (1899-1944) со дня рождения Героя Советского Союза **Ивана Васильевича Бабина** <http://erlik.pavlodarlibrary.kz>

125 лет (1899) со дня сдачи в эксплуатацию первой в Павлодаре **Воскресенской железной дороги** <http://map.pavlodarlibrary.kz>

120 лет (1904-1938) со дня рождения журналиста, организатора периодической печати на казахском языке, первого редактора Иртышской районной газеты «Колхоз тілі» (1930-1938), первого редактора Павлодарской областной газеты «Кызыл ту» (1938) **Аубакира Аяпбергенова** <http://map.pavlodarlibrary.kz>

120 лет (1904) со дня основания села **Жолкудук (Аксуский район)** <https://ru.wikipedia.org>

115 лет (1909-1944) со дня рождения военачальника, полковника **Абылхаира Баймульдина** <https://ru.wikipedia.org>

115 лет (1909-1990) со дня рождения ученого-геодезиста, первого инженера казаха **Айтыбая Абишева** <https://centrasia.org>

115 лет (1909) со дня основания сел **Голубовка** Иртышского района, **Луганск**, **Розовка** Павлодарского района, **Лозовое**, **Ковалевка**, **Константиновка**, **Ольгино**,

Новопокровка, Успенка Успенского района, **Красилровка** Щербактинского района, **Харьковское** Актогайского района, **Сычевка** Черноярского сельского округа
<https://ru.wikipedia.org>

110 лет (1914-1995) со дня рождения актера, режиссера, Заслуженного артиста Казахстана **Ануара Кармысовича Шаймерденова** <http://esim.pavlodarlibrary.kz>

110 лет (1914) со дня основания сел **Калиновка, Львовка** Качирского района, **Богатырь** Успенского района, **Богодаровка, Назаровка, Татьяновка** Щербактинского района <https://ru.wikipedia.org>

105 лет (1919-1943) со дня рождения оперного певца, музыканта, участника ВОВ **Несипбека Баязитова** <http://esim.pavlodarlibrary.kz>

105 лет (1919-1945) со дня рождения участника ВОВ, полного Кавалера ордена Славы 3-х степеней **Бакита Хайдаровича Хайдарова** <http://erlik.pavlodarlibrary.kz>

105 лет (1919-1945) со дня рождения участника ВОВ, полного Кавалера ордена Славы 3-х степеней **Сапара Рубаева** <http://erlik.pavlodarlibrary.kz>

100 лет (1924-2007) со дня рождения участника ВОВ, Кавалера ордена Славы 2-й и 3-й степеней **Марки Жанаевича Макауова** <http://erlik.pavlodarlibrary.kz>

100 лет (1924) со дня пуска в эксплуатацию железной дороги **Славгород-Кулунда-Павлодар** <https://nomad.su>

95 лет (1929) со дня открытия автобусного сообщения **Каркаралинск-Баянаул-Павлодар**

90 лет (1934) со дня добычи **первого золота** на Майкаинском руднике (ныне АО «**Майкаинзолото**») <https://www.maikainzoloto.kz>

85 лет (1939) со дня открытия **Павлодарского хлебокомбината** <https://phbk.kz>

85 лет (1939) со дня открытия **районной больницы села Акқулы**

<http://salauatty.pavlodarlibrary.kz>

80 лет (1944) со дня проведения **первой областной олимпиады художественной самодеятельности**

75 лет (1949) со дня образования двухгодичной **школы медицинских сестер в Павлодаре** (ныне **Павлодарский медицинский высший колледж**)
<http://salauatty.pavlodarlibrary.kz>

75 лет (1949) со дня начала железнодорожного сообщения **Павлодар-Экибастуз**
<https://rasp.yandex.kz>

75 лет (1949) со дня открытия **авиационного пассажирского сообщения между Павлодаром и Москвой**

70 лет (1954-2012) со дня рождения Заслуженного тренера по конькобежному спорту, Заслуженного деятеля культуры Казахстана, Почетного гражданина Павлодара **Бориса Петровича Андреевко** <https://www.gov.kz>

70 лет (1954) со дня рождения ученого-вирусолога, доктора биологических наук, профессора, члена НАН РК **Кайнара Хамзаевича Жуматова**
<http://galym.pavlodarlibrary.kz>

70 лет (1954) со дня открытия **Успенской районной детской библиотеки**
<https://detbibl.okusp.ru>

70 лет (1954) со дня открытия **железнодорожной станции Бозшаколь**

65 лет (1959) со дня основания **села Валиханово** Железинского района
<https://ru.wikipedia.org>

65 лет (1959) со дня создания **областной детской библиотеки (ныне Центр детского чтения имени С. Баязитова ОУНБ имени С. Торайгырова)** <http://pavlodarlibrary.kz>

65 лет (1959) со дня открытия в Павлодаре самостоятельной **станции скорой помощи** <http://salauatty.pavlodarlibrary.kz>

60 лет (1964) со дня создания первого в области **Щербактинского техникума механизации и электрификации сельского хозяйства (ныне Щербактинский аграрно-технический колледж)** <https://kolledg22.edu.kz>

60 лет (1964) со дня открытия **Кенжекольской сельской библиотеки** <https://cbbspvl.kz>

60 лет (1964) со дня открытия в г. Павлодаре **городской больницы № 2** <http://salauatty.pavlodarlibrary.kz>

60 лет (1964) со дня переименования улицы Акмолинская в улицу Сейфуллина <https://2gis.kz>

55 лет (1969) со дня открытия **Павлодарского пассажирского речного порта с гостиницей и вокзалом** <https://rechport.kz>

50 лет (1974) со дня открытия в г. Павлодаре **завода столовых приборов** <https://podstakanoff.net>

50 лет (1974) со дня открытия в Павлодаре **парка культуры и отдыха имени Ю. Гагарина (ныне молодежный парк имени Ю. Гагарина)** <https://pavon.kz>

40 лет (1984) со дня введения в г. Экибастузе в эксплуатацию **ГРЭС-1** <http://gres1.dvline.kz>

40 лет (1984) со дня сдачи в эксплуатацию **областной стоматологической поликлиники** <http://salauatty.pavlodarlibrary.kz>

40 лет (1984) со дня открытия в г. Павлодаре **водно-спортивного клуба «Дельфин»**

35 лет (1989) со дня первого празднования (после долгого забвения) в Павлодаре **праздника Наурыза** <https://pavlodarnews.kz>

35 лет (1989) со дня организация в Павлодарской области **общественного движения «Невада-Семипалатинск»** <https://e-history.kz>

30 лет (1994) со дня переименования в г. Павлодаре улицы Бебеля в улицу Естая <https://2gis.kz>

25 лет (1999) со дня открытия в Павлодаре **областного перинатального центра (ныне КГП ПХВ «Павлодарский областной перинатальный центр»)** <http://salauatty.pavlodarlibrary.kz>

25 лет (1999) со дня образования в Павлодаре **греческого этнокультурного объединения «Эльпида» (ныне Общественное объединение «Областной греческий национально-культурный центр «Эльпида»)** <http://ankpvl.kz>

25 лет (1999) со дня открытия в г. Павлодаре **специальной общеобразовательной школы «Самал» для детей с нарушением опорно-двигательного аппарата и детей больных ДЦП** <https://goo.edu.kz>

УКАЗАТЕЛЬ ПАМЯТНЫХ ДАТ И ЮБИЛЕЙНЫХ СОБЫТИЙ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН НА 2024 ГОД

ЯНВАРЬ

1 - 120 лет (1904-1973) со дня рождения художника-графика, Народного художника Казахстана **Абилхана Кастеева**

1 - 115 лет (1909-1993) со дня рождения певца, Народного артиста Казахстана **Гарифуллы Курмангалиева**

1 - 110 лет (1914-1995) со дня рождения актрисы, Народной артистки Казахстана **Сабирры Майкановой**

5 - 110 лет (1914-1986) со дня рождения певицы, Народной артистки Казахстана **Рабиги Есимжановой**

7 – 85 лет (1939-2000) со дня рождения ученого-химика, профессора, Заслуженного работника Казахстана, министра высшего и среднего специального образования Казахстана (1987-1988), министра образования РК (1988-1993) **Шайсултана Шаяхметовича Шаяхметова**

7 – 75 лет (1949) со дня рождения академика Международной инженерной академии, академика Национальной академии наук РК, министра образования и науки РК (2000-2002), общественного деятеля **Нуралы Султановича Бектурганова**

10 - 90 лет (1934) со дня выхода первого номера газеты «**Қазақ әдебиеті**»

13 - 90 лет (1934) со дня открытия **Казахского государственного академического театра оперы и балета имени Абая**

15 - 90 лет (1934) со дня открытия **Казахского национального университета имени аль-Фараби**

15 - 95 лет (1929-2015) со дня рождения историка, доктора исторических наук, профессора, члена-корреспондента НАН РК **Малик-Айдара Хантемирулы Асылбекова**

23 - 85 лет (1939) со дня рождения доктора филологических наук, профессора **Байынкола Калиевича Калиева**

30 - 110 лет (1914-1937) со дня рождения писателя **Саттара Ерубаяева**

30 - 110 лет (1914-1986) со дня рождения кинооператора, заслуженного деятеля искусств Казахстана **Марка Исааковича Берковича**

Январь - 30 лет (1994) со дня выхода первого номера международной еженедельной газеты «**Түркістан**»

ФЕВРАЛЬ

4 - 170 лет (1854) со дня основания **города Алматы**

4 - 115 лет (1909-1998) со дня рождения поэта, драматурга, литературоведа **Абдильды Тажибаева**

11 - 90 лет (1934-2006) со дня рождения писателя, драматурга, Народного писателя Казахстана **Сакена Жунусова**

18 - 95 лет (1929-1986) со дня рождения доктора филологических наук, литературоведа, члена-корреспондента АН РК **Ануара Жаксыгалиевича Дербисалина**

20 - 125 лет (1899-1938) со дня рождения государственного деятеля, народного комиссара просвещения Казахстана (1928-1929) **Ораза Кикимовича Жандосова**

20 – 100 лет (1924) со дня рождения педагога-литератора, автора учебников и методических пособий по казахской литературе для казахской школы **Сауким Тлешевой**

28 - 35 лет (1989) со дня создания анитиядерного движения «**Невада-Семипалатинск**»

МАРТ

8 - 105 лет (1919-2006) со дня рождения актрисы, Народной артистки Казахстана **Амины Ергожаевны Умурзаковой**

8 - 155 лет (1869-1936) со дня рождения этнографа, исследователя казахского искусства **Александра Викторовича Затаевича**

14 - 30 лет (1994) со дня образования **Казахского государственного юридического института (ныне Казахский государственный юридический университет имени М. С. Нарикбаева)**

17 - 80 лет (1944) со дня рождения кандидата физико-математических наук, профессора, академика Международной Академии Высшей школы, Национальной академии образования **Базара Кабдошевича Дамитова**

18 - 110 лет (1914-1986) со дня рождения доктора исторических наук, профессора, Заслуженного работника высшей школы Казахстана, участника ВОВ **Кадыра Жаманбаевича Жаманбаева**

18 - 100 лет (1924-2000) со дня рождения Народного писателя Казахстана, переводчика **Мориса Давыдовича Симашко**

20 - 110 лет (1914-1973) со дня рождения оперного певца, Народного артиста Казахстана, лауреата государственной премии СССР **Ануарбека Бейсембаевича Умбетбаева**

22 - 630 лет (1394-1449) со дня рождения выдающегося математика, астронома, просветителя, поэта, общественного деятеля Средней Азии **Улыкбека Мухаммеда Тарагай**

25 - 90 лет (1934) со дня рождения писателя **Калаубека Кудайбергеновича Турсункулова**

31 - 105 лет (1919-1942) со дня рождения Героя Советского Союза **Нуркена Абдирова**

АПРЕЛЬ

1 – 85 лет (1939) со дня рождения писателя, историка-этнографа, Заслуженного деятеля Казахстана, члена Союза писателей Казахстана **Койшыгара Салгараулы**

1 – 85 лет (1939) со дня рождения писателя, журналиста, члена Союза писателей Казахстана, Заслуженного деятеля Казахстана **Когабая Сарсекеева**

4 - 130 лет (1894-1938) со дня рождения революционного деятеля **Мухамедгали Койшибаевича Татимова**

8 - 85 лет (1939-2006) со дня рождения писателя, члена Союза писателей Казахстана, главного редактора журнала «Простор» (1985-1992, 1995-1999) **Геннадия Ивановича Толмачева**

12 - 85 лет (1939) со дня рождения поэта, члена Союза писателей Казахстана **Кенесжана Шалкарулы**

14 - 85 лет (1939) со дня рождения журналиста, писателя, члена Союза писателей Казахстана **Алмамбета Алишева**

- 15** - 110 лет (1914-2000) со дня рождения Народного писателя Казахстана **Зии Ибадатовича Самади**
- 15** - 95 лет (1929-1995) со дня рождения писателя-сатирика, журналиста, переводчика, члена Союза писателей Казахстана **Балгабека Кыдырбекулы**
- 20** - 100 лет (1924-1944) со дня рождения Героя Советского Союза **Алии Молдагуловой**
- 23** - 65 лет (1959-2003) со дня рождения доктора исторических наук, ученого-обществоведа **Газиза Оразевича Батырбекова**
- 25** - 75 лет (1949-1996) со дня рождения композитора, Заслуженного деятеля искусств Казахстана **Тлеса Шамгонулы Кажгалиева**

МАЙ

- 1** - 130 лет (1894-1937) со дня рождения поэта, общественного деятеля, педагога **Ильяс Жансугурова**
- 1** - 85 лет (1939-1984) со дня рождения писателя, члена Союза писателей Казахстана **Карауылбека Казиева**
- 3** - 120 лет (1904-1926) со дня рождения поэтессы **Шолпан Иманбаевой**
- 6** - 80 лет (1939) со дня рождения писателя, члена Союза писателей Казахстана **Али Апековича Ыскабаева**
- 8** - 115 лет (1909-1983) со дня рождения языковеда, преподавателя вуза, Заслуженного работника высшей школы Казахстана, участника ВОВ **Хайруллы Хабибуловича Махмудова**
- 9** - 115 лет (1909-1995) со дня рождения кинооператора, кинорежиссера, Народного артиста Казахстана **Искандера Мухамеджановича Тынышбаева**
- 10** - 95 лет (1929-1989) со дня рождения писателя, государственного деятеля, члена Союза писателей Казахстана **Какимжана Казыбаева**
- 10** - 95 лет (1929-1970) со дня рождения писателя, переводчика, члена Союза писателей Казахстана **Баймухамбета Токтарова**
- 10** - 85 лет (1939-2010) со дня рождения поэта, члена Союза писателей Казахстана **Владимира Георгиевича Шестерикова**
- 12** - 145 лет (1879-1937) со дня рождения общественного деятеля, педагога, этнографа, первого инженера казаха железных дорог **Мухамеджана Тынышбаева**
- 12** - 100 лет (1924-2000) со дня рождения акына, первого председателя Союза акынов Казахстана **Кокена Шакеева**
- 12** - 90 лет (1934) со дня создания **Семипалатинского музыкально-драматического театра имени Абая**
- 15** - 90 лет (1934-1994) со дня рождения поэта, переводчика, члена Союза писателей Казахстана **Саги Жиенбаева**
- 18** - 85 лет (1939) со дня рождения писательницы, члена Союза писателей Казахстана **Камилы Кудабоевой**
- 20** - 95 лет (1929-1991) со дня рождения актера, кинорежиссера, Народного артиста Казахстана **Тураша Ибраева**
- 20** - 85 лет (1939-2016) со дня рождения писателя, поэта, филолога-востоковеда, доктора филологических наук, члена Союза писателей Казахстана **Утегена Кумисбаевича Кумисбаева**

- 20** - 95 лет (1929-2000) со дня рождения писателя, переводчика, члена Союза писателей Казахстана **Хайдоллы Абдрахмановича Тлемисова**
- 25** - 100 лет (1924-2013) со дня рождения государственного деятеля, первого министра обороны РК (1992-1995), Героя Советского Союза, Народного Героя Казахстана **Сагадата Кожаметовича Нурмагамбетова**
- 26** – 75 лет (1949) со дня рождения публициста, писателя, члена Союза писателей Казахстана **Утепбергена Алимгереева**
- 29** – 110 лет (1914-1983) со дня рождения педагога, Заслуженного учителя Казахстана, Героя Социалистического Труда, Отличника просвещения СССР и Казахстана **Жакни Шайжунусова**

ИЮНЬ

- 1** – 85 лет (1939-1990) со дня рождения кюйши, Народной артистки РК **Бакыт Токсанбаевны Карабалиной**
- 2** – 140 лет (1884-1953) со дня рождения государственного и общественного деятеля **Алиби Тогжановича Джангильдина**
- 2** – 90 лет (1934-2012) со дня рождения тюрколога, доктора филологических наук, профессора **Алтая Сарсеновича Аманжолова**
- 9** – 200 лет (1824) со дня основания города **Кокшетау**
- 10** – 95 лет (1929) со дня рождения писателя, переводчика, члена Союза писателей Казахстана **Нургазы Шакеева**
- 12** – 95 лет (1929-1990) со дня рождения поэта, члена Союза писателей Казахстана **Изима Бакниязова**
- 12** – 95 лет (1929-2001) со дня рождения писателя, переводчика, журналиста, члена Союза писателей Казахстана **Байузака Рахимовича Кожобека**
- 12** – 90 лет (1934) со дня открытия **I съезда писателей Казахстана**
- 13** – 75 лет (1949) со дня рождения писателя, доктора филологических наук, профессора, члена Союза писателей Казахстана **Какена Хамзаевича Камзина**
- 13** - 75 лет (1949) со дня рождения поэта, члена Союза писателей Казахстана **Александра Шмидта**
- 15** – 105 лет (1919-2015) со дня рождения журналиста, писателя, члена Союза журналистов Казахстана, члена Союза писателей Казахстана **Саламата Хайдарова**
- 15** – 95 лет (1929-1991) со дня рождения ученого-уйгуроведа, доктора филологических наук, профессора, члена-корреспондента АН РК **Гожахмета Садвакасовича Садвакасова**
- 16** – 105 лет (1919-2007) со дня рождения певицы, Народной артистки Казахстана **Ольги Давыдовны Андреевой**
- 18** – 85 лет (1939) со дня рождения писателя, переводчика, члена Союза писателей Казахстана **Толека Глеуханова**
- 19** – 140 лет (1884-1976) со дня рождения певца, композитора, Народного акына Казахстана **Кенена Азербаетова**
- 20** – 85 лет (1939) со дня рождения писателя, члена Союза писателей Казахстана **Бориса Васильевича Щербаква**
- 25** – 90 лет (1934) со дня организации Казахского государственного **оркестра народных инструментов имени Курмангазы**

26 – 95 лет (1929) со дня рождения доктора педагогических наук, старейшего работника системы образования Республики Казахстан **Сергазы Калиевича Калиева**
29 – 75 лет (1949) со дня рождения прозаика, журналиста, члена Союза журналистов Казахстана, члена Союза писателей Казахстана **Ханбиби Есенкаракызы**

ИЮЛЬ

12 – 130 лет (1894-1988) со дня рождения писателя, переводчика, литературоведа **Николая Раевского**

15 – 80 лет (1944) со дня рождения ученого, доктора исторических наук **Сагымбая Кабашевича Козыбаева**

22 – 85 лет (1939) со дня рождения эстрадного певца, Народного артиста РК **Лаки (Пантелея) Константиновича Кесоглу**

АВГУСТ

7 - 115 лет (1909-1957) со дня рождения поэта, журналиста, переводчика **Павла Николаевича Кузнецова**

9 - 75 лет (1949) со дня рождения поэта, публициста, сатирика, члена Союза писателей Казахстана **Хасена Кожы-Ахмета**

10 - 75 лет (1949) со дня рождения поэта, главного редактора журналов «Қазақ тілі және әдебиет», «Ұлағат» (1989-1991) **Зернебека Шильдебаева**

15 - 85 лет (1939-2008) со дня рождения писателя, литературного критика, члена Союза писателей Казахстана **Виктора Владимировича Бадикова**

15 - 80 лет (1944) со дня открытия **Казахского государственного женского педагогического института (ныне Казахский национальный женский педагогический университет)**

17 - 100 лет (1924-2020) со дня рождения ученого-языковеда, лингвиста, доктора филологических наук, профессора, академика, Заслуженного деятеля науки Казахстана **Рабиги Галиевны Сыздыковой**

23 - 80 лет (1944) со дня рождения поэтессы, общественного деятеля, члена Союза писателей Казахстана, Заслуженного деятеля Казахстана **Акуштап Бактыгереевой**

25 - 105 лет (1919-1987) со дня рождения писателя, Заслуженного работника культуры Казахстана **Олега Мацкевича**

26 - 100 лет (1924-2012) со дня рождения писателя, ученого-филолога, профессора, члена Союза писателей Казахстана **Хасена Адибаева**

28 - 120 лет (1904-1977) со дня рождения певца, Народного артиста Казахстана **Жусупбека Елебекова**

31 - 120 лет (1904-1998) со дня рождения писателя, литературоведа, критика, переводчика, доктора филологических наук **Зои Сергеевны Кедринной**

СЕНТЯБРЬ

5 - 100 лет (1924-1991) со дня рождения композитора, Народного артиста Казахстана **Сыдыка Мухамеджанова**

9 - 105 лет (1919-1989) со дня рождения кинорежиссера, Заслуженного деятеля искусств Казахстана **Игоря Николаевича Верещагина**

9 - 85 лет (1939) со дня рождения поэта, члена Союза писателей Казахстана **Шарипбая Медетбаева**

10 - 130 лет (1894-1939) со дня рождения просветителя, педагога, государственного и общественного деятеля, Народного комиссара просвещения **Султанбека Кожанова**

12 - 115 лет (1909-1976) со дня рождения первого казахского архитектора, основателя архитектурной школы Казахстана, Заслуженного строителя Казахстана **Толеу Кулкамановича Басенова**

16 - 85 лет (1939-2013) со дня рождения писателя, кинодраматурга, киноактера, общественного деятеля, члена Союза писателей Казахстана **Сатимжана Камзиевича Санбаева**

17 - 130 лет (1894-1942) со дня рождения педагога-просветителя, общественного деятеля, ученого-литературоведа, Народного комиссара просвещения КазАССР **Нугмана Сарсеновича Манаева**

17 - 95 лет (1929) со дня рождения ученого-языковеда, доктора филологических наук, профессора **Габдоллы Калиева**

21 - 120 лет (1904-2000) со дня рождения актера, Народного артиста Казахстана **Капана Ураловича Бадырова**

22 - 90 лет (1934) со дня открытия **Казахского национального технического университета имени К. Сатпаева (ныне Сатпаев университет)**

24 - 90 лет (1934) со дня открытия **Уйгурского музыкально-драматического театра (ныне Государственный республиканский уйгурский театр музыкальной комедии имени К. Кужамьярова)**

Сентябрь - 90 лет (1934) со дня создания **Шымкентского академического театра драмы имени Ж. Шанина**

ОКТЯБРЬ

3 - 85 лет (1939-2015) со дня рождения писателя, члена Союза писателей Казахстана **Алдиохана Калдыбаева**

4 - 120 лет (1904-1987) со дня рождения писателя, литературоведа, переводчика, доктора филологических наук, профессора, главного редактора Казахского государственного литературного издательства (1941-1944) **Бейсембая Кенжебаева**

5 - 100 лет (1924-1988) со дня рождения писателя-сатирика, члена Союза писателей Казахстана **Шоны Смаханулы**

10 - 85 лет (1939-2008) со дня рождения поэта, писателя, переводчика, члена Союза писателей Казахстана **Шаймергена Алдибекулы**

11 - 90 лет (1934) со дня рождения экономиста, доктора экономических наук, профессора, Заслуженного деятеля науки РК **Аманжол Кошановича Кошанова**

13 - 100 лет (1924-1991) со дня рождения писателя, поэта, сценариста, члена Союза писателей Казахстана **Бердибека Ыдырысовича Сокпакбаева**

- 13** - 75 лет (1949) со дня рождения пианистки, Народной артистки Казахстана **Гульжамилы Ыксанкызы Кадырбековой**
- 14** – 85 лет (1939) со дня образования **Акмолинской области**
- 15** - 130 лет (1894-1938) со дня рождения поэта, государственного деятеля, основателя Союза писателей Казахстана **Сакена Сейфуллаевича Сейфуллина**
- 15** - 85 лет (1939) со дня рождения писателя, поэта, члена Союза писателей Казахстана **Абена Дауренбекова**
- 16** - 90 лет (1934) со дня создания **Семипалатинского русского драматического театра (ныне Государственный русский драматический театр имени Ф. М. Достоевского)**
- 18** - 100 лет (1924) со дня рождения писателя, члена Союза писателей Казахстана **Мухамеджана Дузенова**
- 19** - 100 лет (1924-1988) со дня рождения ветерана ВОВ, Халық Қаһарманы **Рахимжана Кошкарбаева**
- 21** - 35 лет (1989) со дня создания **Международного общества «Қазақ тілі»**
- 22** - 100 лет (1924-2022) со дня рождения писателя, переводчика, Народного писателя Казахстана, члена Союза писателей Казахстана **Абджималия Каримовича Нурпеисова**
- 23** - 95 лет (1929-2017) со дня рождения хорового дирижера, педагога, Народного артиста РК **Анатолія Васильевича Молодова**
- 27** - 105 лет (1919-1975) со дня рождения актрисы, Народной артистки Казахстана **Тамары Ивановны Кучиной**
- 28** - 90 лет (1934-2015) со дня рождения писателя, переводчика, литературоведа, члена Союза писателей Казахстана **Герольда Карловича Бельгера**
- Октябрь** - 105 лет (1919) со дня создания **Костанайского областного историко-краеведческого музея**

НОЯБРЬ

- 3** - 85 лет (1939) со дня создания **Союза композиторов Казахстана**
- 7** - 90 лет (1934) со дня постановки **оперы «Кыз Жибек»**
- 11** - 100 лет (1924-1986) со дня рождения писателя, поэта, переводчика, члена Союза писателей Казахстана **Берхаира Салимовича Аманшина**
- 14** – 80 лет (1944) со дня открытия **Казахского государственного института физкультуры (ныне Казахская академия спорта и туризма)**
- 15** – 155 лет (1869-1930) со дня рождения русского путешественника, исследователя Средней Азии **Василия Владимировича Бартольда**
- 15** - 130 лет (1894-1939) со дня рождения писателя, поэта, драматурга **Беймбета Жармагамбетовича Майлина**
- 15** - 95 лет (1929) со дня рождения доктора педагогических наук, профессора, академика НАН РК **Ажеса Петровича Сейтешева**
- 20** - 85 лет (1939) со дня рождения поэтессы, члена Союза писателей Казахстана **Магираш Аппазовны Сариковой**
- 22** - 110 лет (1914-1986) со дня рождения художника театра и кино, сценариста, Заслуженного деятеля искусств Казахстана **Кулахмета Конгырходжаевича Ходжикова**

23 - 75 лет (1949) со дня рождения поэтессы, члена Союза писателей Казахстана **Зайды Елгондиновой**

ДЕКАБРЬ

2 - 95 лет (1929-1994) со дня рождения писателя, члена Союза писателей Казахстана **Каратая Куттыбаева**

6 - 85 лет (1939-2015) со дня рождения писателя, общественного и политического деятеля РК, Народного писателя Казахстана, члена Союза писателей Казахстана, Заслуженного деятеля культуры Казахстана, Героя Труда Казахстана **Абиша Кекильбаева**

9 - 115 лет (1909-1983) со дня рождения ученого-историка, профессора, академика, участника ВОВ **Акая Нусупбековича Нусупбекова**

12 - 95 лет (1929-2011) со дня рождения актера театра и кино, Народного артиста Казахстана, Заслуженного артиста Казахстана **Касыма Абеновича Жакибаева**

13 - 100 лет (1924-2019) со дня рождения языковеда-тюрколога, академика АН Казахстана, участника ВОВ **Абдуали Туганбаевича Кайдарова**

15 - 100 лет (1924) со дня рождения языковеда-тюрколога, профессора, педагога **Азизы Нурмахановны Нурмахановой**

15 - 95 лет (1929-2013) со дня рождения художника-живописца, художника театра, актрисы, Народного художника Казахстана, Заслуженного деятеля искусств Казахстана **Гульрайс Мансуровны Исмаиловой**

16 - 95 лет (1929) со дня рождения певицы, актрисы, педагога, Героя Социалистического Труда, Народной артистки Казахстана **Бибикуль Ахметовны Тулегеновой**

17 - 105 лет (1919) со дня выхода в свет газеты «Егемен Қазақстан»

19 - 125 лет (1899-1938) со дня рождения ученого-тюрколога, профессора **Кудайбергена Куановича Жубанова**

20 - 100 лет (1924-1976) со дня рождения ученого-педагога, доктора педагогических наук, профессора **Картбая Бекеновича Бержанова**

21 - 95 лет (1929-2008) со дня рождения поэта, писателя, члена Союза писателей Казахстана **Окима Жайлауова**

24 - 85 лет (1939-1999) со дня рождения поэта, члена Союза писателей Казахстана **Совета Разаева**

25 - 85 лет (1939-2014) со дня рождения поэта, общественного деятеля, Народного писателя Казахстана, члена Союза писателей Казахстана **Фаризы Онгарсыновой**

26 - 130 лет (1894-1943) со дня рождения политического и общественного деятеля, участника национально-освободительного восстания народов Центральной Азии, дипломата **Турара Рыскулова**

29 - 95 лет (1929-2000) со дня рождения поэта, члена Союза писателей Казахстана **Кулян Алпысбаевны Шилдебаевой**

31 - 105 лет (1919-2012) со дня рождения поэта, переводчика, члена Союза писателей Казахстана **Норы Густавовны Пфедфер**

ДАТЫ, ЧИСЛО И МЕСЯЦ КОТОРЫХ НЕ УСТАНОВЛЕННЫ

- 995 лет (1029-1101) со дня рождения ученого-филолога **Махмуда Кашгари**
- 930 лет (1094-1116) со дня рождения ученого, просветителя, поэта, философа **Ахмеда Яссауи**
- 525 лет (1499-1551) со дня рождения историка, полководца, этнографа **Мухаммеда Хайдара Дулати**
- 410 лет (1614) со дня основания г. **Уральска**
- 380 лет (1644-1700) со дня рождения государственного деятеля **Айтеке би Байбекулы**
- 315 лет (1709-1786) со дня рождения батыра, би **Сенкибая Оразгулулы**
- 315 лет (1709-1783) со дня рождения батыра **Олжабая Толыбайулы**
- 290 лет (1734-1817) со дня рождения акына, батыра **Жанкиси Кошекулы**
- 265 лет (1759-1809) со дня рождения хана Младшего жуза (1805-1809), государственного деятеля, дипломата **Жанторе Айшуакулы**
- 230 лет (1794) со дня основания г. **Ридера**
- 220 лет (1804-1846) со дня рождения акына **Махамбета Утемисова**
- 200 лет (1824) со дня основания г. **Каркаралинска**
- 190 лет (1834-1897) со дня рождения поэта **Биржан-сала Кожажулова**
- 190 лет (1834) со дня основания г. **Актау**
- 170 лет (1854-1921) со дня рождения кюйши, композитора **Казангапа Тлепбергеноулы**
- 165 лет (1759-1922) со дня рождения участника национально-освободительного движения, поэта **Мурсалима Бектенулы**
- 165 лет (1859-1919) со дня рождения поэта, просветителя **Нуржана Наушабайулы**
- 165 лет (1859-1918) со дня рождения поэта **Нарманбета Орманбегулы**
- 160 лет (1864-1919) со дня рождения прославленного борца (палуана), певца, композитора, акына **Балуана Шолака (Нурмагамбет Баймырзаулы)**
- 155 лет (1869) со дня основания г. **Актобе**
- 140 лет (1884-1957) со дня рождения поэта **Тумена Балтабайулы**
- 140 лет (1884-1953) со дня рождения архитектора **Серали Еманулы**
- 140 лет (1884-1937) со дня рождения писателя, драматурга, педагога **Таира Жомартбаева**
- 140 лет (1884-1946) со дня рождения жыршы-акына **Орынбая Тайманова**
- 140 лет (1884-1961) со дня рождения писателя, драматурга, фольклориста, члена Союза писателей Казахстана **Ракметжана Сарсенбаевича Малабаева**
- 140 лет (1884-1935) со дня рождения поэта, журналиста **Мухаметсалима Абдрахмановича Кашимова**
- 135 лет (1889-1938) со дня рождения политического и общественного деятеля **Санжара Асфендиярова**
- 135 лет (1889-1938) со дня рождения государственного и общественного деятеля **Нугымана Залиева**
- 130 лет (1894-1938) со дня рождения педагога-просветителя, литературоведа, историка **Телжана Шонанова**
- 130 лет (1894-1935) со дня рождения общественного деятеля, переводчика **Ахмета Баржаксина**
- 125 лет (1899-1938) со дня рождения государственного и общественного деятеля **Ораза Жанузаковича Исаева**

120 лет (1907-1969) со дня рождения поэта, драматурга, члена Союза писателей Казахстана **Нигмета Баймухамедова**

120 лет (1904-1970) со дня рождения кюйши, акына, композитора, Заслуженного деятеля искусств Казахстана **Мурата Ускенбаева**

120 лет (1904-1942) со дня рождения артиста, домбриста, кюйши, Заслуженного артиста Казахстана **Окапа Кабигожина**

120 лет (1904-1970) со дня рождения поэта, члена Союза писателей Казахстана **Жумабая Жакупова**

115 лет (1909-1938) со дня рождения первого геолога казаха **Мардана Ногметовича Азербоева**

115 лет (1909-1982) со дня рождения государственного деятеля Казахстана **Данияла Керимбаевича Керимбаева**

110 лет (1914-1996) со дня рождения первого ректора КазЖенПИ (1945-1959), отличника народного образования РК, Заслуженного учителя Казахстана **Турсун Мурзабековны Мурзабековой**

105 лет (1919-1952) со дня рождения домбриста, кюйши-композитора, Заслуженного артиста Казахстана **Темирбека Ахметова**

105 лет (1919-2004) со дня рождения государственного и общественного деятеля **Турганбека Катаевича Катаева**

95 лет (1929-1981) со дня рождения писателя, члена Союза писателей Казахстана **Саида Максатулы Баязитова**

90 лет (1934) со дня открытия **Актюбинского русского драматического театра**

90 лет (1934) со дня организации **Союза писателей Казахстана**

85 лет (1939-2022) со дня рождения поэта, члена Союза писателей Казахстана **Кажытая Ильясулы**

80 лет (1944) со дня выхода в свет журнала «Вестник Национальной Академии наук Казахской ССР»

80 лет (1944) со дня открытия **Казахской Национальной консерватории имени Курмангазы**

50 лет (1969) со дня выхода в свет журнала «Жалын»

20 лет (2004) со дня введения **Единого Национального тестирования (ЕНТ)**

УКАЗАТЕЛЬ ЮБИЛЕЙНЫХ ДАТ ЗАРУБЕЖНЫХ ДЕЯТЕЛЕЙ НАУКИ, ИСКУССТВА И ЛИТЕРАТУРЫ НА 2024 ГОД

ЯНВАРЬ

- 1** - 105 лет (1919-2017) со дня рождения российского писателя **Даниила Александровича Гранина**
- 1** - 105 лет (1919-1999) со дня рождения российского актера, режиссера **Игоря Петровича Владимирова**
- 1** - 105 лет (1919-2010) со дня рождения американского писателя **Джерома Дэвида Сэлинджера**
- 1** - 25 лет (1999) со дня введения **валюты – евро**
- 2** - 190 лет (1834-1882) со дня рождения русского художника **Василия Григорьевича Перова**
- 4** - 215 лет (1809-1852) со дня рождения французского тифлопедагога **Луи Брайля**
- 4** - 90 лет (1934) со дня рождения российского художника, скульптора **Зураба Константиновича Церетели**
- 7** - 125 лет (1899-1979) со дня рождения русского поэта **Степана Петровича Щипачева**
- 9** - 100 лет (1924-1990) со дня рождения российского и армянского кинорежиссера **Сергея Иосифовича Параджанова**
- 16** - 90 лет (1934-2021) со дня рождения российского актера театра и кино **Василия Семеновича Ланового**
- 18** - 335 лет (1689-1755) со дня рождения французского философа, писателя **Шарля Луи де Монтескье**
- 18** - 120 лет (1904-1975) со дня рождения российского актера театра и кино **Бориса Андреевича Бабочкина**
- 19** - 215 лет (1809-1849) со дня рождения американского писателя **Эдгара Аллана По**
- 19** - 185 лет (1839-1906) со дня рождения французского художника **Поля Сезанна**
- 21** – 80 лет (1944) со дня рождения российского и американского киноактера, режиссера **Родиона Нахапетова**
- 22** – 295 лет (1729-1781) со дня рождения немецкого писателя **Готхольда Эфраима Лессинга**
- 22** – 120 лет (1904-1941) со дня рождения русского писателя **Аркадия Петровича Гайдара**
- 25** – 265 лет (1759-1796) со дня рождения шотландского поэта **Роберта Бернса**
- 25** – 150 лет (1874-1965) со дня рождения английского писателя **Уильяма Сомерсета Моэма**
- 27** – 145 лет (1879-1950) со дня рождения русского писателя **Павла Петровича Бажова**
- 27** – 80 лет (1944) со дня **снятия блокады Ленинграда**
- 31** – 100 лет (1924-1994) со дня рождения грузинского кинорежиссера **Тенгиза Евгеньевича Абуладзе**
- 31** – 100 лет (1924) **первой Конституции СССР**

ФЕВРАЛЬ

- 1 – 140 лет (1884-1937) со дня рождения русского писателя **Евгения Ивановича Замятина**
- 1 – 85 лет (1939-2009) со дня рождения российской балерины **Екатерины Сергеевны Максимова**
- 1 – 195 лет (1829-1884) со дня рождения немецкого зоолога **Альфреда Эдмунда Брема**
- 2 – 115 лет (1909-1969) со дня рождения русского поэта **Николая Ивановича Рыленкова**
- 2 – 90 лет (1934) со дня рождения грузинского кинорежиссера **Отара Давидовича Иоселиани**
- 3 – 215 лет (1809-1847) со дня рождения немецкого композитора **Феликса Мендельсона**
- 7 – 55 лет (1969) со времени основания **Института научной информации по общественным наукам (ИНИОН) РАН**
- 8 – 300 лет (1724) со дня основания **Российской Академии наук (РАН)**
- 8 – 190 лет (1834-1907) со дня рождения русского химика **Дмитрия Ивановича Менделеева**
- 8 – 75 лет (1949) со дня рождения российской актрисы театра и кино **Ирины Владимировны Муравьевой**
- 8 - 240 лет (1784) со дня основания крепости **Севастополь**
- 9 - 150 лет (1874-1940) со дня рождения театрального режиссера, актера, педагога **Всеволода Эмильевича Мейерхольда**
- 11 - 130 лет (1894-1959) со дня рождения русского писателя **Виталия Валентиновича Бианки**
- 11 – 95 лет (1929) со дня образования **Государства Ватикан**
- 12 - 215 лет (1809-1865) со дня рождения американского государственного деятеля **Авраама Линкольна**
- 12 - 215 лет (1809-1882) со дня рождения английского естествоиспытателя **Чарльза Дарвина**
- 13 - 255 лет (1769-1844) со дня рождения русского писателя и баснописца **Ивана Андреевича Крылова**
- 14 - 75 лет (1949-2001) со дня рождения российского актера кино **Николая Николаевича Еременко**
- 15 - 500 лет (1564-1642) со дня рождения итальянского ученого **Галилео Галилея**
- 15 - 35 лет (1989) со дня **вывода советских войск из Республики Афганистан**
- 19 - 200 лет (1824-1871) со дня рождения русского педагога **Константина Дмитриевича Ушинского**
- 19 - 85 лет (1939) со дня рождения российского и австрийского оперного певца **Владимира Андреевича Атлантова**
- 23 - 95 лет (1929-2008) со дня рождения Патриарха Московского и всея Руси **Алексия II**
- 23 - 90 лет (1934-2019) со дня рождения российского композитора **Евгения Павловича Крылатова**
- 23 - 80 лет (1944-2009) со дня рождения российского актера театра и кино **Олега Ивановича Янковского**

27 - 115 лет (1909-1968) со дня рождения композитора **Бориса Андреевича Мокроусова**

МАРТ

3 - 125 лет (1899-1960) со дня рождения русского писателя **Юрия Карловича Олеши**

3 - 95 лет (1929-2018) со дня рождения российской писательницы **Ирины Петровны Токмаковой**

5 - 105 лет (1919-1959) со дня рождения русского поэта **Алексея Ивановича Фатьянова**

6 - 405 лет (1619-1655) со дня рождения французского писателя **Сирано де Бержерака**

6 - 85 лет (1929-2016) со дня рождения российского писателя, поэта, журналиста, общественного деятеля **Фазиля Абдуловича Искандера**

6 - 100 лет (1924-1993) со дня рождения японского писателя **Абэ Кобо**

9 - 570 лет (1454-1512) со дня рождения итальянского мореплавателя **Америго Веспуччи**

9 - 210 лет (1814-1861) со дня рождения украинского писателя и поэта **Тараса Григорьевича Шевченко**

9 - 90 лет (1934-1968) со дня рождения летчика-космонавта **Юрия Алексеевича Гагарина**

9 - 90 лет (1934-2015) со дня рождения молдавского актера **Михая Ермолаевича Волонтира**

14 - 220 лет (1804-1849) со дня рождения австрийского композитора **Иоганна Штрауса**

14 - 145 лет (1879-1955) со дня рождения немецкого физика **Альберта Эйнштейна**

15 - 100 лет (1924-2020) со дня рождения русского писателя **Юрия Васильевича Бондарева**

15 - 100 лет (1924-1999) со дня рождения российского актера **Владимира Яковлевича Самойлова**

16 - 280 лет (1744-1817) со дня рождения историка **Алексея Ивановича Мусина-Пушкина**

16 - 165 лет (1859-1906) со дня рождения физика, изобретателя **Александра Степановича Попова**

16 - 140 лет (1884-1942) со дня рождения писателя **Александра Романовича Беляева**

18 - 150 лет (1874-1948) со дня рождения философа **Николая Александровича Бердяева**

18 - 180 лет (1844-1908) со дня рождения композитора **Николая Андреевича Римского-Корсакова**

19 - 100 лет (1924-2002) со дня рождения российского кинорежиссера **Льва Александровича Кулиджанова**

21 - 185 лет (1839-1881) со дня рождения русского композитора **Модеста Петровича Мусоргского**

21 - 135 лет (1889-1957) со дня рождения русского артиста, поэта, композитора **Александра Николаевича Вертинского**

22 - 425 лет (1599-1641) со дня рождения фламандского художника **Антониса Ван Дейка**

23 - 275 лет (1749-1827) со дня рождения французского математика **Пьера-Симона Лапласа**

АПРЕЛЬ

- 1 – 215 лет (1809-1852) со дня рождения украинского и русского писателя **Николая Васильевича Гоголя**
- 3 – 280 лет (1744-1792) со дня рождения русского драматурга, поэта **Дениса Ивановича Фонвизина**
- 3 – 100 лет (1924-2004) со дня рождения американского актера **Марлона Брандо**
- 5 – 130 лет (1894-1939) со дня рождения русского актера **Бориса Васильевича Щукина**
- 6 – 95 лет (1929-1996) со дня рождения российского композитора **Эдисона Васильевича Денисова**
- 7 – 85 лет (1939) со дня рождения американского кинорежиссера **Фрэнсиса Форда Коппола**
- 10 – 105 лет (1919-1983) со дня рождения русского дирижера **Юрия Васильевича Силантьева**
- 12 – 185 лет (1839-1888) со дня рождения русского путешественника, географа **Николая Михайловича Пржевальского**
- 12 – 75 лет (1949) со дня рождения российского дрессировщика, клоуна **Юрия Дмитриевича Куклачева**
- 12 – 90 лет (1934-2007) со дня рождения российской дрессировщицы **Нatalьи Юрьевны Дуровой**
- 15 – 130 лет (1894-1971) со дня рождения советского государственного деятеля **Никиты Сергеевича Хрущева**
- 15 – 85 лет (1939) со дня рождения итальянской актрисы **Клаудии Кардинале**
- 15 – 75 лет (1949) со дня рождения российской эстрадной певицы **Аллы Борисовны Пугачевой**
- 16 – 180 лет (1844-1924) со дня рождения французского писателя **Анатolia Франса**
- 16 – 175 лет (1849) со дня открытия **Большого Кремлевского дворца**
- 16 – 135 лет (1889-1977) со дня рождения американского актера **Чарльза Чаплина**
- 21 - 160 лет (1864-1920) со дня рождения немецкого социолога **Макса Вебера**
- 22 - 120 лет (1909-1984) со дня рождения русского писателя **Вадима Михайловича Кожевникова**
- 22 - 300 лет (1724-1804) со дня рождения немецкого философа **Иммануила Канта**
- 22 - 125 лет (1899-1977) со дня рождения русского и американского писателя **Владимира Владимировича Набокова**
- 26 - 500 лет (1564-1616) со дня рождения английского драматурга, поэта **Уильяма Шекспира**
- 26 - 85 лет (1939-1978) со дня рождения российского актера театра и кино **Владислава Вацлавовича Дворжецкого**
- 28 - 100 лет (1924-2014) со дня рождения литовского актера **Донатаса Баниониса**
- 29 - 125 лет (1899-1974) со дня рождения американского композитора, пианиста **Дюка Эллингтона**

МАЙ

- 1 - 100 лет (1924-2001) со дня рождения русского писателя **Виктора Петровича Астафьева**
- 2 - 295 лет (1729-1796) со дня рождения российской императрицы **Екатерины II**

- 2** - 165 лет (1859-1927) со дня рождения английского писателя **Джерома Клапки Джерома**
- 3** - 555 лет (1469-1527) со дня рождения итальянского политического деятеля **Николло Макиавелли**
- 4** - 110 лет (1914-1990) со дня рождения российского композитора **Марка Григорьевича Фрадкина**
- 4** - 90 лет (1934-2014) со дня рождения российской киноактрисы **Татьяны Евгеньевны Самойловой**
- 4** - 95 лет (1929-1993) со дня рождения американской киноактрисы **Одри Хепберн**
- 7** - 105 лет (1919-1986) со дня рождения русского поэта **Бориса Абрамовича Слуцкого**
- 9** - 165 лет (1859-1931) со дня рождения русского библиофила, библиографа **Василия Андреевича Верещагина**
- 9** - 100 лет (1924-1997) со дня рождения российского поэта **Булата Шалвовича Окуджавы**
- 9** - 100 лет (1924-1991) со дня рождения русской поэтессы **Юлии Владимировны Друниной**
- 11** - 160 лет (1864-1960) со дня рождения английской писательницы **Этель Лилиан Войнич**
- 11** - 120 лет (1904-1989) со дня рождения испанского художника **Сальвадора Дали**
- 12** - 115 лет (1909-1978) со дня рождения русского писателя **Юрия Осиповича Домбровского**
- 15** - 165 лет (1859-1906) со дня рождения французского физика **Пьера Кюри**
- 18** - 155 лет (1869-1937) со дня рождения дагестанского поэта **Сулеймана Стальского**
- 20** - 225 лет (1799-1850) со дня рождения французского писателя **Оноре де Бальзака**
- 20** - 125 лет (1899-1969) со дня рождения русского художника **Александра Александровича Дейнеки**
- 20** - 105 лет (1919-1942) со дня рождения русского поэта **Николая Петровича Майорова**
- 21** - 90 лет (1934) со дня рождения российского кинорежиссера **Глеба Анатольевича Панфилова**
- 21** - 100 лет (1924-2013) со дня рождения российского писателя **Бориса Львовича Васильева**
- 22** - 165 лет (1859-1930) со дня рождения английского писателя **Артура Конан-Дойла**
- 22** - 100 лет (1924-2022) со дня рождения французского певца **Шарля Азнавура**
- 28** - 245 лет (1779-1852) со дня рождения английского поэта **Томаса Мура**
- 31** - 125 лет (1899-1994) со дня рождения российского писателя **Леонида Максимовича Леонова**

ИЮНЬ

- 1** - 220 лет (1804-1857) со дня рождения русского композитора **Михаила Ивановича Глинки**
- 1** - 180 лет (1844-1927) со дня рождения русского художника **Василия Дмитриевича Поленова**
- 2** - 120 лет (1904-1965) со дня рождения русского писателя, переводчика **Николая Корнеевича Чуковского**
- 6** - 425 лет (1599-1660) со дня рождения испанского художника **Диего Веласкеса**

6 - 225 лет (1799-1837) со дня рождения русского поэта **Александра Сергеевича Пушкина**
6 - 120 лет (1904-1992) со дня рождения русской актрисы **Татьяны Ивановны Пельтцер**
6 - 95 лет (1929-2002) со дня рождения русского писателя **Виктора Викторовича Конецкого**
10 - 95 лет (1929-2009) со дня рождения русской певицы **Людмилы Георгиевны Зыкиной**
10 - 95 лет (1929-2021) со дня рождения российского ученого-кардиолога **Евгения Ивановича Чазова**
14 - 100 лет (1924-1997) со дня рождения русского писателя **Владимира Алексеевича Солоухина**
15 - 85 лет (1939) со дня рождения российского писателя **Анатолия Андреевича Кима**
19 - 100 лет (1924-2003) со дня рождения белорусского писателя **Василия Владимировича Быкова**
20 - 205 лет (1819-1880) со дня рождения французского композитора **Жака Оффенбаха**
21 - 160 лет (1864-1927) со дня рождения русского собирателя и исполнителя русских народных песен **Митрофана Ефимовича Пятницкого**
23 - 135 лет (1889-1966) со дня рождения русской поэтессы **Анны Андреевны Ахматовой**
28 - 130 лет (1894-1976) со дня рождения российского кинорежиссера **Абрама Матвеевича Роома**
30 - 130 лет (1894-1977) со дня рождения российского режиссера, актера **Юрия Александровича Завадского**

ИЮЛЬ

1 - 310 лет (1714-1787) со дня рождения немецкого композитора **Кристофа Виллибальда Глюка**
1 - 220 лет (1804-1876) со дня рождения французской писательницы **Жорж Санд**
1 - 135 лет (1889-1953) со дня рождения русского скульптора **Веры Игнатьевны Мухиной**
1 - 90 лет (1934-2008) со дня рождения американского кинорежиссера **Сидни Поллака**
2 - 185 лет (1839-1915) со дня рождения русского художника **Константина Егоровича Маковского**
5 - 135 лет (1889-1963) со дня рождения французского поэта **Жана Кокто**
7 - 140 лет (1884-1958) со дня рождения немецкого писателя **Лиона Фейхтвангера**
7 - 85 лет (1939-2019) со дня рождения чешского эстрадного певца **Карела Готта**
7 - 315 лет (1709) со дня **Полтавской битвы**
10 - 150 лет (1874-1971) со дня рождения русского скульптора **Сергея Тимофеевича Коненкова**
10 - 135 лет (1889-1963) со дня рождения русского поэта **Николая Николаевича Асеева**
12 - 140 лет (1884-1920) со дня рождения итальянского художника **Амедео Модильяни**
12 - 120 лет (1904-1973) со дня рождения чилийского поэта **Пабло Неруды**
12 - 110 лет (1914-1965) со дня рождения русского актера **Петра Мартыновича Алейникова**

- 12** - 130 лет (1894-1940) со дня рождения российского писателя **Исаака Эммануиловича Бабеля**
- 15** - 105 лет (1919-1999) со дня рождения английской писательницы и философа **Айрис Мердок**
- 15** - 100 лет (1924-2000) со дня рождения чеченского танцора **Махмуда Алисултановича Эсамбаева**
- 19** - 190 лет (1834-1917) со дня рождения французского художника **Эдгара Дега**
- 19** - 135 лет (1889-1985) со дня рождения русского художника **Марка Захаровича Шагала**
- 19** - 90 лет (1934) со дня рождения российского актера **Александра Анатольевича Ширвиндта**
- 20** - 720 лет (1304-1374) со дня рождения итальянского поэта **Франческо Петрарки**
- 20** - 100 лет (1924-2011) со дня рождения российского кинорежиссера **Татьяны Михайловны Лиозновой**
- 21** - 125 лет (1899-1961) со дня рождения американского писателя **Эрнеста Хемингуэя**
- 21** - 95 лет (1929-1992) со дня рождения русского актера **Петра Ивановича Щербакова**
- 23** - 135 лет (1889-1974) со дня рождения русского художника **Юрия Павловича Анненкова**
- 24** - 135 лет (1889-1935) со дня рождения русского поэта **Николая Гавриловича Полетаева**
- 25** - 95 лет (1929-1974) со дня рождения русского писателя, актера, режиссера **Василия Макаровича Шукшина**
- 27** - 200 лет (1824-1895) со дня рождения французского писателя **Александра Дюма**
- 28** - 220 лет (1804-1872) со дня рождения немецкого философа **Людвига Андреаса Фейербаха**
- 31** - 110 лет (1914-1983) со дня рождения французского киноактера **Луи де Фюнеса**

АВГУСТ

- 1** - 205 лет (1819-1891) со дня рождения американского писателя **Германа Мелвилла**
- 1** - 110 лет (1914) со дня начала **Первой мировой войны**
- 3** - 100 лет (1924-2017) со дня рождения русского писателя **Анатолия Георгиевича Алексина**
- 5** - 180 лет (1844-1930) со дня рождения русского художника **Ильи Ефимовича Репина**
- 10** - 130 лет (1894-1958) со дня рождения русского писателя **Михаила Михайловича Зощенко**
- 10** - 95 лет (1929) со дня рождения российского актера **Олега Александровича Стриженова**
- 11** - 220 лет (1804-1869) со дня рождения русского писателя **Владимира Федоровича Одоевского**
- 13** - 195 лет (1829-1905) со дня рождения русского ученого-физиолога **Ивана Михайловича Сеченова**
- 13** - 125 лет (1899-1980) со дня рождения американского кинорежиссера **Альфреда Хичкока**
- 15** - 255 лет (1769-1821) со дня рождения французского императора **Наполеона Бонапарта**
- 16** - 90 лет (1934) со дня рождения французского актера **Пьера Ришара**

18 - 95 лет (1929-1979) со дня рождения русского писателя **Анатолия Васильевича Кузнецова**
18 - 185 лет (1839) со дня открытия **Пулковской обсерватории**
21 - 95 лет (1929-2008) со дня рождения латвийской актрисы **Виы Фрицевны Артмане**
21 - 90 лет (1934-2006) со дня рождения русского поэта **Геннадия Николаевича Айги**
22 - 150 лет (1874-1928) со дня рождения немецкого философа **Макса Шелера**
25 - 80 лет (1944-2021) со дня рождения российского кинорежиссера **Сергея Александровича Соловьева**
26 - 110 лет (1914-1984) со дня рождения аргентинского писателя **Хулио Кортасара**
28 - 275 лет (1749-1832) со дня рождения немецкого поэта **Иоганна Вольфганга фон Гете**
28 - 125 лет (1899-1951) со дня рождения русского писателя **Андрея Платоновича Платонова**
28 - 85 лет (1939-1995) со дня рождения российского актера **Владимира Сергеевича Ивашова**
28 - 75 лет (1949) со дня **испытания в СССР первой атомной бомбы**
30 - 90 лет (1934-1982) со дня рождения российского актера **Анатолия Алексеевича Солоницына**
31 - 275 лет (1749-1802) со дня рождения русского писателя, поэта, философа **Александра Николаевича Радищева**

СЕНТЯБРЬ

1 - 105 лет (1919) со дня основания **Всероссийского государственного института кинематографии имени С. А. Герасимова (ВГИК)**
1 - 85 лет (1939) со дня начала **Второй мировой войны**
2 - 80 лет (1944) со дня рождения российского актера **Александра Георгиевича Филиппенко**
4 - 95 лет (1929-2021) со дня рождения российской актрисы **Нины Николаевны Ургант**
8 - 105 лет (1919-1992) со дня рождения русской актрисы театра и кино **Людмилы Васильевны Целиковской**
10 - 130 лет (1894-1956) со дня рождения украинского кинорежиссера **Александра Петровича Довженко**
11 - 220 лет (1804-1838) со дня рождения русского поэта **Александра Ивановича Полежаева**
12 - 80 лет (1944) со дня рождения российского скрипача **Владимира Теодоровича Спивакова**
12 - 75 лет (1949) со дня рождения российской фигуристки **Ирины Константиновны Родной**
13 - 130 лет (1894-1953) со дня рождения польского поэта **Юлиана Тувима**
15 - 235 лет (1789-1851) со дня рождения американского писателя **Джеймса Фенимора Купера**
17 - 85 лет (1939-2021) со дня рождения российского актера, кинорежиссера **Владимира Валентиновича Меньшова**
19 - 110 лет (1914-2009) со дня рождения русского поэта **Виктора Федоровича Бокова**
19 - 90 лет (1934) со дня рождения итальянской киноактрисы **Софи Лорен**

21 - 200 лет (1824-1861) со дня рождения русского поэта **Ивана Саввича Никитина**
21 - 95 лет (1929-2022) со дня рождения русского писателя **Юза Алешковского**
26 - 175 лет (1849-1936) со дня рождения ученого-физиолога **Ивана Петровича Павлова**
26 - 90 лет (1934) со дня рождения российского актера театра и кино **Олега Валериановича Басилашвили**
27 - 130 лет (1894-1993) со дня рождения **русской писательницы Анастасии Ивановны Цветасвой**
28 - 90 лет (1934) со дня рождения французской киноактрисы **Бриджит Бардо**
29 - 120 лет (1904-1936) со дня рождения писателя **Николая Алексеевича Островского**
29 - 125 лет (1899-1993) со дня рождения кинодраматурга **Евгения Иосифовича Габриловича**

ОКТЯБРЬ

1 - 125 лет (1899-1983) со дня рождения русского поэта **Алексея Александровича Суркова**
1 - 75 лет (1949) со дня **провозглашения Китайской Народной Республики**
2 - 155 лет (1869-1948) со дня рождения индийского политического деятеля **Махатмы Ганди**
2 - 120 лет (1904-1991) со дня рождения английского писателя **Грэма Грина**
3 - 105 лет (1919-1981) со дня рождения русского поэта **Сергея Сергеевича Наровчатова**
6 - 110 лет (1914-2002) со дня рождения норвежского путешественника **Тура Хейердала**
6 - 135 лет (1889-1965) со дня рождения польской писательницы **Марии Домбровской**
9 - 150 лет (1874-1947) со дня рождения русского художника **Николая Константиновича Рериха**
10 - 140 лет (1884-1937) со дня рождения русского поэта **Николая Алексеевича Клюева**
10 - 115 лет (1909-2002) со дня рождения российского актера **Бруно Артуровича Фрейдлих**
11 - 155 лет (1869-1940) со дня рождения русского художника **Филиппа Андреевича Малявина**
11 - 130 лет (1894-1938) со дня рождения русского писателя **Бориса Андреевича Пильняка**
12 - 95 лет (1929-1998) со дня рождения российского актера, режиссера **Ролана Антоновича Быкова**
14 - 160 лет (1864-1925) со дня рождения польского писателя **Стефана Жеромского**
14 - 90 лет (1934-2011) со дня рождения российского актера, режиссера **Михаила Михайловича Козакова**
15 - 215 лет (1809-1842) со дня рождения русского поэта **Алексея Васильевича Кольцова**
15 - 210 лет (1814-1841) со дня рождения русского поэта **Михаила Юрьевича Лермонтова**

- 15** - 165 лет (1859-1906) со дня рождения осетинского поэта **Косты Левановича Хетагурова**
- 15** - 180 лет (1844-1900) со дня рождения немецкого философа **Фридриха Ницше**
- 15** - 135 лет (1889-1930) со дня основания **Русского библиографического общества**
- 16** - 170 лет (1854-1900) со дня рождения английского писателя **Оскара Уайльда**
- 17** - 90 лет (1934) со дня рождения английского детского писателя **Алана Гарнера**
- 18** - 130 лет (1894-1943) со дня рождения русского писателя **Юрия Николаевича Тынянова**
- 18** - 90 лет (1934-2003) со дня рождения русского писателя **Кира Булычева**
- 20** - 185 лет (1839-1900) со дня рождения русского книгоиздателя **Флорентия Федоровича Павленкова**
- 20** - 170 лет (1854-1891) со дня рождения французского поэта **Артюра Рембо**
- 20** - 165 лет (1859-1952) со дня рождения американского педагога **Джона Дьюи**
- 22** - 180 лет (1844-1923) со дня рождения французской актрисы **Сары Бернар**
- 22** - 95 лет (1929-1990) со дня рождения российского футболиста **Льва Ивановича Яшина**
- 24** - 125 лет (1899-1968) со дня рождения русского поэта **Ильи Львовича Сельвинского**
- 26** - 200 лет (1824) со дня открытия **Государственного академического Малого театра России**
- 27** - 125 лет (1899-1981) со дня рождения русского актера **Михаила Ивановича Жарова**
- 27** - 80 лет (1944-2018) со дня рождения российского актера **Николая Петровича Караченцова**
- 29** - 130 лет (1894-1958) со дня рождения русского поэта, писателя, переводчика **Георгия Владимировича Иванова**
- 29** - 95 лет (1929-2015) со дня рождения российского государственного деятеля **Евгения Максимовича Примакова**

НОЯБРЬ

- 2** - 325 лет (1699-1779) со дня рождения французского художника **Жана-Батиста Симеона Шардена**
- 3** - 275 лет (1749-1819) со дня рождения шотландского химика **Даниеля Резерфорда**
- 3** - 100 лет (1924-2020) со дня рождения русского писателя **Леонида Генриховича Зорина**
- 5** - 220 лет (1804) со времени основания **Казанского федерального университета**
- 5** - 90 лет (1934-2018) со дня рождения украинского кинорежиссера, Народной артистки Украины, актрисы, сценариста **Киры Георгиевны Муратовой**
- 7** - 145 лет (1879-1940) со дня рождения российского политического деятеля **Льва Давыдовича Троцкого**
- 8** - 160 лет (1864-1910) со дня рождения русской актрисы **Веры Федоровны Комиссаржевской**
- 8** - 95 лет (1929-1994) со дня рождения российского актера театра и кино **Олега Ивановича Борисова**
- 9** - 95 лет (1929) со дня рождения российского композитора **Александры Николаевны Пахмутовой**

10 - 265 лет (1759-1805) со дня рождения немецкого поэта **Фридриха Шиллера**

10 - 105 лет (1919-2013) со дня рождения российского конструктора стрелкового оружия, доктора технических наук, генерала-лейтенанта **Михаила Тимофеевича Калашникова**

14 - 135 лет (1889-1964) со дня рождения политического и государственного деятеля Индии **Джавархалала Неру**

14 - 100 лет (1924-1982) со дня рождения русского скрипача **Леонида Борисовича Когана**

14 - 65 лет (1959) со дня образования **Союза журналистов СССР**

16 - 150 лет (1874-1920) со дня рождения русского адмирала, государственного, политического, военного деятеля, ученого-океанографа, полярного исследователя **Александра Васильевича Колчака**

16 - 155 лет (1869) со дня открытия **Суэцкого канала**

18 - 125 лет (1899-1980) со дня рождения русского летчика **Михаила Васильевича Водопьянова**

19 - 165 лет (1859-1935) со дня рождения русского композитора **Михаила Михайловича Ипполитова-Иванова**

19 - 155 лет (1869-1905) со дня рождения русской поэтессы **Мирры Александровны Лохвицкой**

20 - 155 лет (1869-1945) со дня рождения русской поэтессы **Зинаиды Николаевны Гиппиус**

21 - 330 лет (1694-1778) со дня рождения французского поэта **Франсуа-Мари Аруэ Вольтера**

22 - 205 лет (1819-1880) со дня рождения английской писательницы **Джордж Элиот**

23 - 115 лет (1909-1992) со дня рождения грузинского поэта **Ираклия Виссарионовича Абашидзе**

24 - 295 лет (1729-1800) со дня рождения русского полководца **Александра Васильевича Суворова**

24 - 160 лет (1864-1901) со дня рождения французского художника **Анри де Тулуз-Лотрека**

24 - 90 лет (1934-1998) со дня рождения русского композитора **Альфреда Гарриевича Шнитке**

26 - 255 лет (1769) со дня учреждения **Ордена Святого Георгия**

26 - 130 лет (1894-1986) со дня рождения русского полярного исследователя **Ивана Дмитриевича Папанина**

28 - 140 лет (1884-1967) со дня рождения русской художницы **Зинаиды Евгеньевны Серебряковой**

28 - 195 лет (1829-1894) со дня рождения русского композитора **Антоня Григорьевича Рубинштейна**

30 - 150 лет (1874-1965) со дня рождения английского государственного деятеля **Уинстона Черчилля**

30 - 90 лет (1934-2009) со дня рождения русского актера, Народного артиста России **Вячеслава Михайловича Невинного**

30 - 85 лет (1939) со дня начала **Советско-финской войны**

Ноябрь - 810 лет (ок. 1214-1294) со дня рождения английского философа **Роджера Бэкона**

ДЕКАБРЬ

- 5** - 115 лет (1909-1992) со дня рождения русского писателя **Николая Павловича Задорнова**
- 6** - 100 лет (1924-1998) со дня рождения русского поэта **Николая Константиновича Старшинова**
- 7** - **260 лет** (1764) со времени основания **Российского государственного музея изобразительного и декоративно-прикладного искусства «Эрмитаж»** (ныне **Российский государственный художественный и культурно-исторический музей в Санкт-Петербурге**)
- 8** - 90 лет (1934) со дня рождения российской актрисы театра и кино **Алисы Бруновны Фрейдлих**
- 12** - 225 лет (1799-1852) со дня рождения русского художника **Карла Павловича Брюллова**
- 14** - 100 лет (1924-1989) со дня рождения индийского актера **Раджи Капура**
- 18** - 205 лет (1819-1898) со дня рождения русского поэта **Якова Петровича Полонского**
- 19** - 80 лет (1944) со дня рождения российской актрисы **Анастасии Александровны Вертинской**
- 22** - 385 лет (1639-1699) со дня рождения французского драматурга **Жана Расина**
- 29** - 315 лет (1709-1762) со дня рождения русской императрицы **Елизаветы Петровны**
- 30** - 120 лет (1904-1987) со дня рождения русского композитора **Дмитрия Борисовича Кабалевского**
- 31** - 155 лет (1869-1954) со дня рождения французского художника **Анри Матисса**

ДАТЫ, ЧИСЛО И МЕСЯЦ КОТОРЫХ НЕ УСТАНОВЛЕННЫ

- 310 лет** (1714) со времени основания **кунсткамеры** (Санкт-Петербург, Россия)
- 305 лет** (1719) со времени издания **романа писателя Даниеля Дефо «Робинзон Крузо»**
- 165 лет** (1859) со времени публикации **романа писателя Ивана Сергеевича Тургенева «Дворянское гнездо»**
- 165 лет** (1859) со времени публикации **романа писателя Ивана Александровича Гончарова «Обломов»**
- 105 лет** (1919) со времени публикации **книги журналиста Джона Рида «Десять дней, которые потрясли мир»**
- 95 лет** (1929) со времени выхода романа писателя **Эрнеста Хемингуэя «Прощай, оружие!»**
- 95 лет** (1929) со времени выхода в свет **журнала «Вопросы экономики»**
- 95 лет** (1929) со времени выхода в свет **«Литературной газеты»**
- 90 лет** (1934) со времени издания **романа писателя Николая Островского «Как закалялась сталь»**
- 85 лет** (1939) со времени выхода в свет **романа писателя Антуана де Сент-Экзюпери «Планета людей»**
- 85 лет** (1939) со времени выхода в свет **журнала «Дружба народов»**
- 40 лет** (1984) со времени выхода в свет **газеты «Собеседник»**

УКАЗАТЕЛЬ ГОСУДАРСТВЕННЫХ И НАЦИОНАЛЬНЫХ ПРАЗДНИКОВ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

1-2 января – Новый год

8 марта – Международный женский день

21-23 марта – Наурыз мейрамы

1 мая – Праздник единства народа Казахстана

7 мая – День защитника Отечества

9 мая – День Победы

6 июля – День столицы

30 августа – День Конституции Республики Казахстан

25 октября – День Республики Казахстан

16 декабря – День Независимости Республики Казахстан

ПЕРЕЧЕНЬ ПРОФЕССИОНАЛЬНЫХ И ИНЫХ ПРАЗДНИКОВ В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН НА 2024 ГОД

- 10 января – День Национальной гвардии
- 2 февраля – День национальной печати
- 1 марта – День Благодарности
- 10 марта – День землеустройства, геодезии и картографии (вторая суббота марта)
- 7 апреля – День геолога (первое воскресенье апреля)
- 12 апреля – День работников науки
- 21 апреля – День службы государственной охраны
- 12 мая – День матерей (второе воскресенье мая)
- 17 мая – День работников связи и информатизации
- 21 мая – День работников культуры и искусства
- 26 мая – День работников химической промышленности (последнее воскресенье мая)
- 31 мая – День памяти жертв политических репрессий и голода
- 4 июня – День государственных символов Республики Казахстан
- 5 июня – День эколога
- 7 июня - День работников антимонопольного органа
- 9 июня - День военнослужащего и сотрудника подразделений специального назначения государственных органов
- 9 июня – День работников легкой промышленности (второе воскресенье июня)
- 9 июня – День животновода (второе воскресенье июня)
- 16 июня – День медицинского работника (третье воскресенье июня)
- 16 июня – День отцов (третье воскресенье июня)
- 23 июня – День полиции, День государственного служащего
- 24 июня - День судьи и работника суда
- 28 июня – День работников средств массовой информации
- 2 июля – День дипломатической службы
- 7 июля – Национальный день домбры (первое воскресенье июля)
- 9 июля - День работников водного хозяйства
- 13 июля – День сотрудников органов национальной безопасности
- 14 июля – День работников рыбного хозяйства (второе воскресенье июля)
- 21 июля – День металлурга (третье воскресенье июля)
- 28 июля – День работников торговли (четвертое воскресенье июля)
- 4 августа – День работников транспорта (первое воскресенье августа)
- 10 августа – День Абая
- 11 августа – День строителя (второе воскресенье августа)
- 18 августа – День спорта (третье воскресенье августа)
- 18 августа – День пограничника
- 25 августа – День шахтера (последнее воскресенье августа)
- 29 августа – День закрытия Семипалатинского ядерного полигона
- 1 сентября – День знаний
- 1 сентября – День работников нефтегазового комплекса (первое воскресенье сентября)
- 8 сентября – День семьи (второе воскресенье сентября)
- 15 сентября – День языков народа Казахстана (третье воскресенье сентября)
- 28 сентября – День работников атомной отрасли
- 29 сентября – День машиностроителя, День Труда (последнее воскресенье сентября)

- 30 сентября** – День работников органов юстиции
- 1 октября** – День работников радио
- 5 октября** – День учителя
- 6 октября** – День работников оборонной промышленности
- 10 октября** - День профессиональных союзов Казахстана
- 19 октября** – День спасателя
- 20 октября** – День работников лесного хозяйства (третье воскресенье октября)
- 24 октября** – День библиотекаря
- 27 октября** – День работников системы социальной защиты (последнее воскресенье октября)
- 29 октября** – День работников охранных организаций
- 5 ноября** – День внешней разведки
- 8 ноября** – День статистика
- 10 ноября** – День работников цифровизации и информационных технологий
- 11 ноября** - День энергосбережения
- 15 ноября** – День национальной валюты – тенге, профессиональный праздник работников финансовой системы РК
- 17 ноября** – День работников сельского хозяйства (третье воскресенье ноября)
- 6 декабря** – День прокуратуры
- 15 декабря** – День энергетика (третье воскресенье декабря)
- 20 декабря** - День Государственной фельдъегерской службы РК
- 22 декабря** - День архивиста

УКАЗАТЕЛЬ МЕЖДУНАРОДНЫХ ПРАЗДНИКОВ И ВСЕМИРНЫХ ДНЕЙ

- 1 января** – Всемирный день мира
- 5 января** – Международный день бойскаутов
- 15 января** – Всемирный день религии
- 17 января** – День детских изобретений
- 26 января** – Международный день таможенника
- 27 января** – Международный день памяти жертв Холокоста
- 28 января** – Международный день защиты персональных данных
- 29 января** – Международный день мобилизации против ядерной войны
- 31 января** – Международный день ювелира
- 2 февраля** – Всемирный день водно-болотных угодий
- 4 февраля** – Всемирный день борьбы против рака
- 9 февраля** – Международный день стоматолога
- 11 февраля** – Международный день женщин и девочек в науке
- 13 февраля** – Всемирный День радио
- 14 февраля** – Всемирный день компьютерщика, Международный день дарения книг
- 15 февраля** - День вывода ограниченного контингента советских войск из Демократической Республики Афганистан
- 19 февраля** – Всемирный день китов (день защиты морских млекопитающих)
- 20 февраля** – Всемирный день социальной справедливости

- 21 февраля** – Международный день родного языка, Всемирный день экскурсовода
- 1 марта** – Всемирный день гражданской обороны
- 3 марта** – Всемирный день писателя
- 5 марта** – Международный день детского телевидения и радиовещания
- 8 марта** – Международный женский день
- 12 марта** – Международный день планетариев
- 15 марта** – Всемирный день потребителя
- 20 марта** – Международный день счастья, День весеннего равноденствия
- 21 марта** – Международный день борьбы за ликвидацию расовой дискриминации, Всемирный день социальной работы
- 21 марта** – Всемирный день воды
- 23 марта** – Всемирный метеорологический день
- 24 марта** – Всемирный день борьбы с туберкулезом
- 27 марта** – Международный день театра
- 30 марта** – День защиты Земли
- 1 апреля** – Международный день птиц
- 1 апреля** – День смеха
- 2 апреля** – Международный день детской книги
- 6 апреля** – Международный день спорта на благо развития и мира
- 7 апреля** – Всемирный день здоровья
- 12 апреля** – День авиации и космонавтики
- 15 апреля** – Международный день культуры, День экологических знаний
- 18 апреля** – Международный день памятников и исторических мест
- 22 апреля** – День Земли
- 23 апреля** – Всемирный день книги и авторского права
- 24 апреля** – Международный день солидарности молодежи
- 26 апреля** – Международный день интеллектуальной собственности
- 28 апреля** – Всемирный день охраны труда
- 28 апреля** – Всемирный день породненных городов (последнее воскресенье апреля)
- 29 апреля** – Международный день танца
- 3 мая** – Всемирный день свободы печати
- 3 мая** – День Солнца
- 5 мая** – Международный день борьбы за права инвалидов, Международный день акушерки
- 8 мая** – Всемирный день Красного Креста и Красного Полумесяца
- 12 мая** – Всемирный день медицинских сестер
- 15 мая** – Международный день семьи
- 17 мая** – Международный день информационного сообщества
- 18 мая** – Международный день музеев
- 21 мая** – Международный день культурного развития
- 22 мая** – Международный день биологического разнообразия
- 29 мая** – Международный день миротворцев
- 31 мая** – Международный день без табака
- 1 июня** – Международный день защиты детей
- 5 июня** – Всемирный день охраны окружающей среды
- 9 июня** – Международный день архивов
- 14 июня** – Всемирный день донора

17 июня – Международный день по борьбе с опустыниванием и засухой
23 июня – Международный олимпийский день
26 июня – Международный день борьбы с наркоманией и наркобизнесом
26 июня – Международный день в защиту жертв пыток
27 июня – Всемирный день рыболовства
1 июля – Всемирный день архитектуры
1 июля – Международный день кооперативов
11 июля – Всемирный день народонаселения
20 июля – Международный день шахмат
30 июля – Международный день дружбы
6 августа – Всемирный день борьбы за запрещение ядерного оружия
9 августа – Всемирный день коренных народов мира
12 августа – Международный день молодежи
19 августа – Всемирный день гуманитарной помощи
23 августа – Международный день памяти о работорговле и ее ликвидации
5 сентября – Международный день благотворительности
8 сентября – Международный день солидарности журналистов
8 сентября – Международный день распространения грамотности
9 сентября – Всемирный день красоты
10 сентября – Международный день памяти жертв фашизма (второе воскресенье сентября)
16 сентября – Международный день охраны озонового слоя
21 сентября – Международный день мира
27 сентября – Международный день туризма
29 сентября – Международный день глухонемых (последнее воскресенье сентября)
1 октября – Международный день пожилых людей
1 октября – Международный день музыки
2 октября – Международный день социального педагога
5 октября – Международный день учителя
7 октября – Международный день жилья (первый понедельник октября)
9 октября – Всемирный день почты
9 октября – Международный день по уменьшению опасности стихийных бедствий (вторая среда октября)
10 октября – Международный день психического здоровья
14 октября – Международный день стандартизации
15 октября – Международный день сельских женщин
16 октября – Всемирный день продовольствия
24 октября – Международный день Организации Объединенных Наций
25 октября – Международный день борьбы женщин за мир
10 ноября – Всемирный день молодежи, Всемирный день науки
13 ноября – Международный день слепых
14 ноября – Всемирный день качества (второй четверг ноября)
14 ноября – Всемирный день борьбы против диабета
16 ноября – Международный день толерантности
17 ноября – Международный день студентов или День международной солидарности студенчества
20 ноября – Всемирный день ребенка

- 21 ноября** – Международный день отказа от курения (третий четверг ноября)
- 21 ноября** – Всемирный день телевидения
- 21 ноября** – Всемирный день приветствий
- 25 ноября** – Международный день борьбы за ликвидацию насилия в отношении женщин
- 1 декабря** – Всемирный день борьбы со СПИДом
- 3 декабря** – Международный день инвалидов
- 5 декабря** – Международный день добровольцев во имя экономического и социального развития
- 7 декабря** – Международный день гражданской авиации
- 9 декабря** – Международный день борьбы с коррупцией
- 10 декабря** – День прав человека
- 10 декабря** – Международный день прав животных
- 20 декабря** – Международный день солидарности людей
- 28 декабря** – Международный день кино

АЛФАВИТНЫЙ УКАЗАТЕЛЬ ИМЕН, ОТМЕЧЕННЫХ В КАЛЕНДАРЕ

- Абишев А.А. – 66
Абдыкадыров Б.Ш. – 56
Абусейтов С.А. – 64
Адибаев Х. – 73
Азербайев К. – 72
Айманов Ш. – 56
Аймаутов Ж. – 66
Акишев К.А. – 53, 59
Аликов Р.Ж. – 63
Аманшин Б.С. – 75
Альсейтов К. – 66
Андренко Б.П. – 67
Антонов П.Т. – 65
Аргинбаев Ш. – 64
Аргынбаев Х.А. – 53, 62
Аргынбаев Т. – 66
Ахмединов А.А. – 62
Ахметов Б. – 64
Ахметов Ж.А. – 63
Аяпбергенов А. – 66
Бабин И.В. – 66
Багаев Д.П. – 62
Багаев Л.Д. – 61
Бадыров К. – 74
Баймульдин А. – 66
Баймухамбетов С.М. – 59
Баязитов Н.Б. – 67
Баязитов С. – 65, 68
Бектуров Г.Х. – 65
Бекхожин Х. – 59
Бельгер Г. – 75
Берестовский Г.Г. – 58
Беркович М. – 69
Бибин А.И. – 58
Борукаев Р.А. – 56
Большот П.П. – 55
Бугаев В.Н. – 57
Бычков А.В. – 61
Ваккер Н. – 63
Васильев П.Н. – 63, 65
Гагарин Ю.А. – 68
Гальченко Г.В. – 57
Гайдар А. – 79
Гулин А.В. – 64
Гуславский И.И. – 63
Демесинов Х.К. – 61
Демесинова Н.Х. – 65
Донентаев С. – 60
Драверт П.Л. – 55
Дюсенбин К.Г. – 56
Елебеков Ж. – 73
Елубаев С. – 58
Ермаков В.И. – 58
Ерубаев С. – 69
Есимжанова Р. – 69
Елгин А.Н. – 62
Жаксыбаев С. – 58
Жаманбалинов М. – 53, 64
Жаналина Л.К. – 64
Жандосов О. – 69
Жансугуров И. – 71
Жасимов М.М. – 57
Жиенбаев Ж.Т. – 65
Жумабеков К.А. – 64
Жуматов К.Х. – 67
Жунусбеков М. – 57
Завадский Ю. – 84
Затаевич А.В. – 70
Ибраев М.А. – 63
Игембаев А.И. – 59
Иманбаева Ш. – 71
Каюпов А.К. – 63
Кедрина З. – 73
Коновалов Т.С. – 56
Копеев М.Ж. – 56
Кромер Г.Э. – 60
Кузнецов П.Н. – 73
Куржей С.П. – 60
Кутурга И.В. – 59
Кабигожин О. – 78
Кабанбай батыр – 60
Кайдаров К.К. – 76
Камзин К. – 64
Кани А.Б. – 57
Кастеев А. – 69
Каржасов К.Г. – 55

- Кожагулов Б. – 77
 Кожабаев Б.К. – 55
 Коныр Т. – 55
 Кошкарбаев Р. – 75
 Курмангазы – 62, 72, 78
 Курмангалиев Г. – 69
 Литвинов В.К. – 62
 Майканова С. – 69
 Майлин Б. – 75
 Макауов М.Ж. – 67
 Маргулан А.Х. – 59
 Марденов Ж.Б. – 65
 Мацкевич О. – 73
 Молдагулова А. – 71
 Музыка П.Ф. – 60
 Муканов К.М. – 63
 Мухамеджанов С. – 74
 Нурпеисов А. – 75
 Нурмагамбетов С. – 72
 Нурмухаммедов Н. – 53, 63, 64
 Ныгманов К. – 53, 55
 Окольников Т.В. – 63
 Омаров Р.Б. – 62
 Орлов В.С. – 61
 Потанин Г.Н. – 62
 Пфлюг Р. – 55
 Пфейфер Н.Э. – 61
 Пфеффер Н. – 76
 Приходько В.М. – 57
 Пшембаев К. – 66
 Раевский Н. – 73
 Рамазанов Б.Р. – 55
 Рубаев С. – 67
 Рыскулов Т. – 76
 Самади З. – 71
 Саматов М.С. – 66
 Саркыншаков А.С. – 59
 Сатпаев К.И. – 53, 58, 60, 74
 Сейтов А.Ж. – 66
 Сейтов Л.К. – 56
 Сейфуллин С. – 75
 Сиранов К.С. – 56
 Смагулов К. – 62
 Смаханов Ш. – 74
 Сокпакбаев Б. – 74
 Субханбердин С.Х. – 59
 Суптель И.И. – 63
 Танашева М.Р. – 58
 Тажибаев А. – 69
 Татимов М. – 70
 Темирбаев С.Т. – 55
 Тереник М.С. – 57
 Ткачев Г.У. – 59
 Титирко В.В. – 58
 Тогандыков Ж. – 66
 Торайгыров С. – 53, 54, 68
 Трусов М.И. – 61
 Тургенев И.С. – 90
 Турганбеков Ж. – 61
 Турсьнов Ж. – 65
 Турсункулов К. – 70
 Умуразакова А. – 70
 Ускенбаев М. – 78
 Утемисов М. – 77
 Хайдаров Б.Х. – 67
 Цефт А.Л. – 56
 Чайкина Ж. – 60
 Чайковский П.И. – 60
 Чехов А.П. – 58, 62
 Шаймерденов А.К. – 67
 Шамкенова Р.Ш. – 65
 Шанин Ж. – 74
 Шаханов Е.Ш. – 57
 Шакеев К. – 71
 Шектыбаев С.К. – 57
 Шокеев Р.Ш. – 59
 Шорман би – 66
 Шон би – 66
 Щербинко В.И. – 56
 Щербина Ф.А. – 56
 Энгель А.И. – 60
 Яссауи А.Х. – 77

УКАЗАТЕЛЬ ГЕОГРАФИЧЕСКИХ НАЗВАНИЙ

- Айманова улица – 57
Акмолинская область – 75
Акмолинская улица – 68
Аксу – 61
Актогайский район – 55, 67
Алматы – 59, 69
Амангельды улица – 62
Астана – 91
Баракпаевский совхоз 64
Баянаульский район – 56, 57, 65
Баянаул, село – 56
Бебеля улица – 68
Береговая улица – 57
Богатырь, село – 67
Богодаровка, село – 67
Бозшаколь, станция – 67
Валиханово, село – 67
Вокзальная улица – 57
Галкинский район – 59
Голубовка, село – 66
Джамантузское
угольное месторождение – 66
Джезказган – 58
Естая улица – 68
Жанажол, село – 56
Железинский район – 59, 67
Жолкудык, село – 66
Затонская улица – 62
Иргыш – 60, 61
Иргыш-Караганда канал – 66
Иргышский район – 64, 65, 66
Казахстан – 53, 59, 64, 65, 69, 72, 75, 78
Каирбаева улица – 57
Калиновка, село – 67
Калкаман – 58
Камзина улица – 57
Канада – 57
Караганда – 66
Каркаралинск – 67, 77
Катаева улица – 57
Качирский (ныне Теренколь),
район – 57, 67
Кенжеколь, село – 68
Ковалевка, село – 66
Красилровка, село – 67
Красноармейцев улица – 57
Кривенко улица – 57
Кулунда – 67
Лебяжинский (ныне Аккулы), район – 63
Лозовое, село – 66
Ломова улица – 57
Луганск, село – 66
Львовка, село – 67
Майкаинский рудник – 67
Майский район – 57, 63
Москва – 59, 67
Михайловский район – 59
Назаровка, село – 67
Новопокровка, село – 67
Нью-Йорк – 58
Ольгино, село – 66
Павлодар – 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63,
64, 65, 66, 67, 68
Павлодарская область – 53, 55, 56, 57, 58,
59, 60, 61, 62, 65, 66, 68
Павлодарский район – 57, 65, 66
Павлодарское Прииртышье – 53, 56, 57
Пограничник, село – 64
Республика Казахстан – 53, 69, 73, 91, 92
Розовка, село – 66
Россия – 88, 89, 90
Сатпаев город – 58
Свердлова улица – 57
Северный Кавказ – 58
Сейфуллина улица – 68
Семей – 71, 75, 92
Семенченко улица – 67
Славгород – 67
Советов улица – 65
Строительная улица – 64
Сычевка, село – 67
Татьяновка, село – 67
Тургенева улица – 57
г. Уральск – 77
Успенка, село – 67
Успенский район – 67
Харьковское, село – 67
Черноярский сельский округ – 67
Школьная улица – 57
Щербактинский район – 67, 68
Экибастуз – 60, 61, 68
Экибастузский угольный
бассейн – 55, 66

